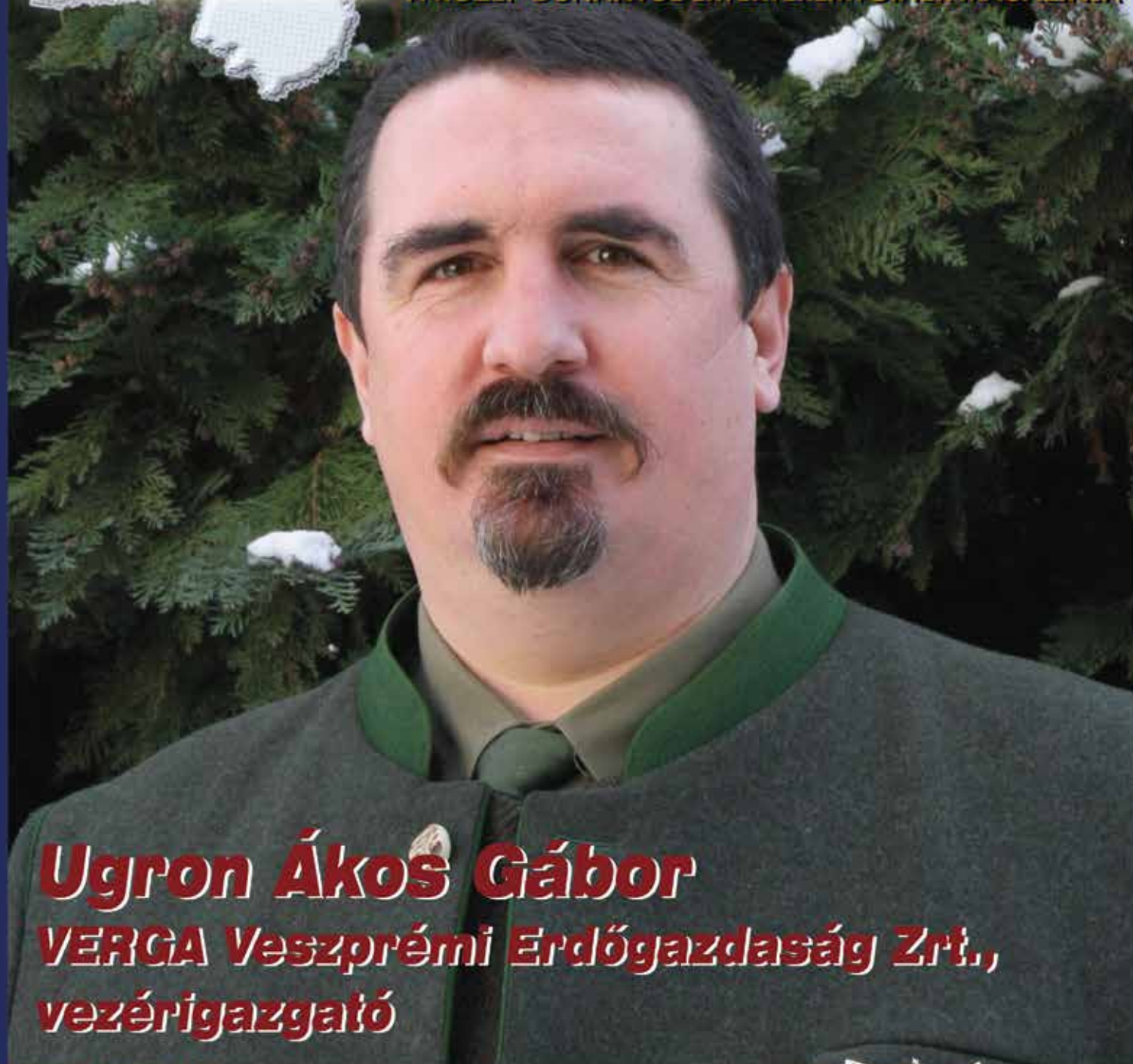

REGIO REGIA

A KÖZÉP-DUNÁNTÚL ÉRTÉKTEREMTŐINEK MAGAZINJA

Ugron Ákos Gábor
VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt.,
vezérigazgató

Mesteravatók
a régióban

Vállalkozók
Napja
2022

Pétfürdő
ünnepe

— PANNONHALMI — *Vince-napi* PINCÉJÁRÁS

JAN.
20-22

- NYITOTT PINCEK
 - ÚJ ÉS ÓBOROK
 - BORVIDÉKI BUSZOS KÖRJÁRAT
 - FINOMSÁGOK, SPECIALITÁSOK
 - ÉLMÉNY, SZÓRAKOZÁS
- WWW.BORPROMO.HU

**NE VEZESS,
BOROZZ!**

FOGLALJ HELYET
A BORVIDÉKI BUSZJÁRATRAI

INDULÁS GYŐRBŐL A HOTEL FAMULUSTÓL, ELŐZETES REGISZTRÁCIÓ UTÁN SZOMBATON:

12⁰⁰ 14⁰⁰ 16⁰⁰ 18⁰⁰

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ: +36 20/566-0803

REGISZTRÁLJON A BUSZJÁRATOKRA ÉS A KÖSTOLÓ PROGRAMOKRA!
SANDOR.BORBELY@BORPROMO.HU VAGY BORPROMO@BORPROMO.HU

„Fejér Termék” elismerés elnyerésére 2023

Pályázati felhívás

A Fejér Megyei Önkormányzat „Fejér Termék” elismerés elnyerésére pályázatot hirdet. A minősítés célja a figyelem felhívása a Fejér megyében előállított élelmiszerekre és kézműves termékekre, mint helyi termékekre, továbbá a Fejér Termék Program három pillérének – hagyomány, érték, minőség – való megfelelés hangsúlyozása.

A „Fejér Termék” elismerést – kategóriánként egyet-egyet – azok kaphatják meg, akik igazoltan Fejér megye közigazgatási területén termelt vagy gyűjtött alapanyagokból készült termékeket állítanak elő.

A pályázatot két kategóriában lehet benyújtani:

1. feldolgozott élelmiszer termék,
2. kézműves ipari termék.

Mindkét kategóriában alapvető bírálati szempont, hogy az adott termék előállítása során mennyiben támaszkodnak valamely hagyományos módszer, technológia alkalmazására.

További megfelelési kritérium, hogy az adott termék kiemelkedő minőségben készüljön el.

A feldolgozott élelmiszer termék kategóriában friss élelmiszerek nem minősülő termékekkel lehet pályázni. Ebbe nem tartoznak bele általában a friss gyümölcsök és zöldségtermékek, a nem eltartható friss tejtermékek, friss hústermékek.

A kézműves ipari termék kategóriában nem kizárt gépi technológia alkalmazása, de a folyamat nem lehet teljesen automatizált, illetve arányának az előállítás folyamatában 50% alatt kell maradnia.

Pályázat – pályázati adatlapon – csak a termék előállítója által nyújtható be!

A pályázat kötelező melléklete 2 db – különböző típusú – indoklással ellátott ajánlás. Ajánlást adó lehet: vásárló, üzleti partner, polgármester, a területileg illetékes helyi Leader akciócsoport elnöke; de mindegyik típusú ajánlásból legfeljebb egy (azaz 1 db) nyújtható be.

Az elismerést a Fejér Megyei Önkormányzat nevében a Fejér Termék Bizottság minden évben egyszer ítéli oda. Az ünnepélyes elismerés átadására az év első Megyekorzeján kerül sor.

A díjazott pályázók az elismerést marketing munkájukban megjeleníthetik, felhasználhatják.

A pályázatok benyújtási (postai úton történő beérkezés) határideje: 2022. február 28.

További részletek:

<https://www.fejer.hu/fejer-termek-2022-meghosszabbított-határidővel-2022-február-28-ig-varjak-a-palyazatokat>

Regio Regia

A Közép-Dunántúl értéktérítőinek magazinja
XXII. évfolyam 157. szám
http://www.regioregia.hu

Kiadja:

Regio Regia Nonprofit Kft.
2800 Tatabánya, Táncsics u. 51.
info@regioregia.hu
Telefon/Fax: 34/310-971

Felelős kiadó: Cseh Teréz, ügyvezető igazgató
Főszerkesztő: Veér Károly

Munkatársak:

Csathó Barna, Cseh Teréz, Dr. Göde Andrea,
Horváth Tímea, Kiss T. József, Mazán Tibor,
Mórocz Károly, M. Tóth Sándor, Nagy Péter,
Réz Napsugár, Tárnay Olivér, Veér Zoltán

Fotó: Kiss T. József, Mazán Tibor, Raáb Zoltán,
Szabó János, Veér Zoltán
Címlapfotó: Regio Regia archiv

Nyomdai előkészítés:

KEM-Bridge Net, Tatabánya

Tördelőszerkesztő: Veér Zoltán

Nyomdai partnerünk:

Print Brokers Team Kft.
9027 Győr, Tibormajori út 1. - Ipari Park

A lapban megjelent hirdetések és PR-cikkek
tartalmáért a szerkesztőség nem vállal felelősséget!
HU-ISSN: 1785-7074

E havi interjúinkból ajánljuk:**Ami befér a kapujukon, azt képesek megmunkálni 12-14. oldal**

A szabadbattyáni székhelyű, alkatrész- és szerszámgyártással foglalkozó Fiers MECHANIKA Kft. a szakma legkorszerűbb eszközeivel gyarapította géppálmányát a közelmúltban, és a beruházás sorozat még koránt sem ért véget – adott számot az eddig elvégzett, illetve a közeljövőben tervezett fejlesztésekről **Fiers András**, ügyvezető igazgató a GINOP Plusz-1-2.1 pályázat projektindító tájékoztatóján.

Továbbra is segít az önkormányzat**34. oldal**

Koronavírus járvány, orosz-ukrán háború, rosszul elsült brüsszeli szankciós csomag – olyan problémahalmaz, amellyel nem könnyű megküzdnie egyik önkormányzatnak sem. A nehézségek ellenére Komárom képviselő-testülete legutóbbi ülésén számos, a helyi életet segítő határozatot fogadott el, melyekről **dr. Molnár Attila** polgármester tájékoztatt bennünket.

A Hatpötyös lokálpatriótái**36-37. oldal**

Egyre erősebb a civil szervezetek jelenléte a közéletben. A közösség ereje számos visszás ügy feltárásában, megoldásában segített már országszerte. Székesfehérváron működik egy kis csoport, melynek a történelmi Belváros érdekképviselője a küldetése. A Lokálpatrióta Klub elnökével, **Hermann-né Nagy Veronikával** erről a misszióról beszélünk.

Folytatódik a városközpont-fejlesztés Csákváron**38. oldal**

Nem véletlenül nevezik Csákvárt a Vértessíki fővárosának. Földrajzi fekvéséből adódóan, a hegyek között csodálatos környezetben élhetnek a városka lakói, és most egy újabb lépést tehetnek abba az irányba, hogy maga a település is szebbé, komfortosabbá, 21. századibbá, még inkább turistacsalogatóvá váljon. Köszönhető mindez egy sikeres, a TOP-PLUSZ keretében kiírt, „Élhető települések” pályázatnak, melynek részleteiről **Illés Szabolcs**, Csákvár polgármestere, és **Borbély Viktor** adott tájékoztatást.

T A R T A L O M**LAPINDÍTÓ**

Pályázati felhívás.....	3. oldal
Nagy László: Adjon az Isten!.....	5. oldal
Területfejlesztési koncepciók a Hiemer-házban.....	6. oldal

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

Párbeszédre van szükség.....	7. oldal
Kell-e védeni a fákat, vadakat az erdésztől?.....	8-10. oldal
3 millió képzésre és eszközökre	11. oldal
Ami befér a kapujukon, azt képesek megmunkálni.....	12-14. oldal

Mesteravatás, kamarai díjátadás az ünnepségeken 15-17. oldal

Válságban születtek és növekedtek 18-19. oldal

KISZÖV évváró Komáromban 20. oldal

A férfiegeszség mellett a Bridgestone 21. oldal

Tíz éves a környei ragasztógyár..... 22-23. oldal

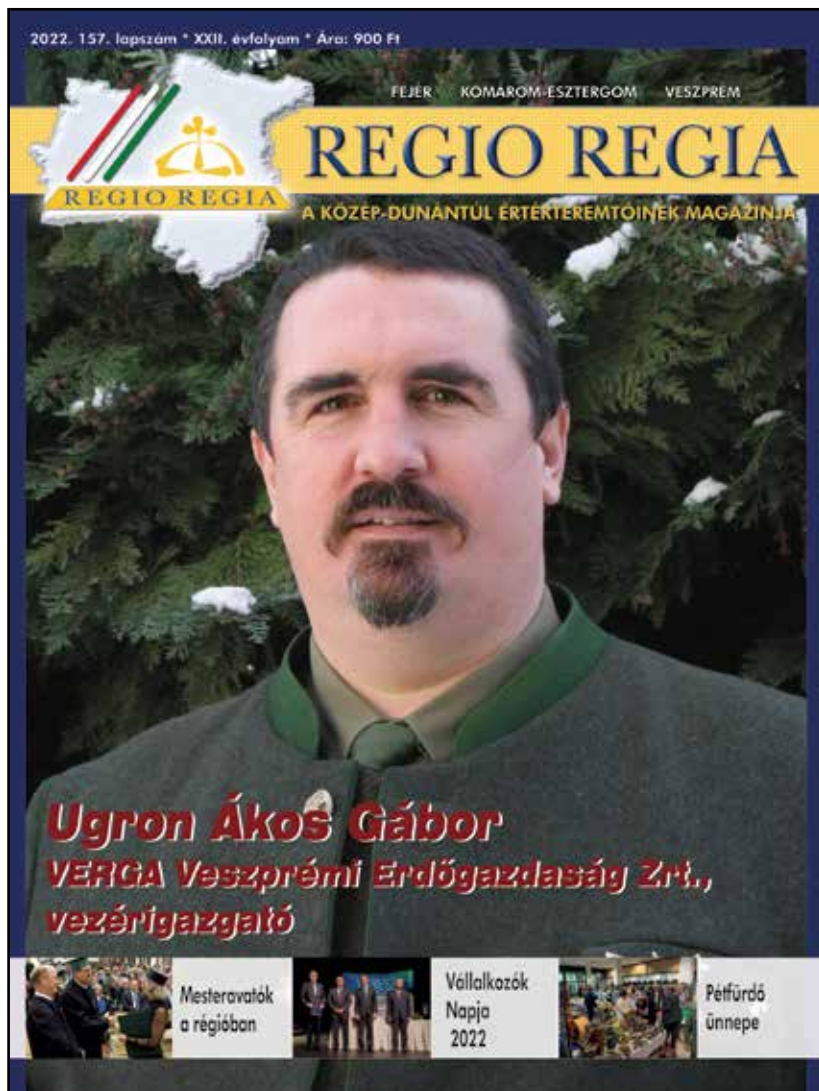
Vállalkozók Napja: Szükség van a bizalomra 24. oldal

ÖNKORMÁNYZAT

Tatabánya 75 éve város.....25. oldal

Ünnepi programok a 75 éves Tatabányán 26-27. oldal

Tatabánya régen, és a közelmúltban 28-29. oldal

Nagy László: Adjon az Isten!

Adjon az Isten szerencsét,
szerelmet, forró kemencét!
üres vékamba gabonát,
árva kezembe parolát!

Lámpámba lángot, ne kelljen
korán az ágyra hevernem,
kérdésre választ ő küldjön,
hogyan hitem széjjel ne dűljön!

Adjon az Isten fényeket,
temető helyett életet!
Nekem a kérés nagy szégyen,
adjon úgyis, ha nem kérem!

T A R T A L O M

Könyvekbe mentette bányász pajtásait Ladányi András.....	30-31. oldal	Befejeződött a Kőfaragó-ház felújítása	40. oldal
Szabadbattyán jó adottságokkal rendelkezik.....	32-33. oldal	Tamási Áron-emléktáblát avattak	41. oldal
Továbbra is segít az önkormányzat	34. oldal	A világrekorder tojáspatkoló, Koszpek József.....	42-43. oldal
25 éve független településként.....	35. oldal	Legendás filmek, legendás helyszínek.....	44. oldal
A Hatpöttyös lokálpatriótái.....	36-37. oldal	In Memoriam Duray Miklós	45. oldal
Folytatódik a városközpont-fejlesztés Csákváron.....	38. oldal	Előkarácsony a Don Bosco Iskolaházban.....	46. oldal
		Figula Mihály az Év Bortermelője.....	47. oldal
		Magyar rock-zenekarok a nagyvilágban.....	48-49. oldal
		20 éve írtuk	50. oldal

KINCSKERESŐ

Seuso: hitelesítő feltárás Szabadbattyánban 39. oldal

Navracsics Tibor előadása Székesfehérváron

Területfejlesztési koncepciók a Hiemer-házban

Az est indításaként Navracsics Tibor területfejlesztési miniszter a Mathias Corvinus Collegium tudásközpontok jelentőségét méltatta, ugyanis e szervezet meghívásának tett eleget előadásával. A tehetséggondozó programban 35 magyarországi és kárpát-medencei településen 5550 diák vesz részt, de ezt 10000-es nagyságrendűvé fejlesztenék. Legújabb külhoni képviseletüket Brüsszelben adták át. A negyedévszázados Collegium a többgenerációs oktatáson túl tudományos kutatásokban vesz részt, konferenciákat szervez, ösztöndíjakat koordinál, könyveket ad ki.

Az est háziasszonya a fehérvári MCC főigazgatója, **Östör Annamária** önkormányzati képviselő, tanácsnok volt. A program célkitűzései mellett a 2021-ben létrejött városi intézmény sajátosságait hangsúlyozta. A kisiskolások 4. osztálytól, a középiskolások bármelyik évben csatlakozhatnak a tehetséggondozó élménypedagógiai programhoz. A Király sori Grand inkubátorházban működő egység jelenleg bérli a termet, de az a tervük, hogy egy belvárosi központot hozzanak létre.

A Navracsics-előadás három részből tevődött össze: elhangzott egy területfejlesztési összkép a magyarországi városok és régiók szemszögéből Új feladatok, új megoldások címmel. Az uniós források megszerzésével és felhasználásával egy területi szemléletű

fejlesztéspolitikát tervez a kormányzat 2027-ig megvalósítani.

– *Magyarországon úgy érezhetjük – mondta –, hogy Európa egyik leghomogénebb államában élünk. Ugyanakkor, ha megbontjuk ezt az összhangot, azt láthatjuk, hogy régióként nézve meglehetősen más adottságú és fejlettségű területekkel találkozunk –* választa a miniszter a tényeket statisztikai adatokkal, diagramokkal alátámasztva. – *Gyakorlatilag a városok előtt két út áll: vagy önmaguk alakulhatnak régióközpontokká, maguk köré gyűjtve a kisebb településeket, vagy az egyébként is legfejlettebb fővárosi régióhoz kapcsolódhatnak.*

Ezt követően **dr. Gallai Sándor**, az MCC Társadalomtudományi Iskola vezetője tett fel kérdéseket Navracsics Tibornak az egye-

temista tervezgetésektől a jelen feladatai időtárván.

– **Feladatai között jelenleg melyek az elsők az egyenlők között?**

– *Nyilvánvaló, hogy a legfontosabb az, hogy az Európai Uniós forrásokat sikerüljön megszerezni, hogy megvalósítsuk azokat a megállapodásokat, amelyek lehetővé teszik, hogy hozzáférjünk az Európa Unió forrásaihoz. Másrészt azokat az alapintézményeket, elveket, szakpolitikai megoldásokat kell kidolgozni, amelyek segítik, hogy az ország keleti és nyugati részén, vagy a fővárosban élő emberek egyaránt boldogok legyenek, és megtalálják a számításukat, ebben a kormányzati politika támogatja őket. Elmondhatom, hogy e téren időarányosan jól állunk.*

DR. GÖDE ANDREA

GAZDASÁG, VÁLLALKOZÁS

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ GAZDASÁGI ÉLETÉRŐL

„A bölcs tanács most az, hogy nehéz körülmények között együtt kell működnünk. Kemény évünk lesz, de együtt, közösen, megmozgatva a tartalékainkat képesek leszünk arra, hogy a következő időszakot sikerrel oldjuk meg, ehhez ajánljuk a VOSZ partnerségét.”

EPPEL JÁNOS

Párbeszédre van szükség

Míg rövid távon a kkv-knak stagnáló gazdasági környezettel és magas árakkal kell megküzdeniük, hosszabb távon csak képességeik megerősítésével válhatnak versenyképesebbek. Mindkét kihívásban kulcsfontosságú a vállalkozásfejlesztési politika, melynek aktuális kérdéseiről, megújításának lehetőségeiről az Egyensúly Intézet a Vállalkozások Országos Szervezetével (VOSZ) partnerségben indított konzultációt. A sorozat első, tatabányai rendezvényén a megszólalók egyetértettek abban, hogy a kkv-szektor és az oktatás fokozottabb támogatására lenne szükség.

Oroszlány

3 millió forintot adományozott a tatabányai Szent Borbála Kórházért Közhasznú Alapítvány számára a SUEZ Water Technologies & Solutions Hungary Kft. A pénzügyi teljesítés már megtörtént, az adományozási szerződést **Laczó Krisztina** pénzügyi vezetőtől a Szent Borbála Kórház részéről **dr. Csajági Sára** orvosigazgató-helyettes, valamint az alapítvány képviselőjében **Barsi Erika** vette át karácsony előtt.

Cikkünk a 11. oldalon

Székesfehérvár

A VIDEOTON csoport felsővezetői – **Széles Gábor** elnök, **Lakatos Péter** és **Sinkó Ottó** társ-vezérigazgatók – két év kihagyás után végre személyesen tartották meg évértékelőjüket, melynek a székesfehérvári VOK csarnok adott otthont. Az eseményt **dr. Cser-Palkovics András**, Székesfehérvár polgármestere is megtisztelte jelenlétével.

Cikkünk a 18. oldalon

Gépkocsi, digitális térkép és erdőállomány-leírás – a 21. század erdészének kelléktára

Kell-e védeni a fákat, vadakat az erdésztől?

Úgy tartják, a focihoz mindenki ért, de úgy tűnik, más téren is egyre több a szakértő közöttünk. A közösségi médiában gyakori vitatéma a fakivágás, a vadászat. A posztoló hozzáértők előszeretettel osztják meg alkalomadtán meglehetősen indulatos gondolataikat, pro és kontra, támadva az erdészeket, vadászokat, illetve védve a fákat, a vadakat. De kitől is? – ezt kérdeztük a VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatójától, Ugron Ákos Gábortól.

– Önök is tapasztalják a vegyes megítélést?

– Az elvárásiasodás kényelmessé tette az embereket, ráadásul egyfajta mellékhatásként egyre jobban eltávolodnak a természettől is. A legtöbbszörnek fogalmuk sincs arról, hogy mit csinál egy erdész. Rendszerint összekeverik a favágóval, akit negatívan ítélnék meg, hiszen – ahogy ők látják – irtja az erdőket. Jobb esetben a vadással azonosítják, őzikéket etető romantikus rajzfilmfiguraként. Pedig az erdész szakma ennél többről szól. Több évszázados múlttal rendelkezik, alapvető szabályait mintegy 300 évvel ezelőtt fektették le. Nem csoda hát, ha az erdész nem igazán érti, amikor a fenntarthatóságot, az állatvédelmet kéri rajta számon, hiszen ez a hivatás másról sem szól, mint a fenntarthatóságról, az erdő védelméről. Az erdész számára az a szakmai minimum, az az alap, hogy az erdő helyére erdő kerüljön, hogy a faállomány minősége ne romoljon a gazdálkodás következménye-

ként. Innen indul, de a valódi célja az, hogy mindig jobbat hagyjon maga után, mint amit megörökölt. Mert minden erdész az elődje munkájából él. Ezt tesszük mi is, és azon dolgozunk, hogy szép örökséget hagyjunk magunk után.

– *Hogyan kell ezt érteni? Hogyan néz ki ez az örökség a gyakorlatban?*

– Például a világháború során az erdő, a kivágott fák a túlélést jelentették az embereknek. A háború után azonban gondoskodni kellett a pótlásukról. Ezek az erdők ma még derekukban járnak, még koránt sem vágásérettek – azaz számunkra gazdasági szempontból még nem hasznosíthatók, a megélhetésünkhöz nem képesek hozzájárulni –, pedig milyen távolinak tűnnek már a dúlás évei. Ezeket tehát tovább gondozzuk, állagukat megővjük.

– Feladatunk van viszont az úgynevezett sarjerdőkkel. Ott, ahol nem volt lehetőség az újratelepítésre, a tarvágásokat sarjzattatták.

Ezeket a sarjerdőket most minőségre cseréljük, hogy jobb legyen a fa egészsége, állaga és minősége.

– Ugyanígy teendőket hozott a trianoni döntés is. Erdeink 80%-a határon túlra került. A megmaradt területek 12%-os erdősültségeről indultunk, ma 21-22%-nál tartunk, a következő évtizedekben pedig ezt 25-26%-ra szeretnénk növelni. Ez csupán néhány példa arra, hogy mi is egy erdész fő feladata.

– *Milyennek képzeljük el a 21. század erdészének mindennapjait?*

– Az erdész rendszerint vadász is, favágással viszont csak ritkán foglalkozik, mert ezt a tevékenységet az erdészetek zöme kiszervezi, külső cégekre bízva. Teszi ezt azért, mert ez egy idény jellegű munka, speciális gépeket és különleges szaktudást igényel. A vállalkozások rugalmasabban, hatékonyabban képesek az ilyen feladatok elvégzésére.

– Az erdész, bár még mindig úgy gondolunk rá, hogy egész nap gyalogosan rojta az erdei

utakat, a valóságban jellemzően rohan. Siet egyik helyről a másikra, és emellett rengeteg papírmunkát végez, bár az kétségtelen, hogy még így is több időt tölt az erdőben, mint az átlagpolgár. Gépkocsival járja az erdőt, zsebében a mobiltelefonnal, amin ott a digitális térkép és az erdőállomány-leírás, ami a munkájának az alapja. Az erdész ugyanis erdőtervekből dolgozik. Az állami szakigazgatási szervek minimum 50 éve már, hogy hazánk valamennyi erdejére elkészítik ezeket a terveket. A tízéves tartamokra szóló magas szakmai színvonalú dokumentumok a tartamos erdőgazdálkodás alapjait rögzítik. Ezekben adják meg, milyen erdőben, milyen fafajokkal, milyen termőhelyi – klíma, biológiai, ökológiai – viszonyok között történjék az erdőművelés, hogy mi legyen az adott erdő rendeltetése. Mindezek alapján tervezik meg, hogy hol, miből, mennyit szabad kívánni, hogy az erdő ne fogyjon, hanem növekedjen.

– Népszerű az erdész szakma? Megfelelő a szakmai utánpótlás?

– Az erdésztechnikusi képzés terén nincs okunk a panaszra, itt szinte már túlképzésről beszélhetünk. A magasabb szintű oktatás a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karán történik. A neves intézmény évről évre elegendő erdőmérnököt bocsát ki. Közülük sok a pályaelhagyó, ami koránt sem baj, hiszen ezt a szakot gyakran „polihisztor”-képzésként is emlegetik, mert olyan szerteágazó ismereteket ad, ami széles körben lehetővé teszi a pályaaorientációt. Az erdésznek egy

kicsit mindenhez értenie kell. Ami az erdőben előfordulhat, azzal neki dolga van. Így alapvető szakmai ismeretekkel felvértezve várhatja más szakmák képviselőit, legyen szó mérnökökről, közgazdászokról vagy épp biológusokról. Az erdő egy speciális terület, és speciális, például biológiai, földtani, talajtani és klímaismereteket igényel. Az erdész tudása nyilván dendrológiai, azaz faköz-pontú kell, hogy legyen, de egy fa élőhelye legalább annyira fontos. Meg kell határoznia például, hogy melyek azok a fajok, amelyek odaillenek. Másról beszélünk egy domb egyik, vagy másik oldalán, ahogyan más a helyzet a hegytetőn, mint a hegy lábánál. Ismernie kell a fákat körülvevő növényzetet, a gombákat éppúgy, mint az erdőn, mezőn élő állatokat. A végére az egész egyfajta ökológiai tudássá áll össze.

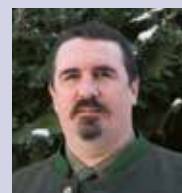
– Az erdész tehát gazdálkodik, teszi ezt a természettel harmóniában, a társadalom javára. Eladható végterméke a fa, nem értékesíthető végterméke pedig maga az erdő. Ezek állnak rendelkezésére ahhoz, hogy a lefektetett alapelveket szem előtt tartva az itt tevékenykedők megélhetését biztosítsa.

– Hány ember mindennapi betevőjéről beszélünk?

– Az állami erdőgazdálkodásban körülbelül ötezer alkalmazott van, de az erdő – az említett külsősökkel együtt – húszezernél is több ember kenyerét biztosítja. A VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. 79 főállású kollégával rendelkezik, beleértve a Veszprém, Jutasi

UGRON ÁKOS GÁBOR

A solymári erdő, a Pilis már gyerekkorában rabul ejtette, az erdőmérnök nagynéni, nagybácsi pedig végképp megfertőzte a szakma szeretetével.

1993-ban jelentkezett a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karára. Pályáját a Pilisi Parkerdónél kezdte, majd 13 év minisztériumi szolgálat következett, különböző posztokon, az ügyintézőtől az állami vezetőig.

2018. július 1-jén vette át a stafétát nyugdíjba vonuló elődjétől Schumacher Istvántól, és azóta a VERGA Veszprémi Erdőgazdaság Zrt. vezérigazgatója.

úti központunkat, illetve a város szélén lévő Cseri Murvabányánk gépüzemének fizikai dolgozóit is. Ugyanakkor a kerületvezető erdészeink, ahogy a fakitermelőink is, már vállalkozóként látják el feladataikat.

– Milyen területen tevékenykednek, illetve mi az önök erdeinek fő rendeltetése?

– 2010-ig HM VERGA Veszprémi Erdőgazdaság néven működtünk, a Honvédelmi Minisztérium tulajdon- és joggyakorlása alatt. Akkor egy átszervezés eredményeként egy portfólióba került a 19 állami erdőgazdaság és a 3 honvédségi

☞ társaság. A rendeltetésünk azonban továbbra is megmaradt, ma is 95%-ban honvédelmi területeket kezelünk. Ezek gyakorlóterek, védőzónák, zárt erdők, ahol a katonák honvédségi gyakorlatokat végeznek. Itt van Közép-Európa legnagyobb nyílt katonai gyakorló és lötere. Utakkal összekötött kisebb gyakorlóterek Várpalotától Eplényen és a Kab-hegyen át egészen Tótvázsonyig, egy nagy egybefüggő rész a maga objektumaival, védőterületeivel. A honvédelmi fejlesztéseknek köszönhetően jelenleg is aktív használatban van. Ez tehát az elsődleges rendeltetése az erdeinknek.

– Nem egészen 50 ezer hektár erdő- és vadgazdálkodói vagyunk, amiből közel 40 ezer hektár erdő, illetve ebből 36-37 ezer hektár faállománnyal borított. A Veszprém, Jutasi úti központunkon kívül három telephelyünk van: Herenden a Kab-hegyi Erdészet, Zircen a Zirci Erdészet és Alsóperén a Királyszállási Erdészet. Mindhárom helyen erdő- és vadgazdálkodást folytatunk. Az említett bányá- és gépüzemünkben dolomit-bánya-jövesztést végzünk, és ott található az útkarbantartó, útépitő és szállítóüzemünk is, továbbá a tűzifa-, konyhafa-előállító részlegünk, mely a gazdálkodáson túl társadalmi szolgálati feladatainkban is jelentős szerepet játszik. Gondolok itt a tűzifaprogramra, vagy a rászorulóknak tűzifaellátására. Kiemelt segítőszervezeteknek, önkormányzatoknak rendszeresen, minden évben biztosítunk karitatív célokra tűzifát, de gyakran rendezvényeket is támogatunk hasonló módon.

– Vadgazdálkodás 25 ezer hektáron folyik, amiből kicsivel több mint 8 ezer hektár a Kab-hegyi tömbben van, míg 17,5 ezer hektár a Zirc-Királyszállási Erdészet vadászterületein. Ezek jelentős része a honvédségi gyakorlótereken található, éppen ezért napi

kapcsolatban állunk a várpalotai MH Bakony Harckiképző Központtal, igyekszünk optimalizálni a lehetőségeket.

– Az erdő mindannyiunké! Önök milyen közjóléti feladatokat látnak el?

– Sokszínű kínálatot várjuk erdeinkbe a látogatókat. Gyakran fogad tanulókat Ajkán a Hubertus Erdei Iskolánk. A Pápai Tankerülettel szerződésben állunk, de érkeznek hozzánk ajkai óvodások is, illetve csoportosan bárkit szívesen fogadunk egy előzetes bejelentkezéssel. Az erdei iskolához egy 6 szobás turistaszálló is tartozik, amit ugyan csak bárki igénybe vehet.

– Egy túraegylet gondozásában áll a hajagi kulcsosházunk. A kölcsönös előnyökre épülő együttműködés keretében ők gondoskodnak az üzemeltetésről, és társadalmi munkában elvégzik a karbantartási feladatokat.

– Több kijelölt táborozóhelyünk is van – az egyik éppen Hajagoson, kapcsolódva az említett kulcsosházhoz. Ezeket elsősorban a cserkészek, a nomád táborozók veszik igénybe.

– Nagyon szép objektumunk, a kéktúrák egyik kedvence a Károlylak Turistaházunk, ami kulcsosházként működik. Itt tíz személy részére tudunk szállást biztosítani. Idényben – tavasztól ősziig – a hétvégék telítettek, de a hétköznapiak még rendszerint szabadok.

– Rendkívül népszerű a bántai Fenyves-tavunk is. A Pihenőparkban 3 összkomfortos téliestett faház található. A Süllő és Pisztráng elnevezésű, közvetlen vízkapcsolattal rendelkező házak 4 + 1 ágyasak. A vízparttól 15 méter távolságra található Ponty ház 4 + 1 ágyas, így a 3 ház egyszerre akár nagyobb létszámú baráti társaságok horgászatát is lehetővé teszi. Az egykori bányató 30 mé-

ter mély, kristálytisza vízében nem ritkán hatalmas pontyok akadnak a horogra. A 11 hektáros tótükrön relatíve kevés a horgász-hely, így olyan érzése lehet a pecázónak, hogy szinte egyedül van a tavon.

– A szálláshelyeink csúcsán az alsóperei Park Szálló, Rendezvényház, Panzió áll. A szálló magas minőségű szálláshely, az egykori Nádasdy vadászház alapjaira épült, a panzió inkább turistaszállóként funkcionál. Itt van az erdészet központja, van egy csodaszép konferenciatermünk, egy ökumenikus kápolnánk, szabadtéri színpadunk – mindez a szolgálati lakásokkal együtt már egy jelentős komplexum. Nyáron különösen kedvelt, főleg a házasulandó párok körében népszerű, csodás esküvői színhely.

– Mindezek mellett még számos attrakcióval szolgálhatunk, 12 kilátóval például Gulyadombtól Papodig, Várpalotától Márkóig, vagy épp a Kab-hegy tetején. A Veszprém melletti Gulyadombon kiemelt parkerdő várja a látogatókat, benne erdei tornapályával, játszótérrel, kutya-futtatóval. Turisztikailag ugyancsak kiemelt körzetünk Eplény, ahol a sípálya környékén tanösvényünk, erdei nyílt edzőteremünk és kutya-futtatónk van, hasonlóképpen Zirchez, a Pintérhegyi Parkerdőben.

– A leglátogatottabb helyeink között van Bakonyháza a római fürdővel, illetve a Kab-hegyi kilátó. Az Országos Kéktúra áthalad a területünkön, objektumaink több ponton is kapcsolódnak hozzá. Reggelig sorolhatnám, hogy mi mindennel várjuk a látogatókat, de ezekről a honlapunk (www.verga.hu) is részletes tájékoztatást ad.

Barsi Erika, Laczó Krisztina, dr. Csajági Sára

SUEZ adomány a kórház alapítványának

3 millió képzésre és eszközökre

3 millió forintot adományozott a tatabányai Szent Borbála Kórházért Közhasznú Alapítvány számára a SUEZ Water Technologies & Solutions Hungary Kft. A pénzügyi teljesítés már megtörtént, az adományozási szerződést Laczó Krisztina pénzügyi vezetőtől a Szent Borbála Kórház részéről dr. Csajági Sára orvosigazgató-helyettes, valamint az alapítvány képviselőjében Barsi Erika vette át karácsony előtt.

A Magyarországon három vállalati telephelyen, Tatabányán, Budapesten és Oroszlányban működő gazdasági társaság az intézmény dolgozóinak képzéséhez, továbbképzéséhez, valamint a betegellátásban szükséges eszközök beszerzéséhez járult hozzá.

A Szent Borbála Kórházért Közhasznú Alapítvány működésének az alapító okiratában foglalt célja az egészségügyi intézmény esz-közparkjának fejlesztése, a karbantartás segítése, az egészségügyi dolgozók képzésének, továbbképzésének támogatása, hiszen ma már egy OKJ-s képzés is többszáz ezer forintos költséggel jár. A gazdasági társaságok és a kórház alkalmazottai körében egyaránt a legismertebb és legelismertebb alapítvány az egészségügyi intézmény gazdasági-műszaki területének kötelező képzéseihez is hozzájárul. A szervezet a lehetőségeihez mérten a kórház valamennyi osztályát támogatja, gyakran érkeznek úgynevezett „címkézett” felajánlások, amikor a támogatói összeget kizárólag a megjelölt részleg használhatja fel.

Az alapítvány a mecénásoknak köszönhetően az elmúlt három évben 86 millió forint összegű támogatásban részesült, ebből több mint 54 millió forint értékben vásárolt eszközöket, 12,7 milliót fordított anyagköltségre, majdnem 4 milliót pedig oktatásra, képzésre. A betegellátás segítéséhez vásá-

rolt eszközök sorát gyarapították – a többek között – vér- és infúziómelegítők, lélegeztető gép, műszerállvány, orvosi székek, PCR-készülék, spirométer, betegszállító kocsik, homlokhőmérők, sürgősségi táskák, levegőfertőtlenítő készülékek, takarók, vérnyomásmérők, táplálópumpák, valamint informatikai eszközök az újonnan kialakított COVID-ellátó helyekre. Az anyagjellegű kiadások jellemzően a világjárványhoz kapcsolódnak. Védőruhákat, fertőtlenítőszereket, a zsilipruhákat tisztításához mosószereket vásároltak, valamint jelentős mennyiségű szájmascskot, amit a mai napig biztosítanak a kórházba érkező betegek számára.

A SUEZ Water Technologies & Solutions Hungary Kft. fontos missziójának tartja a régióban támogatásra szoruló intézmények megsegítését. A Szent Borbála Kórház számára már nem első alkalommal nyújtó kezét, két évvel ezelőtt, a pandémia idején lélegeztetőgépet vásárolt az intézmény részére.

A SUEZ Water Technologies & Solutions üzletág oroszlányi üzeme a világ egyik legjelentősebb ultraszűrő víztisztító membránokat előállító gyára, ahol a létfontosságú víz újrahasznosítására koncentrálnak készítenek rendszereket, mellyel tiszta vizet kínálnak a jövő generációinak. A két évtizede működő oroszlányi membrángyár kezdeti terme-

lési kapacitása – több tízmilliárd forintot beruházással – napjainkra a tízszeresére nőtt. Évente több mint 4 millió négyzetméternyi membránt állít elő az ott foglalkoztatott, mintegy ezer dolgozó. Az oroszlányi cég által, egyedülálló csúcstechnológiával készített termékek a világ minden részére eljutnak, segítségükkel a szennyvíz jó minőségű ipari tápvízzé, vagy akár ivóvízzé alakítható.

A SUEZ Water Technologies & Solutions Hungary Kft. Filters & Membranes üzeme 2008 óta működik az oroszlányi telephelyen, fő profilja a spiráltekercs, fordított ozmózis elven működő vízszűrő modulok gyártása. 2013-ban az ipari folyadékiszűrés irányába bővült a termékportfólió. A teljes Európát és a Közel-Keletet is ellátó logisztikai központ is az üzemben helyezkedik el.

A tatabányai iroda 1993-ban létesült. Helyt ad – többek közt – a víz analitikai üzletág európai központjának, ZeeWeed membrán kutatásának, vevői projektek mérnökirodájának és víztisztítók szolgáltatási központjának is. Emellett korszerű oktatóközpontként a SUEZ vevők és partnerek és a teljes SUEZ közösség találkozási helyéül is szolgál a membránszűrési, valamint a hozzá kapcsolódó vízkezelési megoldásokra vonatkozóan.

Radetzky Jenő a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke gratulál Fiers András ügyvezető igazgatónak a több mint 40 éves, eredményes működéshez

A maga nemében egyedülálló, új, korszerű eszközök érkeztek a Fiers Mechanikához

Ami befér a kapujukon, azt képesek megmunkálni

A szabadbattyáni székhelyű, alkatrész- és szerszámgyártással foglalkozó Fiers MECHANIKA Kft. a szakma legkorszerűbb eszközeivel gyarapította gépállományát a közelmúltban, és a beruházássorozat még koránt sem ért véget – adott számot az eddig elvégzett, illetve a közeljövőben tervezett fejlesztésekről Fiers András, ügyvezető igazgató a GINOP Plusz-1-2.1 pályázatuk projektindító tájékoztatóján.

42 SIKERES ESZTENDŐ

Fiers András a vendégek köszöntését követően néhány archív felvétel segítségével megidézte a múltat, felvillantotta az alapítás óta eltelt több mint négy évtized legfontosabb állomásait. Édesapja a saját garázsában indította el a vállalkozást, lépésről lépésre haladva építette fel a két egységből álló, ma már összesen 3200 négyzetméteres üzemterületet. Eközben a cég árbevétele, adózott eredménye töretlenül növekedett. A megke-resett pénzt folyamatosan visszaforgatták, a jövőbe fektettek, hogy mindig legyen ele-gendő munkájuk.

Fiers Gyulától a stafétát fia vette át, aki min-den értelemben tovább vitte az alapító által megfogalmazott alapértékeket, így nem csoda, hogy arra a legbüszkébbek, hogy 46 munkatársukból 19-en törzsgárdatagok,

vagyis már több mint tíz éve a cégnél dol-goznak. Közülük tízen a húszéves, ketten pedig a harmincéves jubileumukat is meg-ünnepelethették már. Nem véletlen tehát, hogy a bejáratnál az ő fotójuk köszönti az ide érkezőt.

NAGY BERUHÁZÁS NAGY SEGÍTSÉG- GEL - GINOP Plusz-1.2.1

A beruházásokra térve az ügyvezető igaz-gató elmondta, hogy sikeresen pályáztak a „Mikro-, kis- és középvállalkozások modern üzleti és termelési kihívásokhoz való alkal-mazkodását segítő fejlesztések támogatása” című felhívásra, így az Európai Unió által társfinanszírozott, a GINOP Plusz-1.2.1-21 pályázati projekt keretében egy Röders RXP601DSH22 HSC típusú megmunkáló központtal, egy nagypontosságú CNC mé-rőgéppel, nullpont pozicionáló rendszerrel,

illetve mágnesasztallal, vagyis egy munka-darab felfogó rendszerrel gyarapodtak, il-letve az I. üzem tetejére egy 80 elemből álló, 33 kWp teljesítményű napelemrendszer ke-rült. Mindemellett egy felkészítő tanácsadás is segítette a csapatot az ISO 14001-es szab-vány bevezetésében.

A teljes projektköltség 262.928 ezer forint, melynek fele pályázati támogatás, ami bizo-nyos feltételek megléte esetén válik vissza nem térítendővé. Az elvárás nagyon magas: a 2019-es bázisévhez képest 2023-ban 56%-kal kell, hogy emelkedjen a cégnél a bruttó hozzáadott érték. Ez robbanásszerű növe-kedést kíván, ami kizárólag a hatékonyság javításával érhető el. Az új eszközök éppen ezt teszik lehetővé.

– 2021 tavaszán döntöttem el, hogy bővitem az I-es üzemünket egy extra pontosságú berende-

A garázból indult vállalkozás 1994-ben építette fel 400 négyzetméteres I-es üzemét, amit a vendégek is megtekinthettek

1980 óta folyamatos a bővítés: 1995 – új 400 m²-es üzem, 2006 – Balaton úti II. üzemcsarnok építése +1200 m², majd 2010-ben további 400 m², 2014 – újabb 1200 m² bővülés. Mára a két üzemben összesen 3200 m² gyártóterületen folyik a munka.

zéssel. Több gyártó ajánlata közül végül a Röders mellett döntöttem. Méretét tekintve ez egy kis gép, de a pontossága, precizitása nagyértékűvé teszi.

– A RXP601DSH Z2 szimultán öttengelyes gép számos előnyt kínál. Ezek közül a legjelentősebb, hogy két főorsóval rendelkezik: egy percnként 42.000 fordulatú maró-köszörű orsóval, illetve egy percnként 80.000 fordulatszámú extrém kis átmérőjű köszörűszerszám használatára alkalmas főorsóval. Két külön zártrendszerű hűtőkör gondoskodik arról, hogy a gép főegységei megmunkálás közben folyamatosan temperáltak legyenek. Megfelelő feltételek mellett mikron-pontosságú megmunkálást tesz lehetővé. Ennek ellenőrzésére két mérőtapintófej szolgál, ami a vezérlőbe épített mérőszoftverrel együtt, alkalmas a mérésen túl a komplex jegyzőkönyv készítésére is – ismertette a részleteket a cégvezető.

Az ügyvezető beszámolt arról is, hogy novemberben megérkezett az a Leitz Reference Xi 543 koordináta-mérőgép is, mely kiemelkedő dinamikai és pontossági jellemzőkkel rendelkezik. A motoros mérőfej, melyen maga a tapintó 5 tengely mentén, bármelyik irányba befördítható, főként az egyedi feladatok precíz kivitelezését segíti. A nagyfelbontású mérőléc minden tengelyen 0,039 µm egységekre osztott. Az új berendezést, hasonlóan a másik két nagy méretű mérő-

gépükhöz, a legújabb PC-DMIS szoftver szolgálja ki.

Fiers András arra is kitért, hogy pályázati elvárásként egy megújuló energiarendszer is megjelent. Ez náluk egy 80 darabos napelemlrendszer formájában öltött testet, amit az I-es üzem 350 négyzetméteres tetőjére telepítettek. Az eredményeket látva, a folytatáshoz is kedvet kaptak, a II-es üzem tetőjére is – immáron önerőből – napelemek kerültek, és ezzel egy 50 Kw-os kiserőművel bővültek. A két napelempark a társaság teljes energiafelhasználásának negyedét képes lefedni, ami már figyelemre méltó megtakarítást jelent. A tervek szerint januárra már mindkét egység teljes kapacitással működhet.

NINCS MEGÁLLÁS –

ÚJABB FEJLESZTÉSEK JÖNNEK

Az ügyvezető a további – immáron pályázaton kívüli – beruházásaikról, terveikről is szót ejtett. Megtudtuk, hamarosan üzembe helyezik azt a 12 tengelyes maróorsóval is felszerelt CTX 1250 TC 4A típusú eszterga-maró megmunkáló központot, amely a jövőben egy adott termék kétféle megmunkálását is lehetővé teszi anélkül, hogy azt elmozdítanák.

– Két hónappal ezelőtt rendeltük meg, és a vételár 30%-át már ki is fizettük annak a japán gyártású óriásgépnek, amelynek beszerzését a magyar forrású Irinyi Terv is segíti. A teljes projektköltség meghaladja az egymilliárd forintot. A Mazak Versatec 140 típusú gép munkatartománya 7 x 4 méter, teljes hossza 17, szélessége pedig közel 9 méter. A 2023-as év egyik kiemelt feladata lesz, hogy ennek a gépnek a kapacitását a lehető legjobban kihasználjuk. Elsősorban olyan öntődékkal keressük a kapcsolatot, ahol az adott terméket eddig nem tudták idehaza megmunkálni, jellemzően Németországba szállították azokat. A jövőben szívesen vállalkozunk ezeket a feladatokat – tárta elénk elképzeléseit az új piacokról Fiers András.

MŰHOLDGYÁRTÁS – 2023 TOP FELADATA

A cég ügyvezető igazgatója egy nem mindennapi megrendelésről is említést tett. Arra kaptak megbízást, hogy az Európai Űrügynökség Kopernikusz programja CO² missziójához gyártsanak le két műholdat, egész pontosan azoknak a burkát. Ebbe a házba kerül majd bele cirka 40 alkatrész, melyek majd a Föld CO² változásait vizsgálják.

A feladat során egy 1,5 x 1,2 méteres alumíniumtömböt kell meg-

Az Irinyi Terv segíti az új megrendelt MAZAK Versatec 140 megmunkológép beszerzését, mely imponáns, 7 x 4 méteres megmunkálóterülettel rendelkezik

A maga nemében országos szinten egyedülálló Röders RXP601DSHZ2 öttengelyes megmunkálóközpont a I-es üzemben kapott helyet

munkálniuk úgy, hogy annak 99,98%-át eltávolítják. A közel 1000 kilogrammos alanyagból így a végtermék – egy 2-2 milliméter falvastagságú alsó-felső részből álló héj – csupán 18 kilogrammos lesz.

– Egy miskolci mérnökirodától kaptuk a megbízást, velük együttműködve első lépésben egy félméteres kockából készítünk egy miniatűr prototípust, és ez alapján fogjuk eldönteni, hogy egyáltalán kivitelezhető-e a termék ebben a formában.

– Nagy kockázattal jár egy ilyen munka, ugyanakkor rendkívül izgalmas szakmai kihívást is jelent. Meggyőződésem, hogy az ilyen kockázatot érdemes vállalni. Olyan nagyértékű munkákra kell koncentrálnunk, amelyek kurióznak számítanak, amiért nem állnak sorban, és amelyek lehetőséget adnak arra, hogy megmutassuk – akár csak magunknak is – hogy mire vagyunk képesek – mutatott rá a kockázatokkal járó munka hozadékaira Fiers András.

A HATÉKONYSÁG,

A MÉG MAGASABB MINŐSÉG A CÉL

A nyugdíj előtt mindössze egy nappal álló, tapasztalt CNC-programozó, **Baranyai László** az új Schunk nullpontrendszer működésébe is beavatta a meghívottakat. A fő cél a gépkapacitások maximalizálása, a gyártási fázisok összehangolása, az átállásokból adódó mellékidő csökkentése. A gyártásprogramozásban is jártas szakértő egy példával is segítette megérteni a nullpontrendszer lényegét:

– A most alkalmazott eszközünk lehetővé teszi, hogy a megmunkalendő darabot az egyik gépből kivéve áthelyezzük egy másikba, majd onnan akár vissza, és ott folytassuk a munkát, ahol abbahagy-

tuk, úgy, hogy mindeközben a munkadarab mindig pontosan ugyanoda kerüljön, ahol az volt. A nagy merevségű, nagy pontosságú rendszer egyszerűen kezelhető, fel- és leszerelhető, és számos felépítménnyel bővíthető. Saválló, ellenáll a vegyi anyagoknak, és természetesen számítógépes vezérléssel, modellezéssel működik – ismertette a főbb paramétereket a szakértő.

Bernáthné Lencsés Szilvia ugyancsak a Fiers Mechanika Kft. törzsgárda tagja. Tizenkét éve dolgozik a cégnél, négy és fél éve a vállalat gazdasági vezetője. Munkakörén túl ő a gazdája a környezetvédelmi, környezetirányítási folyamatoknak is, így ő tartotta kézben a pályázat keretében lefolytatott ISO 14001-es tanúsítvány bevezetését, auditálását is.

– Évtizedes hagyománya van cégünknek a környezettudatos, hosszú távon is fenntartható gazdálkodásnak. Az alapítás óta nagy figyelmet fordítunk a környezetvédelemre. Megnyilvánul ez abban is, hogy az említett törzsgárda tagjainknak jubileumuk alkalmából egy-egy fát ültettünk, így mára egész kis ligetsor övezi a céget. De megjelennek az ilyen jellegű célok a küldetésünkben, az etikai kódexünkben is, sőt ma már vevői elvárás-ként is jelen van a környezetvédelem.

A tudatosság útján egy stratégiai partnerük kezdeményezésére indultak el, akik felkérték őket, vegyenek részt az EcoVadis cég által végzett Társadalmi Felelősségvállalás auditon. Bronz fokozatot sikerült elérniük. Jelenleg az ezüst fokozat elérésén dolgoznak, amihez a most megszerzett ISO 14001-es tanúsítvány is hozzájárulhat.

Az új környezetirányítási rendszer létrehozása 7-8 hónapos folyamat volt. A felkészülésüket egy külső tanácsadó is segítette. Kiepítették, majd működtették a folyamata-

ikat, oktatták a munkatársaikat. A sikeres auditra ez év februárjában került sor. Azóta integrált irányítási rendszerük két, ISO9001 és ISO14001 minősítéssel is rendelkezik.

– Büszke vagyok arra, hogy ez nem csupán egy újabb papír a pályázati dossziében, hanem a cég egészében egy tényleg működő rendszer, egy szemlélet, egy életszerű gyakorlat, aminek egy részét magánemberként is magunkévá tettünk, és az otthonainkba is hazavittünk.

– Nincs megállás, folyamatosan fejlődniünk kell. Keressük az olyan lehetőségeket, ahol tanulni tudunk, ami segíti az előrelépésünket ezen a téren. Ennek egyik jó példája volt a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara égisze alatt futó, Országos Mentor Program, aminek egyik szemléletformáló alprogramjában vettünk részt. A Vállalkozz fenntarthatóan program kifejezetten a kkv-nak, a mikrovállalatoknak nyújtott segítséget abban, hogyan lehet a fenntartható gyakorlatokat beépíteni a mindennapjaikba. Rengeteget tanultunk ez alkalommal is. Tesszük ezt többek között azért is, mert komolyan vesszük Albert Sweitzer szavait: „A jövő nem fogja jóvá tenni azt, amit a jelenben elmulasztottunk.” – zárta a témába vágó idézettel előadását Bernáthné Lencsés Szilvia.

A bemutatkozót követően **Radetzky Jenő**, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, valamint Szabadbattyán polgármestere, **Szabó Ildikó** is felszólalt, mindketten dicsérő szavakat, köszönetet mondtak a cégnek, elismerve teljesítményüket mind szakmájuk, mind pedig társadalmi szerepvállalásuk terén.

Ezt követően a vendégek mindkét üzemben látogatást tettek, és működés közben is megcsodálhatták, az új berendezéseket.

CSEH TERÉZ

A mesteravatón a gróf Zichy Jenő Szakképzés Díjat is átadták, melyet az ipari tanuló-, illetve a duális képzésben jelentős szerepet vállaló Csákberényi Nagy Árpád (középen) egyéni vállalkozó vehetett át.

Mestereklevelet és kamarai elismeréseket adtak át régióinkban

Mesteravatók a Közép-Dunántúlon

A mestervizsga a szakemberek fejlődési folyamatában jelentős mérő, értékelő, minősítő szintet képvisel. A mesteroklevél nem csupán a presztizs, a vele járó tudás és rang miatt értékes. A mestereknek kiemelt szerepük van a gyakorlati képzés irányításában és a jövő generációjának oktatásában, a tudás továbbadásában. A mestervizsga célja többek között, hogy biztosítsa a magas szakmai minősítés elérésének lehetőségét, a tanulók képzéséhez szükséges, a kor követelményeinek megfelelő szakmai és pedagógiai ismeretek és a vállalkozás indításához, sikeres működtetéséhez szükséges tudás és tapasztalat elsajátítását.

FEJÉR MEGYE

Autószerelő, karosszérialakatos és villanyszerelő szakmában 32 mestert avattak Székesfehérváron, a Hotel Magyar Király Kupolatermében. Az ünnepségen átadták a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (FMKIK) által alapított gróf Zichy Jenő Szakképzés Díjat is.

Harminketten vehették át mesteroklevelüket az FMKIK gondozásában megvalósuló képzés eredményeképpen. A szakemberek eleget tettek a magas szintű szakmai követelményeknek, így szakmájukat profi szinten ismerő mesterekként folytathatják hivatásukat.

A mestervizsga felkészítők és vizsgák szervezése kiemelt fontossággal bír, hiszen a duális képzésben a tanulók gyakorlati képzését, oktatását 2015. szeptember 1-jétől mesterek végezhetik. Ezért a kamara elhívott abban, hogy a mesterképzés és -vizsga szervezésével hozzájáruljon a szakmai minősítés megszerzésének lehetőségéhez, a kor követelményeinek megfelelő szakmai, pedagógiai és vállalkozási ismeretek elsajátításához, egyúttal lehetőséget biztosítson a szakmán belüli kiemelkedésre.

A mestervizsga célja, többek között, hogy biztosítsa a magas szakmai minősítés elérésének lehetőségét, a tanulók képzéséhez szükséges, a kor követelményeinek megfelelő szakmai és pedagógiai ismeretek és a vállalkozás indításához, sikeres működtetéséhez szükséges ismeretek elsajátítását.

Az ünnepség keretében a gróf Zichy Jenő Szakképzés Díjat is átadták, melyet az ipari tanulóképzésben, a duális képzésben jelentős szerepet vállaló **Csákberényi Nagy Árpád** egyéni vállalkozó vehetett át. A karosszérialakatos mester a szakmai munka mellett elkötelezett a jövő nemzedékének oktatása mellett, fontosnak tartja az utánpótlás-nevelést. Részt vesz a gyakorlati képzőhelyek ellenőrzésében, szakértőként közreműködik a szakmai vizsgáztatásban, mint a karosszérialakatos mestervizsga bizottság elnöke és tagja. Ellátja az Autószerelők Országos Egyesülete megyei képviseletét, jó kapcsolatot ápol szakmai szervezetekkel, vállalkozótársaival.

Számos szakmunkásjelöltnek tanította meg a karosszérialakatos szakma fortélyait, nevelte őket a felelős, minőségi munkavégzésre. A ma már vállalkozóként is sikeres szakemberek büszkéek arra, hogy egykor tanítványai lehettek. Manapság főként oldtimer autók restaurálásával, felújításával

foglalkozik, de a jövő nemzedékének, mestereinek oktatásában továbbra is aktívan részt vesz.

– *Megtiszteltetés számomra, hogy évek óta részt vehetek a mesterképzésben és mestervizsgáztatásban. Ez a képzés mindig is meg fog maradni, mint a szakma csúcsának az elérésére való inspiráció. A mestermunka mibenléte nem a gyorsaságban, a profitszerzésben, hanem a felelősségben, a lelkiismeretes munkában testesül meg. Úgy gondolom, a szakma szépsége, az erkölcsi elismerés a mester cím továbbélésének záloga. Akár szakmunkásként, akár a szakma mestereként dolgozunk, szeressük, amit csinálunk. Fontos a minőségi munka és a felelősségteljes munkavégzés. Folyamatosan fejlődni és tanulni kell, hogy az ember lépést tudjon tartani a technológia haladásával és megfelelően a vevői igényeknek – hangsúlyozta az immáron Zichy-díjas szakértő.*

Csákberényi Nagy Árpád közel 50 éves szakmai munkája, több mint 35 éves vállalkozói tevékenysége, a szakképzésben, szakmai gyakorlati képzésben, a mesterképzésben való aktív részvétele, szakértői tevékenysége, példaértékű a jövő nemzedéke számára.

FORRÁS: FMKIK
FOTÓ: CsT

Komárom-Esztergom megyei díjátadó

KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE

A Komárom-Esztergom Megyei Kereskedelmi és Iparkamara Esztergomban, a Szent Adalbert Központban rendezte meg mesteravató ünnepségét, ahol 10 szakma képviselőjeként 84 mester vette át oklevelét a régi, céhes hagyományok szerinti ünnepségen.

A résztvevőket köszöntve **dr. Szerencsés László**, a kamara elnöke elmondta, a mesterképzés szűkebb hazánkban sikertörténet, a kereskedelmi és iparkamarák közül arányaiban az elmúlt években Komárom-Esztergom megyében kaptak a legtöbben mesteri címet.

Hozzátette, hazánk fejlődésének kulcsa a szakképzett munkaerő megléte és itthon maradása, ezzel felértékelődik a mesterek szerepe a szakmai ismeretek átadásában. Ahol mester van, ott lesz tanítvány is, aki régi fogásokat ellesve, majd a sajátjaival kiegészítve élteti a szakmáját és megőrzi a tudást.

Dr. Szerencsés László elmondta, a kamara országosan garanciát vállalt a duális képzés színvonaláért, annak érdekében, hogy minél több jövődöbéli szakmunkás ne az iskolában, hanem gyakorlati képzőhelyeken tanulja meg a szakma mélyebb ismereteit.

A mesteravató ünnepélyes megkezdésére **Popovics György**, a megyei közgyűlés elnöke adott jelet, amikor fő céhmesterként felnyitotta az 1774-ből származó eredeti céhládát.

Emlékeztetett arra, hogy a kereskedelmi és iparkamara mesteravatási ceremóniá-

ja bekerült a megyei értéktárba, és akik ma átveszik a mesterlevelet, bekerülnek a megyei önkormányzat képzeletbeli értéktárkönyvébe.

– *Nekünk nemcsak a régmúlt emlékei fontosak, hanem azok a kiváló emberek is, akik mindennapi munkájuk révén példaként állnak előttünk* – fogalmazott **Popovics György**.

A résztvevőket köszöntötte **Czunyiné dr. Bertalan Judit**, országgyűlési képviselő, aki szólt arról, hogy akik most mesterlevelet kaptak, azokban megfogalmazódott a felismerés, hogy kevés volt, amit az iskolában tanultak, és a szakmájukhoz elhivatottsággal közelítve nem érezték tehernek új ismeretek elsajátítását.

Erős Gábor, országgyűlési képviselő elmondta, hogy a szakmai utánpótlás nevelése szempontjából is igen nagy jelentőséggel bír a mester címet viselő szakember, hiszen korszerű szakmai tudással, pedagógiai ismeretek birtokában magasabb színvonalon tudja átadni ismereteit a tanulóknak.

Dr. Kancz Csaba, megyei főispán kiemelte, jó látni, hogy sok a fiatal mester, akik úgy döntöttek, hogy tanulmányaik után még egyszer iskolapadba ülnek, és magasabb szintre emelik tudásukat, melyet most mesterlevéllel is elismernek.

A mesterek avatása után öt személynek adományoztak **Aranykoszorús Mester** címet. **Zoltai Dániel**, a kamara titkára elmondta, a cím adományozásához mesteri címmel kell rendelkezni, valamint legalább 30 év tevételes szakmai múltat kell igazolni.

Az elismert személyek magatartása, jelleme példamutató kell, hogy legyen vállalkozó

társaik, valamint a tanuló ifjúság számára egyaránt, megmutatva azt az igényességet, mely lehetővé teszi a saját és az elkövetkező generációk számára a feddhetetlen és követendő szakmaiság megtestesülését. Az aranykoszorús mesterek részére kitüntető jelvényt, oklevelet és emléklapokot adtak át.

Az adományozó testület döntése szerint Aranykoszorús Mester címet vehetett át **Jávorszky Csaba**, tatabányai villanyszerelő mester, **Nagyváradiné Csenki Enikő**, tatabányai fodrász mester, **Németh Imre**, kiskéri szerszámkészítő mester, **Kovács Gábor**, tatabányai szakács mester (posztumusz) és **Vihari Zsolt**, esztergomi autóvillamossági szerelő mester.

A mesteravatón részt vett **Sztojka Attila** roma kapcsolatokért felelős kormánybiztos, országgyűlési képviselő is. A pohárköszöntőt **Steindl Balázs**, Esztergom Megyei Jogú Város alpolgármestere, a járási hivatal vezetője tartotta. **Kovács Károly**, fő ceremónia-mester az oklevelek átadása előtt felelevenítette, hogy az első magyarországi céhet 1307-ben a kassai szűcsök alapították, utolsóként pedig a nyergesújfalui molnárok céhét szüntették meg 1922-ben.

Komárom-Esztergom megyében először 1999-ben rendeztek hasonló mesteravatót, amikor a mostanihoz hasonlóan a mészáros céh 1775-ben készült ládája előtt tették esküt és az ifjú mesterek az asztalosok céhének kupájából, illetve a cipészek céhének serlegéből ittak társ poharat az őket vizsgáztató látó mesterekkel.

TO

FOTÓ: TERNOVÁN ZOLTÁN

Veszprémben dr. Markovszky György elnök adta át Auerbach Mária kozmetikus mesternek és Csizmazia László gázvezeték-szerelő mesternek az Aranykoszorús Mester címet igazoló oklevelet.

A mesterleveleket Králik Gyula, a DKIK elnöke és Vörös-Gubicza Zsanett, a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara oktatási és képzési igazgatója adta át az új mestereknek.

VESZPRÉM MEGYE

A Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara 2022. évi Mesteravató Ünnepségen 25 mesterlevelet adtak át autószerelő, speciális lábápoló, kéz-ápoló és körömkozmetikus, valamint villanszerelő szakmákban.

Az Innovációs és Technológiai Minisztériummal kötött GFA-KA-ITM-12/2021/TK/22 számú támogatási szerződés keretében 23 fő, önköltséges képzés keretében pedig 2 fő szakember vehette át mesterlevelét.

Az ünnepséget Dr. Somogyi Istvánné főtitkár nyitotta meg, a mesterjelölteket pedig Dr. Markovszky György, kamarai elnök köszöntötte, aki kiemelte: a mesteremberek számára lehetővé válik, hogy élve a megszerzett tudás és ismeretanyaggal ők is továbbadják azt a tudást, amivel ők már rendelkeznek.

Ezt követően Vida Tamás, az autószerelő mestervizsga bizottság elnöke osztotta meg gondolatait a mestercím fontosságáról és az azzal járó felelősségről. Az ünnepség keretében Sárköziné Burján Zsuzsanna speciális lábápoló mesterjelölt is köszöntött monddott.

A rendezvényen közreműködött Kövi Szabolcs zeneművész.

Az ünnepségen nemcsak az új mestereket köszöntötték, hanem két olyan szakembert is, akiknek több mint 35 év kiemelkedő munkásságáért a Veszprém Megyei Kereskedelmi és Iparkamara most Aranykoszorús Mesteri címet adományozott. A kitüntetést Auerbach Mária kozmetikus mester és Csizmazia László gázvezeték és készülék-szerelő mester nyerte el.

FORRÁS: VMKIK

DUNAÚJVÁROS

A Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara is megtartotta idei mesteravatóját. A Campus étteremben tartott ünnepségen tízen vehették át az autószerelő szakmában a mesteroklevelet. Az előző évek során eddig összesen 206 mestert avattak, főként a térségre jellemző ipari szakmákban és a vendéglátás területén, szerényebb számban pedig a szépművészeti ágazatban.

Idén nyolcadik alkalommal szervezték meg a mesterképzést és -vizsgát a Dunaújvárosi Kamaránál. A 2020. január 1-jétől bevezetett új szakképzési rendszer keretében a mesterképzések követelményei is fokozatosan megújultak. Ez már a harmadik alkalom, amikor a már megújult képzési és kimeneti

követelményeknek megfelelően szervezték meg a programot Dunaújvárosban. Idén 10 fő autószerelőmester-jelölt felkészítését és vizsgáját sikerült biztosítani még a korábbi Innovációs és Technológiai Minisztérium és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara között fennálló pályázati támogatás keretében, 1 fő pedig önköltségesen vehetett részt a programban.

A képzés április 21-én indult és július végéig zökkenőmentesen be is fejeződött. A háromnapos vizsga 10 mesterjelölt esetében sikeresen zárult le, mindössze 1 főnek nem sikerült valamennyi vizsgamodul követelményeit teljesítenie.

A gyakorlati képzésnek és a vizsgának a dunaújvárosi Quality Autószerelviz mint frissen akkreditált mestervizsgaközpont adott helyszínt. A résztvevők kiváló oktatói és tárgyi feltételek mellett készülhettek fel erre a megmérettetésre, melyhez azonban kitartásuk, szorgalmuk és személyes motivációjuk is elengedhetetlen volt. A program során bizonyították a jelöltek a szakma iránti felelősségüket, elkötelezettségüket, ami méltóvá teszi őket arra, hogy a jövőben büszkén viselhessék a mester címet.

TÁRNAY

Az új szelek jó irányba fújják a VIDEOTON hajóját

Válságban születtek és növekedtek

A VIDEOTON Csoport felsővezetői – Széles Gábor elnök, Lakatos Péter és Sinkó Ottó társvezérigazgatók – két év kihagyás után végre személyesen tarthatták meg évértékelőjükét, melynek a székesfehérvári VOK csarnok adott otthont. Az eseményt dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere is megtisztelte jelenlétével.

Az évértékelőn elsőként **Széles Gábor** osztotta meg gondolatait a VIDEOTON jelen lévő cégvezetőivel, a meghívott munkatársakkal és vendégekkel. Örömmel jelentette be, hogy az idei esztendőben jelentős eredményeket ért el a cégcsoport egésze. A tavalyi 220 milliárd forint árbevételhez képest idén 40 milliárddal többet könyvelhettek le, ami forint alapon 10%-os növekedést jelent.

– Bár a grafikonokon ez nem látszik, de az elmúlt 31 év során sok nehézséggel kellett szembenéznünk. Mindezek ellenére egy szervezetszerű fejlődés tanúi lehetünk, az ábrák azt mutatják, töretlenül mentünk előre, és a tények ezt vissza is igazolják. Mégsem érezhetjük ennyire optimistának a helyzetet, mert a világunk ma minden tekintetben kiszámíthatatlan. Az elért eredmények mégis vitathatatlanok, részben a jó csapatmunkának köszönhetőek, illetve annak, hogy a három évtized alatt történt generációváltások nem gyengítették, hanem kifejezetten megerősítették a vállalatot.

– Sikereink kulcsa az is, hogy a VIDEOTON erőssége a technológiája, a gyártása, a megbízható tudása, amit ma Európa szerte elismernek. Annak, aki a gyártási lánc hosszát szeretné csökkenteni – márpedig az elmúlt időszakban ez a jellemző –, az első között a VIDEOTON jut eszébe. Persze ezeket az igényeket tudnunk kell kezelni, de erre is készen állunk.

– Óriási érték az is, hogy ma már javarészt nem alkatrészeket gyártunk. A tudásszintünk nagyon komplex, technológiailag is bonyolult feladatok vállalását is lehetővé teszi számunkra. Elsősorban az új iparágakra – az autóparrára, és azon belül is az e-autóparrára – kell fókuszálnunk. Amerre a világ fejlődik, arra tartunk mi is. Kiemelt figyelmet

kap az elektronikai gyártás, az általunk készített ilyen jellegű termékek rendkívül perspektivikusak – fejezte be sikereik titkát az elnök.

„Nem volt ez egy sétatagolopp” – utalt az elmúlt évtizedek nagyberuházásaira, és nehézségeire az elnök, majd hozzátette: a saját tőke egyenletes növekedése azt mutatja, hogy a vállalatcsoport nagyon céltudatosan, egy irányba haladva fejlődik. Fontos kiemelni azt is, hogy a VIDEOTON képes saját erőből finanszírozni magát, a megnövekedett készleteit. Ez is a cég stabilitását, erejét mutatja. Ugyanerre enged következtetni az is, hogy a vállalati létszámot is képesek stabilan tartani, sőt idén még 500 fővel gyarapodtak is.

– Változatlanul fejlődési pályán van a VIDEOTON, hiába volt Covid, és egyéb nehézségek, mindegyikből úgy tudtunk kijönni, hogy az nem okozott komolyabb problémát – zárta beszédjét Széles Gábor.

Az elnöktől **Lakatos Péter** vette át a szót, aki kis kitekintéssel kezdte értékelőjét. Bill Gates-et idézve rámutatott arra, hogy mennyire túlbecsüljük azt, hogy két évre előre látunk, holott a valódi változások jellemzően tízevente köszöntenek ránk. Azt tanácsolta, ha már úgysem tudjuk kitalálni, hogy mit hoz a jövő – és ezt az elmúlt 50 év számos példájával is alátámasztotta –, akkor legalább készüljünk fel arra, hogy mi lehet! Mert egy biztos: változás lesz, a kérdés pedig nem az, hogy mi lesz, hanem az, hogy mi fogja azt eldönteni.

– Számos globális változás előtt állunk, amire figyelniünk kell: adósság, infláció, a kereslet-kínálat egyensúlyának megbomlása, energiaválság. Biza-

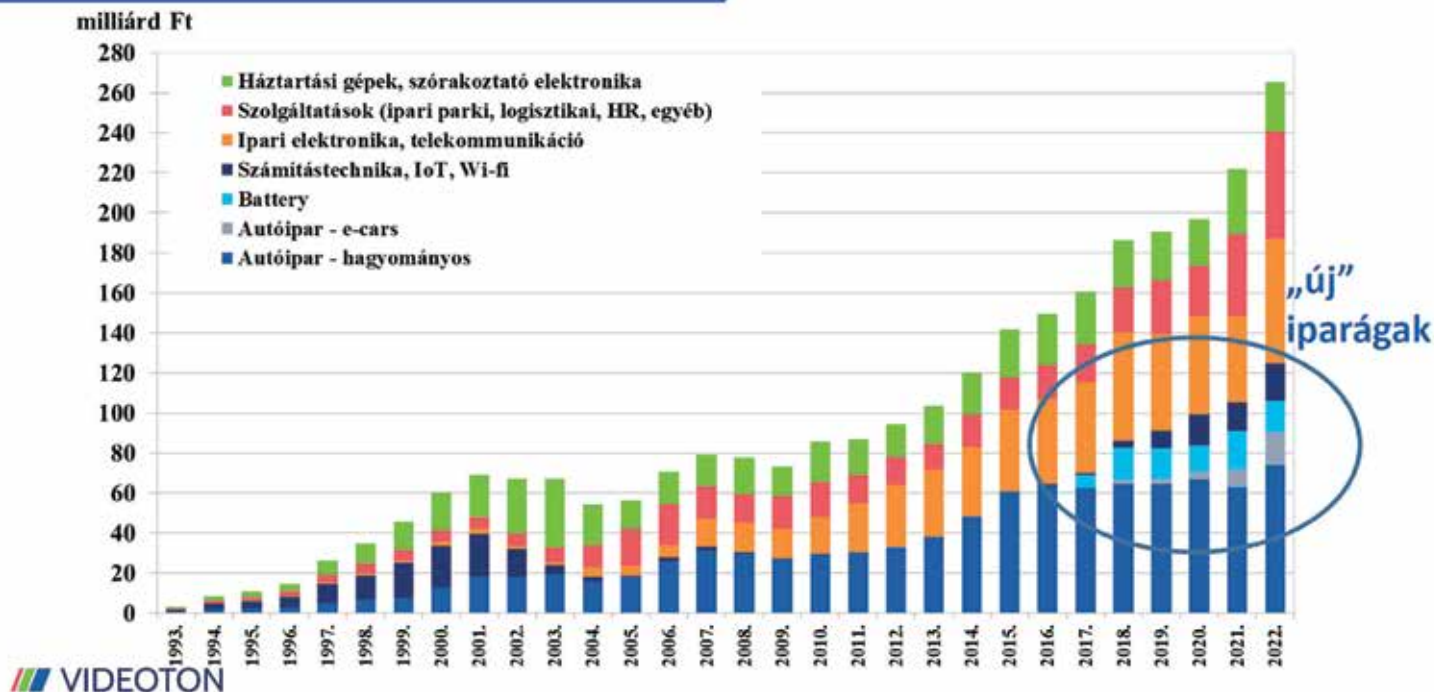
kodásra adhat okot, hogy a VIDEOTON tőkeellátottsága átlagon felüli. Munkaadóként a demográfiai trendek is hatással vannak a vállalatcsoportra, nem véletlen, hogy egyre nagyobb számban foglalkoztatunk vendégmunkásokat. Technológia terén pedig elsősorban az a dolgunk, hogy kövessük a trendeket, az új dolgoknak minél előbb utánamenjünk, ne maradjunk le.

– Kihívás az is, hogy míg korábban egyfajta üzleti logika mentén születtek meg a döntések, és a költségoptimalizálás állt a fókuszban, most ez alapjában látszik megváltozni, más érdekek mentén kezd újraszerveződni a világ.

– Örömdetes tény viszont, hogy ezeket a változásokat követni, kezelni tudjuk. Ma megvan az erőnk ahhoz, hogy a vevőinkkel és a szállítóinkkal szemmagasságban tudjunk tárgyalni. Egészen más a fellépésünk, a felkészültségünk, mint az tíz évvel ezelőtt volt – összegezte a várható nehézségeket a társvezérigazgató.

Lakatos Péter arra is rámutatott, a vevők kezdik kiaknázni annak lehetőségeit, hogy a VIDEOTON egy vertikálisan integrált holding, képes megmunkálni a fém- és műanyagtermékeket, azokba elektronikát gyártani, mindezeket összeszerelni, és komplex terméként leszállítani.

Különösen jelentős sikereket értek el Európában az elektromos autótöltők terén. A rendkívül diverzifikált termékpaletta azt a határozott váltást tükrözi vissza, ami a VIDEOTON stratégiáját jellemzi: a fókusz a multinacionális nagyvállalatokról az innovatív közepes méretű európai cégekre helyezték. A cégcsoport növekedését ma éppen ezek a vállalatok teszik lehetővé.

Sinkó Ottó 2022-es beszámolója egyúttal 2023-as évnýtöként is szolgált. Prezentációjának az Élet 30 fölött címet adta, utalva ezzel arra, hogy a társaság már több mint három évtizede prosperál. Nyitógondolatai felvilágosították a közelmúlt azon világeseményeit, amelyek erőteljesen hatottak a VIDEOTON működésére.

– A beszállítóink 2020 októberében jelezték, hogy ellátásilánc-problémákra kell számítanunk, ami be is következett. A Szezei-csatorna lezárása, majd az orosz agresszió Ukrajna ellen radikális változásokat hozott. Elsőként a szállítási költségek drasztikus emelkedését tapasztalhattuk meg, a konténerek szállítási díja 5,4-szeresére növekedett. Szerencsére azóta ezen a téren már konszolidálódott a helyzet, ellentétben az energiaárakkal. Az áram ára 15, a gázé 19-szeresére nőtt. Viszsaesés azóta itt is történt, de még mindig bőven fölötté vagyunk a korábbi áraknak, és arra nem is számíthatunk, hogy oda valaha is visszatérnénk. Mindez azt mutatja, hogy a piaci kereslet-kínálati viszonyokban egy óriási turbulencia keletkezett. Összszavardtak a dolgok, megborult a kereslet-kínálat egyensúlya, és ennek egyenes következménye az infláció. Ahogy én látom, ez a folyamat hosszabb ideig velünk is marad – mondta a vállalatvezető.

A társvezérigazgató ezt követően a VIDEOTON kilátásairól, a deglobalizációról és annak hatásairól beszélt. Az új trendet a szállítási idők és költségek, a geopolitikai, illetve más előre nem látható kockázatok indukálták. Óriási feszültségek vannak Tajvan körül, fokozódik az USA és Kína rivalizálása, egy új kétpólusú világrend van kialakulóban, ahol az oroszok helyét – úgy tűnik –, Kína foglalja el a jövőben. Hatásként jelenik

meg az alkatrészgyártás decentralizálása is, különös tekintettel a félvezetőkre. Mindezek pozitív hatást gyakoroltak mind az európai gyártásra, mind pedig a VIDEOTON számára, kifejezetten növelik a piaci esélyeinket – mondta, majd hozzátette: természetesen ezek mellett negatív folyamatokkal is számolnunk kell. Európában kiugró mértékben nőttek az energiaárak – a Távol-Keleten jóval kevésbé –, és ez versenyhátrányt jelent a kontinensnek, így a VIDEOTON-nak is. Felértékelődtek a Kínán kívüli országok is – Vietnám, Fülöp-szigetek, Indonézia, Észak-Afrika –, alternatívaként jelennek meg velünk szemben. További nehézségeket hozott a szomszédunkban dúló háború, ami bizonytalanná teszi az energiahelyzetet. A pozitívumok és a gyártást nehezítő tényezők egyenlegeként Sinkó Ottó úgy látja, az üzletszerzési lehetőségek kedvezőbbé váltak a vállalatcsoport számára. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy az Európai Unió belül az elektronika és a gyártás nagyobb hangsúlyt kap, ugyanakkor figyelniük kell az ezekkel járó kockázatokra is. Példaként említette, hogy 21-22%-ról 32%-ra – 27 milliárd forintra – ugrottak a készleteik az idei esztendőben.

Végül Sinkó Ottó arról is szót ejtett, hogy mit kívánnak tenni a közeljövőben, mire számítanak a továbbiakban. Mint megtudtuk, egyelőrehozott – már az emelt energiaárakkal kalkulált – tervezéssel kívánnak elébe menni a problémáknak. Valamennyi cégük elkészítette és leadta már a jövő évre vonatkozó tervét, és ezek összkepe nagyon biztató. 300 milliárd forint árbevétel, csökkenő készleteket, javuló chashflow-t, összességében meglepően jó, forint alapon 10% fölötti növekedést ígér.

– Ugyanakkor a költségnövekedés kockázatát is szem előtt kell tartanunk. Jól mutatja, mire számíthatunk, hogy a cég legnagyobb költségelemeinek sorában az energia az eddigi negyedik helyről a harmadikra kerül át. A 2022-es 1 milliárd forintot körül várható, az áramszámlánk pedig 2,15 milliárd forintról 8,4-re nő a következő esztendőben. Az összenergia-költségünk így várhatóan megközelíti a 11 milliárd forintot – számszerűsítette a legnagyobb költségkockázatot a társvezérigazgató.

– Persze nem várjuk mindezt ölbe tett kézzel. Részt veszünk a kormányzat gyármentő programjában, és növeljük a megújuló energiák arányát a fogyasztásunkban. Ehhez a meglévő 0,5 MW-os erőműveink mellé további 3,8 MW-nyi napelemparkot szeretnénk telepíteni a hazai telephelyeinkre. Ezek ma már gyorsan megtérülő beruházások, a korábbi 10-12 helyett, 3-4 év alatt termőre fordulnak.

– Természetesen a takarékoskodásra is gondot fordítunk, és hogy mennyire tudunk alkalmazkodni, jó mutatja, hogy idén október és december között 48%-kal kevesebb gázt fogyasztottunk, és ez nem íráható teljes mértékben a kedvező időjárás számájára.

– Válságban születünk, és válságokon keresztül növekedtünk. Ez most a sokadik eset az életünkben. Meggyőződés, hogy az eddigi sikereink sikerült túlmutatnak, hogy még erősebben jöttünk ki belőlük, és kifejezetten jobb pozícióba kerültünk, kijelenthető, fel vagyunk készülve arra, hogy a következő akadállyal is megküzdjünk. Ehhez kívánok mindenkinek a jövő évre sok erőt, mert még nincs vége – zárta beszámolóját Sinkó Ottó.

CSEH TERÉZ

Elismeréseket adtak át a megyei iparszövetségnél

KISZÖV évváró Komáromban

A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség (KISZÖV) hagyományos ünnepi évbúcsúztató közgyűlését ezúttal is a komáromi WF Szabadidőpark éttermében rendezték. Az eseményen kitüntetések is gazdára találtak.

Dr. Petőcz Erzsébet, a KISZÖV ügyvezető igazgatója először beszámolt az ebben az évben történt eseményekről, kihívásokról. Hangsúlyozta, stratégia céljaik közé tartozik a szövetség érdekérvényesítésének erősítése, tagjaik működésének segítése, tevékenységeik, szolgáltatásaik fejlesztése, működésük biztosítása.

Hozzáette azt is, a megyei önkormányzattal immár huszonöt éve működnek együtt, ami igazán elismerésre méltó. Feladatuknak tartják továbbá, hogy a szektor fejlesztési szándékait megismerjék.

Külön kiemelte, hogy 2022-ben a KISZÖV sportnapján sokan vettek részt, új sportágban is versenyezhetett a tagság – nem mellesleg a lengőteke férfi és női versenyét is a Regio Regia Nonprofit Kft. egy-egy tagja nyerte.

Ugyancsak jól sikerült a háromnapos szervezési, bácskai kirándulás, ahol Zenta, Újvidék, és Szabadka nevezetességeivel ismerkedhettek meg a résztvevők.

Az évváró eseményen **dr. Havas Jenő**, a Ma-

gyar Iparszövetség (OKISZ) ügyvezető elnöke is részt vett. Beszédében hangsúlyozta a KISZÖV-ről szuperlatívuszokban tud csak beszélni, mert önállóak, programokat szerveznek, és segítik az OKISZ munkáját is.

Az éwertékelések után a kitüntetések átadása következett. **Jankovszky Sándor** elnök kiemelte, hogy a tagság sorából eddig soha nem érdemelték ki annyian elismerést, mint a mögöttünk hagyott 2022-es évben.

A Magyar Iparszövetség Emlékgyűjtőjét **Jámbor Imréné**, a HISZ-1952 Ruhaipari Zrt. elnök-vezérigazgatója érdemelte ki.

A Magyar Iparszövetség Elismerő Oklevelét négyen kapták: **Jankovszky Ágnes** gazdasági vezető (PANALM Kft.), **Beke Zoltán** ügyvezető igazgató (DELTOP Rács- és Fém-szerkezetgyártó Kft.), a MECHATRONIKA Kft. alapítása 70. évfordulója alkalmából, és szintén 70 éve kezdte meg munkáját a HISZ-1952 Ruhaipari Zrt.

A Komárom-Esztergom Megyei Iparszövetség "KISZÖV" Elismerő Oklevelét hárman vehették át: **Szlovák Mihályné** gazdasági

vezető (Strato Kft.), **JANEZ Bt.** alapítása 30., és az **ELSŐ Kft.** alapításának 25. évfordulója alkalmából.

2022-ben a KEM Gazdaságáért díj kitüntető cím az Életműdíj kategóriában **Kovács Vilmosné**, a volt Styl Zrt. elnök-vezérigazgatóját illette meg.

Jankovszky Sándor, a KISZÖV elnöke azt is elmondta, hogy a Panalm Kft. házi ünnepségén **Kocsis Józsefné** és **Kotroczó Béláné** jubileumi elismerésben részesült.

A felemelő díjátadás után Jankovszky Sándor mondott újévi köszöntőt, melyben reményének adott hangot, hogy 2023-ban talán már jobb nemzetközi, gazdasági környezetben dolgozhatnak a megye kis- és középvállalkozásai.

A hölgyeknek átadott virágok újra a vázába kerültek, az oklevelek pedig a táskákba, majd jó hangulatú beszélgetéssel, pezsgős koccintással és egy finom ebéddel köszöntek el az óévtől a KISZÖV tagszervezetei.

VEÉR-CSEH

Movember, foci és egészségkampány

A férfiegeszség mellett a Bridgestone

Ötödször tartották meg a "Movember - Bajusszal az egészségért" hónapot a Bridgestone tatabányai gyárában, és mivel a 2022-es futball világbajnokság kezdete is rendhagyó módon novemberre esett, izgalmas, labdarúgással kapcsolatos játékokkal hívták fel a figyelmet a szűrővizsgálatok és férfiegeszség fontosságára.

"Az egészség telitalálat!" – így hangzik a Bridgestone Movember kampányának mottója. A tatabányai gyár idén a 2022-es, Quatarban rendezett foci VB apropóján futballhoz kapcsolódó játékokkal és aktivitásokkal hívta fel a figyelmet a rendszeres szűrővizsgálatok és a megelőzés fontosságára. A kampány célja minden évben az, hogy a dolgozókat játékosan, de mégis lényegre törően tájékoztassák a betegség valós veszélyeiről és növeljék a szűrővizsgálaton résztvevők számát.

Novemberben a kollégák online kvízekkel és játékos aktivitásokkal szállhattak harcba egy Bridgestone mezért és a VB hivatalos Adidas labdájáért. A futball jegyében a kihívást keresők egy speciális, kapusok és F1-es pilóták által használt reflexfal segítségével mérhették össze ügyességüket, a házi VB TippMix-en pedig a szerencsésüket.

A dolgozók részére biztosított tizenegy ingyenes szűrési alkalom fontosságát a Ments Manust Mozgalom tette tanulságossá prevenció előadással az önvizsgálatról, és a tévhitekről. Segítségükre volt Bridget Stone, a márka hősnője, aki a meggyőzés erejével hatott a férfi kollégákra. Ahogy mindig,

az érdeklődőknek most is volt lehetőségük feltenni a kérdéseiket.

– A gyár létszámát tekintve 70 százalékosan férfiakból áll. Októberben, a B-Pink kampányunkkal a mellrák elleni küzdelemre, így a nőkre koncentráltunk, novemberben azonban megmutattuk, hogy a férfi kollégák is számíthatnak a támogatásunkra. Minden évben igyekszünk kreatív módon felhívni a figyelmet a rendszeres prosztatarákszűrés és az általános egészségmegőrzés fontosságára. 2022-ben a kollégák a mindenki által szeretett futball jegyében mérhették össze ügyességüket és tudásukat. Úgy gondolom, nem csak a góloknak örülhetünk együtt novemberben, hanem annak az összefogásnak is, amit a gyár dolgozói tanúsítottak az egészségük érdekében – mondta **Topolcsik Melinda** ügyvezető igazgató.

A Bridgestone Tatabánya kiemelten fontosnak tartja dolgozói mentális és fizikai egészségének megőrzését. Utóbbit például folyamatos, ingyenes szűrésekkel, oltásokkal erősítik, a lelki egészséget pedig tanácsadással, a családok támogatásával és színes programokkal támogatják.

VK

HETEDIK ÉVE PIACVEZETŐ A SUZUKI

Esztergom – 13.859 regisztrált személygépkocsival a Suzuki 12,43 százalékos részesedést ért el a hazai személyautó-piacon 2022-ben. A márka elsősorban a két hazai gyártású modellnek, a Vitarának és S-CROSS-nak köszönhetően immár hetedik éve vezeti a hazai új személygépjármű értékesítést.

Megváltozott a tendencia: az S-CROSS volt 2022-ben a legnépszerűbb modell, ebből regisztrálták a legtöbbet az újautók piacán.

KÖZEL NYOLCMILLIÓS TÁMOGATÁS

Székesfehérvár – Újabb "voucher"-átadóra került sor az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Karán. Ezúttal a Howmet Alapítvány 2022. évi támogatását jelentették be, melynek köszönhetően közel 8

millió forintból fejlesztheti az egyetem a robottechnikai központját, valamint a VR és a pneumatikai laborját.

FELSZÁMOLJÁK A DUNAFERR-T

Dunaújváros – A Fővárosi Törvényszék hivatalból elrendelte az ISD Dunaferr Dunai Vasmű Zrt. felszámolását, ezzel egyúttal jogtisztá helyzetet teremtve az eljárás során. Ha a cégbíróság hivatalból tudomást szerez arról, hogy a cég több mint négyezer napja nem tett eleget a számviteli törvény szerinti éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, és az utolsó letétbe helyezett éves beszámolója szerinti értékesítésének nettó árbevétele eléri vagy meghaladja a tízmilliárd forintot, a cégbíróság 3 munkanapon belül kezdeményezi a cég ellen a felszámolási eljárás megindítását.

A jövő terveiben egyértelműen a multitechnológia kap hangsúlyt

Tíz éves a környei ragasztógyár

Az idén több mérföldkőhöz érkezett a Henkel magyarországi leányvállalata. Egyrészt 35 éve annak, hogy a nemzetközi nagyvállalat – nyitva a kelet európai piac felé – 1987. májusában megkezdte működését a magyar piacon, másrészt a vállalat környei ragasztógyára fennállásának 10. évfordulóját ünnepelte.

– Az indulásnál alig tízezer tonna ragasztót gyártottunk, most harminckétezer tonnánál tartunk. Nagyon büszke vagyok a teljesítményünkre és elkötelezett munkatársaimra. Az elmúlt tíz év erős alapjaira és sikereire építve a jövőben a termelési mennyiség és a portfólió növelésére fókuszálunk. Sok tervünk van, többek között például az elektromos autókhoz szükséges hővezető paszták gyártására is készül a gyár. Ebben a jubileumi évben a következő időszakra a gyártási hatékonyság és a fenntarthatóság előmozdítását is célul tűztük ki – mondta **Kocsis Zoltán** gyárigazgató.

A KEZDETEK

Még 2010 decemberében kezdődtek meg azok a munkálatok, amelynek eredményeként felépült több mint 14 millió eurós zöldmezős beruházással a Henkel Adhesive Technologies üzletágát kiszolgáló környei gyár. Az új, modern ragasztógyár létrehozásával a vállalat a gyártási kapacitását erősítette, és három gyárból telepítette át a termelést. Egy lengyel gyár egy része és

egy angliai üzem termelése került Magyarországra, valamint a Henkel Magyarország Kft. akkori Vácon működő ragasztógyára költözött az új üzembe.

A Henkel konszern menedzsmentje több közép-kelet európai ország (Lengyelország, Szlovákia, Cseh Köztársaság és Románia) adottságainak alapos elemzése után választotta ki Magyarországot. Több érv is szólt a hazai beruházás mellett: Magyarország központi elhelyezkedése Európában, valamint az országban jelentős elektronikai ipar koncentrációja, így a vállalat közelebb kerülhetett vevőikhez, partnereihez, ami segítette a nyersanyagellátást. Szintén fontos szempont volt a döntéshozatalnál a képzett, gyakorlott munkaerő.

A ragasztógyár és a hozzá kapcsolódó logisztikai központ generálkivitelezője a MarKet Építő Zrt. volt, mely pályázaton nyerte el a létesítmény építését. Az üzemszarnokot, raktárat, modern irodákat, éttermet és egyéb kiszolgáló helyiségeket magában fog-

laló 15 ezer m² -en fekvő komplexum és környezetének kialakítása kevesebb, mint egy év alatt készült el.

A próbaüzem után 2012 tavaszán elsőként a vizes bázisú ragasztóanyagok gyártása kezdődött el. Többségében az ipari termelés számára csomagolóanyagokhoz és címkézéshez gördültek le a gyártószalagokról a termékek. Ezt követően megindult a lakossági Pattex ragasztók és szakipari Thomsit ragasztóanyagok egyes fajtáinak gyártása is a magyar és az európai piacok számára. Következő lépésként az elektronikai iparra készülő ragasztóanyagok gyártás-technológiájának telepítése történt meg. A gyár ünnepélyes átadásakor megközelítőleg nyolcvanvan kezdtek meg a munkát, de a létszám a technológia-bővítéssel folyamatosan növekedett, mára – a magas fokú automatizáltság mellett is – meghaladja a 260 főt.

– Büszke vagyok, hogy a környei ragasztógyárunk nagyon hangsúlyos szereplővé vált a hazai és a régiós ragasztószerszám ellátásában. Az el-

múlt évtizedben több új technológia települt a gyárba, melynek fejlesztése továbbra is folyamatos. Ennek egyik eredménye már szemmel is látható, ugyanis jövő évben adjuk át az új gyártócsarnokot, ahol a tervek szerint akár már nyáron megkezdődhet a termelés – mondta dr. Fábián Ágnes ügyvezető igazgató.

ÉRTÉKTEREMTŐ RAGASZTÓK

Napjainkban a gyár négy különböző részlegén multitechnológiás ragasztók gyártása folyik közel 47 ország lakossági, szakipari és ipari piaci számára. A vizes bázisú területen diszperziós, szintetikus termékek készülnek, valamint padló- és faipari ragasztók Aquence, Ceresit, Pattex márkanév alatt.

A márkatermékek magas minőségi elvárásainak megfelelő, egyedülálló Hot Melt (ömledékragasztó) technológiájára különösen büszke a gyár. A kialakított gyártósoroknál a higiéniai szempontok folyamatosan nagy figyelmet kapnak, hiszen az itt előállított ragasztókat pelenkák, egészségügyi, kórházi termékek összeállításához alkalmazzák, valamint az élelmiszeripar egyes folyamataiban válnak az adott termék részévé. Gondolta volna valaki például, hogy az élelmiszeripar részére címke ragasztás céljára évente több mint tízezer tonna ragasztó készül a gyárban?

Izgalmas terület az elektronikai ragasztók előállítása is, ahol forrasztópasztát és annak két alapanyagát – fémpor, gyanta – gyártják, melyeket az autó- és elektronikai iparban hasznosítanak. A gyári termelés az olyan dinamikus fejlődő iparágakhoz, mint az elektronikai ipar és autópár, átlagosan évi több száz tonna innovatív ipari ragasztótermékkel járul hozzá.

Az üzem legújabb gyártási részlegén hővezető szilikonpaszta-gyártás folyik, mely olyan részkittelt folyékony anyag, amit a hőteljesítmény javítására terveztek. Páratlan termikus és mechanikai teljesítményt nyújtanak, miközben gyakorlatilag nulla feszültséget okoznak az elektronikus alkatrészekben az összeszerelés során. Ezeknek a termékeknek a felhasználási területe elsődleges az elektronikai-, és az autópár.

KÖZÖSSÉG, MINT HAJTÓERŐ

A gyár, dolgozói körében ősszel ünnepelte meg fennállásának 10. évfordulóját. A vidám hangulatú rendezvényen a környezetvédelem is hangsúlyt kapott: a munkatársak több fát is elültettek a gyárhoz tartozó több hektáros területen.

– Fontosnak tartjuk, hogy ahol jelen vagyunk és működünk, ott a közösség szerves részévé is váljunk. Vállalatunk és gyárunk társadalmi szerepvállalásként kiveszi a részét a pandémia elleni védekezésből csak úgy, mint az ukrainai háborúból érkező menekültek, és nehézsorsúak megsegítéséből.

– Munkatársaink javaslatára több szervezetet is támogatunk, és segítünk. Például a Tatabányai Család és Gyermekjóléti Központnak, illetve a Tappancs Állatmenhelynek tartunk hagyományosan karácsonyi gyűjtést, valamint a Szent Borbála Kórház Gyermekosztályának adtunk át tisztítószereket és a környei iskola és óvodának pedig ragasztót.

– Támogatásaink mellett a mozgást kedvelő kollégáink évek óta szívesen vesznek részt a megyében megrendezésre kerülő futóversenyeken – tette hozzá Kocsis Zoltán.

TO

FÚZIÓ-2022 GYAKORLAT

Tatabánya – Védelmi és biztonsági igazgatási gyakorlat volt a Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal központi épületében. A "Fúzió-2022" elnevezésű, komplex polgári-katonai-rendvédelmi

rendezvény célja, hogy nyugodt körülmények közt felkészülhessenek és gyakoroljanak a társszervek, több feltételezett veszélyeztetettségi helyzetben próbálják ki magukat, az együttműködésüket, mindezt úgy, hogy a lakosságot védjék, azok ügyintézési lehetőségeit ellenőrzött körülmények közt biztosítsák.

SZABAD A PÁLYA

Veszprém – Hivatalosan is átadták a külső körgyűrű litéri és füredi csomópontok között megújult szakaszát, valamint a 8. és 82. utakat összekötő új útszakaszt. A nyolcas út szélesítését két év alatt valósította meg beruházóként a NIF Zrt., kivitelező-

ként a Strabag. A felújítás során fokozatosan adták át a forgalomnak a már elkészült elemeket: elsőként tavaly nyáron az almádi csomópontot, majd év végén az új Budapest úti csomópontot, idén nyáron a Füredi úti felüljárót, mostanra pedig a teljes szakasz minden le- és felhajtóval együtt a közlekedők rendelkezésére áll.

A VÍZ AZ ÉLETÜK

Tatabánya – Víz az életünk - jeligével hirdetett fotópályázatot dolgozóinak az Észak-dunántúli Vízmű Zrt. A versenyre minden olyan képpel lehetett nevezni, amely valamilyen módon kapcsolódik a vízhez. A díjátadón **Lőrinc Ákos** vezérigazgató üdvözölte a pályázókat, s kifejtette: igen sokféle módon köszön vissza a képeken az éltető víz. A pályázattal szeretnék volna a vízbázis-védelemre is felhívni a figyelmet.

A nehéz körülmények között együtt kell működnünk

Vállalkozók Napja: Szükség van a bizalomra

Huszonharmadik alkalommal rendezték meg a Vállalkozók Napja ünnepséget. Az eseményen Eppel János, a VOSZ elnöke a szervezet jövőjéről, Varga Mihály pénzügyminiszter pedig a stabilitás, a vállalkozásbarát gazdaságpolitika fontosságáról beszélt.

Az elmúlt tizenöt évben soha nem volt ennyire nehéz kitekintést, iránymutatást adni a jövőre – fogalmazott a XXIII. Vállalkozók Napja rendezvényen a **Eppel János**, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének elnöke. Az elnök felszólalásában felidézte: a 2022-es év messze nem a reményeik szerint alakult. Az év elején még abban bíztak, hogy a Covid időszaka után ez az év megnyugvást, konszolidációt hozhat, de február végén, a háború kitörésével a helyzet gyökeresen megváltozott.

Eppel János úgy látja: „A bölcs tanács most az, hogy nehéz körülmények között együtt kell működnünk. Kemény évünk lesz, de együtt, közösen, megmozgatva a tartalékainkat képesek leszünk arra, hogy a következő időszakot sikerrel oldjuk meg, ehhez ajánljuk a VOSZ partnerségét.”

Az elnök a jövőre 35. jubileumát ünneplő VOSZ-ról elmondta: a szervezet 20-25 éve következetesen építkezik, olyan értékeket létrehozva, amelyek megalapozzák küldetésük, a magyar vállalkozások segítségének teljesítését. Kiemelte: tevékenységük három fő pillére közül az első az érdekvédelem és érdekképviselés. A tagság létszáma folyamatosan bővül, mára 27 ezer regisztrált tagjuk van, céljuk pedig az, hogy ez a létszám 2026-ra 30-35 ezerre növekedjen.

A második pillérnek a szolgáltatást nevezte, melynek legismertebb eleme az Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával közösen irányított Széchenyi Kártya Program. Másik kiemelt programjuk a Prima Prémium-

díj, melyet a Széchenyi Kártyához hasonlóan **Demján Sándor**, a VOSZ örökös elnöke indított el, tíz éve pedig **Csányi Sándor**, az OTP elnök-vezérigazgatója vette át a stafétát.

A VOSZ tevékenységének harmadik pillére a vállalkozásfejlesztés, melynek jövőjét a szervezet év elején elfogadott ötéves stratégiája határozza meg. Ennek keretében többek között megerősített fizikai jelenléttel és a szakmai tagozatok erősítésével, az elmúlt évtizedekben felhalmozott tudással és kapcsolati tőkével igyekeznek segíteni a vállalkozások munkáját.

Az eseményen a kormány képviselőjében felszólalt **Varga Mihály** pénzügyminiszter is. A politikus a bizalom szerepét emelte ki: „...bizalom nélkül nincs üzlet, azt kell mondanom, hogy most hatványozottan olyan időkben élünk, amikor erre a bizalomra szükség van, a kormány részéről pedig ez fennáll, remélem, a másik oldalról is fennmarad...” – fogalmazott.

A miniszter öt olyan tényezőt sorolt, amelyek erősítik a stabilitást. Az első a foglalkoztatás: 4,7 millió embernek van munkája, a munkanélküliségi ráta a legjobb öt között van az Európai Unióban, most pedig a munkahelyek megtartására kell koncentrálnunk, ebben a kormányzat együttműködik a VOSZ-szal, a Kamarával, a Széchenyi Kártya Programot koordináló KAVOSZ-szal is. A második pont a versenyképes adórendszer, mely Varga Mihály szerint kihívás előtt áll a globális adóminimum terve miatt. A stabilitást erősítő harmadik pontként az

üzleti környezetet nevezte meg, kiemelve, hogy a befektetők bizalma töretlen Magyarország iránt. Negyedikként a politikai stabilitást említette, ötödikként pedig azt, hogy elindult a gazdaságban – a vállalkozások, a lakosság szintjén, de az államháztartásban is – a mérlegalkalmazkodás, ennek jele az, hogy már nem növekszik tovább a hiány.

A Vállalkozók Napja rendezvényen idén is díjazták a kiemelkedő teljesítményeket elérő vállalkozókat. A Közép-Dunántúlról hárman érdemelték ki 2022-ben az Év Vállalkozója Díjat:

Gombos István

(Gombos-Földgép Kft.)

Komárom-Esztergom megye

Hauber Csaba

(Edeltech-Fém Kft.)

Veszprém megye

Mentes Zsolt

(MENTAVILL Kft.)

Fejér megye

Gratulálunk a díjazottaknak!

ÖNKORMÁNYZAT

HÍREK, INFORMÁCIÓK RÉGIÓNK TELEPÜLÉSEIRŐL

„Összeségében azt gondolom, hogy az előttünk álló időszak nem elsősorban a fejlesztésekről, beruházásokról fog szólni, hanem közösen elért eredményeink megtartásáról, megvédéséről. Ez csak összekapaszzkodással, az egymás iránti szolidaritással érhető el, ezzel pedig soha nem volt probléma Komáromban!”

DR. MOLNÁR ATTILA

Szabadbattyán

Egy település élére állni, egy közösséget vezetni mindig nagy felelősséget és nagy kihívást jelent, különösen, ha ezt valaki társadalmi megbízatással teszi. **Szabó Ildikó**, Szabadbattyán polgármestere nemcsak, hogy vállalta ezt a feladatot, de a fejlesztések, az elérhető szolgáltatások jobbítása mellett a helyi közösséget is megpróbálja erősebbé tenni.

Cikkünk a 32. oldalon

Pétfürdő

Negyedszázaddal ezelőtt egy érvényes és eredményes népszavazás eredményeként Pétfürdő 1997. október 1-jétől különvált Várpalotától. A nagyközség ettől a naptól kezdve független településként folytatta tovább mindennapjait.

Cikkünk a 35. oldalon

Tatabánya 75 éve város

1947 – jeles dátum Komárom-Esztergom megye legnagyobb települése számára. A környező községek (Alsógalla, Felsőgalla, Bánhida és Tatabánya) összevonásával ekkor nyilvánították várossá, sőt megyeszékhellyé a szénre települt várost. Rövid összeállításunkban felvillantjuk a háromnegyed százados évforduló legfontosabb rendezvényeit, a FORTEPAN-archívum segítségével felvillantjuk a múlt néhány pillanatát, valamint **Ladányi András** segítségével betekintünk a bányászok nehéz, küzdelmes, és hősies világába. Isten éltesse Tatabánya!

Fotó: FORTEPAN/AR

Ünnepi programok a 75 éves Tatabányán

A SZÉN TEREMTŐ EREJE

Nagy volt az érdeklődés a Tatabányai Múzeumban a Szénre épült város címmel megrendezett kiállítás megnyitóján. A 21. századi technikát is felvonultató tárlat minden korosztály számára izgalmasan mutatja a városra válás kiemelkedő eseményeit, alakjait.

Szénre települt város címmel nyílt új időszaki kiállítás Tatabányán a Magyar Génius Program keretében. A kiállítás vezérgondolata a „teremtő erő”, azaz mindazok az emberi, gazdasági és természeti tényezők, amelyek konvergencia nyomvonalát követve eljutunk Tatabánya település, majd város létrejöttéhez. Ez utóbbi, mármint a városalapítás éppen 75 évvel ezelőtt történt.

A kiállítás-megnyitó ünnepélyes beszédek sorát **Szücsné Posztovics Ilona**, Tatabánya Megyei Jogú Város polgármestere nyitotta, aki kiemelte a szén szerepét a város szerkezetének és identitásának létrejöttében. Mindehhez olyan előrelátó és stratégiai gondolkodással bíró szakemberek szükségeltettek, mint Királdi Herz Zsigmond, Ranzinger Vince, Rehling Konrád vagy Vida Jenő. Ennek az identitásnak és hagyományrendszernek az őrzése, ápolása a jelen és a jövő generációinak feladata, ezt segítik elő a város kulturális rendezvényei.

Ódor János Gábor, a Magyar Vidéki Múzeumok Szövetségének el-

nökségi tagja többek között felhívta a figyelmet arra, hogy ezekben a nehéz, válságos időkben milyen fontos kulturális üzenete van annak, hogy ilyen nagyszabású kiállítás nyílhat meg. Elmondta továbbá, hogy a Magyar Génius Program keretében vándorkiállítás jött létre, mely jelenleg Győrben látható, több múzeum műtárgya alkotja az anyagot, többek között a tatabányai bányatárs-pénztári láda is.

Kiss Vendel, a kiállítás kurátora megköszönte mindazok munkáját, akik a tárlat létrejöttében közreműködtek. **Pál Gabriella**, a Tatabányai Múzeum igazgatója pohárköszöntőjével zárultak az ünnepi beszédek, mely után az érdeklődőknek lehetőségük volt Kiss Vendel szakmai tárlatvezetése mellett megtekinteni és kipróbálni a kiállítást.

Kipróbálni, hiszen több olyan eszköz is található az elemek között, amelyek modern feltételeket teremtenek az interaktív részvételhez. Ilyen például Tatabánya hatalmas, mozgó vetített lát képe vagy az érintőképernyős térképek, melyek segítségével megismerhetjük a bányatelepek fejlődését és a város kialakulását. Képeslapokat nyomtathatunk a korabeli Turul-szoborról, a bányakórházról vagy épp a Gőzfürdőről, illetve digitális kvízzel tehetjük próbára tudásunkat a Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat jeles géniuszaival kapcsolatban.

Összességében elmondható, hogy a földi élet szén alapú, és ez hatványozottan érvényes Tatabánya esetében. Ennek is emléket állít a Szénre települt város. A kiállítás 2024. június 1-ig várja az érdeklődőket a Tatabányai Múzeumban. A tárlat létrejöttét a Nemzeti Kulturális Alap támogatta.

SZENT BORBÁLA

HAGYOMÁNYÓRZÓ

EMLÉKÜLÉS

A bányászat és Tatabánya történetét helyezi a középpontba minden évben a Tatabányai Múzeum és a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány által szervezett Szent Borbála hagyományörző emlékűlés. Pál Gabriella, az intézmény igazgatója köszöntötte a vendégeket, majd a nemrégiben megnyitott Szénre települt város című kiállításra hívta fel a figyelmet.

Szücsné Posztovics Ilona polgármester megnyitójában a hagyományápolás fontosságáról szölt. Kiemelte: a hagyomány olyan, mint egy fa, folyamatos odafigyelést igényel. Már egy nemzedék felnöött a bányászat megszűnése óta, mégsem feledhetjük el, hogy ez a város a szénre épült. Számtalan program és civil szervezet dolgozik azon, hogy ezt a minket követők is szem előtt tartsák.

Kiss Vendel történész muzeológus levezető elnökként üdvözölte a megjelenteket. Kifejtette: az idei emlékűlés plusz tartalommal is bír a város születésének 75. évfordulója miatt. A hagyományosak mellett ezúttal művészet- és irodalomtörténeti témákkal is bővítették a programot.

Dr. Csiszár István, a Tatabányai Bányász Hagyományokért Alapítvány nevében Nem adtuk fel címmel szölt a hagyományörzés fontosabb állomásairól. Előadásában kitért a bányász egyenruha jelenleg is használt formájának kialakulására, nívós helyi események valamint az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Tatabányai Helyi Szervezetének létrejöttére, a szakestélyek szervezésére.

Kisfilm is készült az utolsó csille szén felhozataláról, majd a bányák bezárása után sorra alakultak a civil szervezetek, melyek a bányászati hagyományok megörzöztetését helyezték a

középpontba. A szervezetek több emlékművet is állítottak, melyeket felajánlottak a városnak. Az idén a Szent Borbála szobrot újítják fel.

Az emlékűlésen Bársony László, az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezetének vezetője a 200 éve született Péch Antalról szölt, majd Balogh Csaba, a Szabadtéri Bányászati Múzeum Alapítvány képviselője In memoriam a 75 éves város bányászata címmel tartott előadást. Mokánszki Béla, a Rozmaringos Bányász Egylet ügyvivője a nevééről ismert étteremben 1995-ben megalakult szervezetről szölt.

ELISMERÉSEK

A SZENT BORBÁLA NAPON

A város legrangosabb elismeréseit adták át Tatabánya Megyei Jogú Város Önkormányzatának Szent Borbála napi ünnepi közgyűlésén. Az eseményen Tatabánya Város díszpolgára címet dr. Kandikó József kapta, aki a mai Edutus Egyetem alapító rektora volt.

Az Ezüst Turul díjat Petricsek József vehette át, aki több mint 50 évig szolgált a bányánál, ebből 15 esztendőn át vezette a bányamén-tő állomást.

Szabó Ignác díjat vehetett át Farkas Kornélia, aki évtizedek óta dolgozik az Egyesített Szociális Intézményeknél, emellett pedig a Mosolygós Gyermekekért Alapítvány életében is aktív szereplő.

Dr. Nagy Lajos, a Szent Borbála Kórház nefrológiai osztályának vezető főorvosa csatlakozott a kitüntetettekhez. Ő 41 éve dolgozik a megyeközpont egészségügyi intézményében.

A 25 éve vagy hosszabb ideje praktizáló orvosok hűségjutalmat vehettek át. Dr. Skultéti Tibor és dr. Csák Ferenc Lőrinc 25; dr. Muszka János 30; dr. Kovács Teréz és dr. Sallay Katalin 35; dr. Kovács Judit és dr. Rákóczi Ferenc pedig már 40 éve segíti a betegeket.

VK

Miből lesz a cserebogár?

Tatabánya régen, és a közelmúltban

Hogyan is ünnepelhetnénk méltóan Komárom-Esztergom megye székhelyének várossá avatását? Nagy szavakkal, hivatalos protokoll fényképekkel? Mi úgy gondoltuk, hogy inkább kutakodunk a régebbi időkben, és megnézzük, milyen is volt az egykori Tatabánya. Szerencsére a Fortepan nagyszerű fotóalbuma rendelkezésre állt. Hát akkor egy rövid időre merüljünk el az archiv fényképek által felidézett hangulatba!

Szén szállító csillor a gróf Esterházy Ferenc akna bejáratától nézve (1905)
Forrás: Fortepan/Magyar Földrajzi Múzeum / Erdélyi Mór cége

Felsőgalla városrész, Szent István utca, Szűz Mária neve-templom (1959)
Forrás: Fortepan/Vimola Károly

A Bányász fürdő (más néven "Cseri strand", később Gyémántfürdő) bejárata (1962)
Forrás: Fortepan/FŐMTERV

Felsőgalla a Kálvária-hegyről nézve (1962)
Forrás: Fortepan/UVATERV

Csevej a régi hatajtós házaknál (1964)
Forrás: Fortepan/Bojár Sándor

Műszakból érkező bányászok a Tatabányai Bányák Vállalat XV-ös aknájánál, ma skanzen (1964) - Forrás: Fortepan/Bojár Sándor

Alsógalla, benzinkút az 1-es főút mellett (1965)
Forrás: Fortepan/UVATERV

A Köztársaság (Népköztársaság) úti ABC áruház melletti parktól
az Ifjúság utcai házak felé nézve (1971)
Forrás: Fortepan/FŐFOTÓ

Fő tér, szemben a Centrum Áruház (1975)
Forrás: Fortepan/Szalay Béla

Dózsakert lakótelep, II. Rákóczi Ferenc tér, bevásárlóközpont (1979)
Forrás: Fortepan / Lechner Nonprofit Kft. Dokumentációs Központ

Világszenzáció: TBSC – Real Madrid 2:1 (1981)
Forrás: idokapszula.hu

Az 1-es főút a Mésztelepnél, balra a Cement- és Mészmu (1986)
Forrás: Fortepan/Vézi Ágnes

Fáradhatatlanul írja közelmúltunk krónikáját

Könyvekbe mentette bányász pajtásait Ladányi András

Tatabányai, pesti, majd újbudai vajúrnak is nevezték-nevezik Ladányi Andrást. Író, költő, fotóművész. Újságot és könyveket szerkeszt. Ha egyetlen jelzõt kell találnom rá, itt van: fáradhatatlan. A 77 éves, eddig 65 könyvet író András ezer szállal kötődik Tatabányához. Sok egykori bányászpajtása él itt, és sajnos, egyre többen vannak, akik már egy másik világban, másik dimenzióban találkoznak egymással. Szorgos-gondos krónikása a fekete gyémánt felszínre hozóinak az egykori vajúr, a Bányamunkás főszerkesztője.

Eddig 13 könyvet írt a megyei, főleg tatabányai bányász pajtásainak életét, sorsát felidézve. Ezek a következők: Omlásban rekedt sikoly – Műszak-váltás: Bányászorsók az EU-csatlakozás küszöbén – A Dorogi Szénbányák Vállalat története 1981-2004 – Tatabányai eocén bányászok: Mányi bánya az Eocén-tengerben – Harc a bányászokért – Harc a bányászatért – Bányász a történelemben – Toborzó – Tóni, a bányász-vezető (Schalkhammer Antal koszorúja) – Rokkantprés – „Bányász vagyok...” (Egykori vajúrtanulók vallomásai) – Bányászok – Hetven év küzdelem és siker.

SCHALKHAMMER ANTAL, A BÁNYÁSZ-VEZÉR

Legendás alakja a magyarországi szénbányászatnak. Egyenes jellemű, kemény, de melegszívű, az emberi problémára mindig nyitott, segítőkész embernek ismerték. A bányászszakszervezet elnöke volt, országgyűlési képviselő, számos hazai és nemzetközi szervezet vezetője. 2002-ben hunyt el, 56 évesen, akkor készült el róla a könyv, mely végül 2012-ben látott napvilágot. Így ír a bányásztemetésről Ladányi András: „... hatalmasat kongott a lármafa (klapocsk), melyet a tatabányai Bányász Múzeumból hozott el a Rozmaringos Bányász Egylet.

Most a lélekharang Schalkhammer Antalért szól. ... A szónokok hangja meg-megbicsaklott és néha a sírástól remegett.

A tatabányai Bányász Fúvószeneke mellett egyre erősebben hangzott a sok ezer torokból: »Szerencse le, szerencse fel!« ... A koporsót kísértük a temető útjain a kijáratig. Onnan elindult Schalkhammer Antal, hogy egyesüljön az egyik őserővel, a tűzzel, hogy majd később a hamvait – kívánságának megfelelően – a szűk családi kör a Galla-patakba szórja, és ezzel a másik őserővel, a vízzel egyesüljön. Abba a Galla-patakba, amelynek partjain a gyermekkorát töltötte, amelybe a tatabányai eocén bányákból a kiszivattyúzott, kristálytiszt, iható karsztvizet eresztették.”

PÁL BÉLA, A BÁTÓRÍTÓ

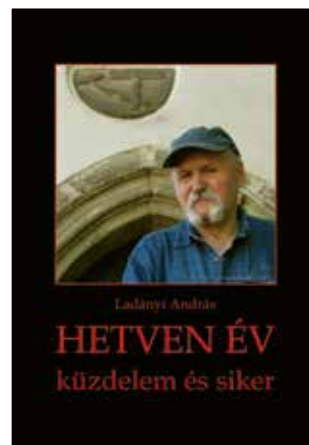
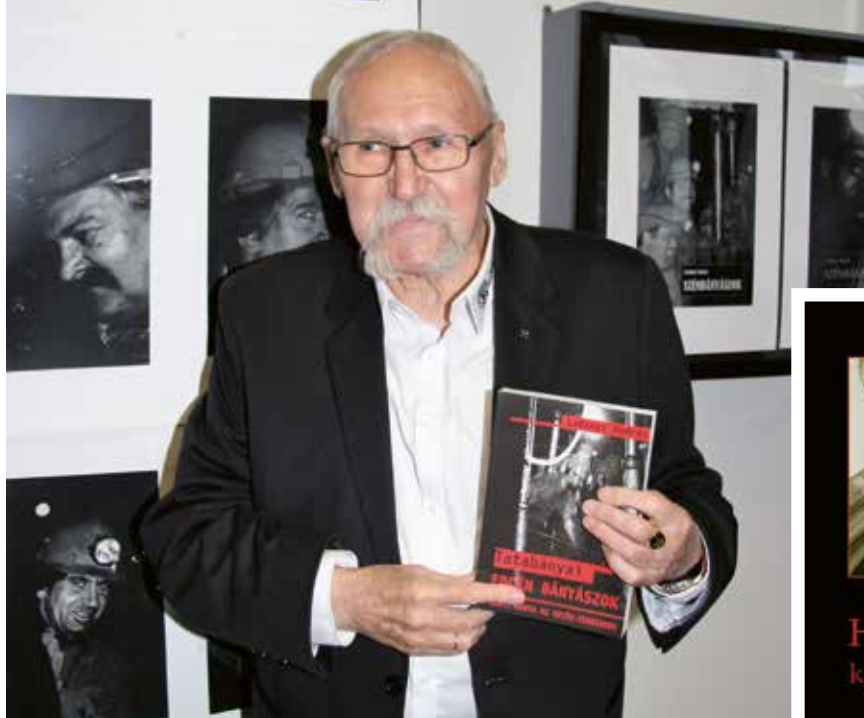
A közelmúltban Tatabányán, a Széchenyi Művelődési Házban Pál Béla – Ladányi barátja, egykori katonatársa –, aki a bányában villanyyszerelő, aknász technikus volt, majd a Mányi Bányauzem szakszervezeti elnöke 1998-ig, a nyugdíjba vonulásáig, beszélgetett Ladányi Andrással egy író-olvasó találkozón. Először az Öngyilkos című könyv került szóba. Az író felesége, Tünde halála után pontosan 3 évvel, Tünde napján követni szeretne volna őt egy másik dimenzióba.

Az égiek úgy akarták, hogy maradjon a Földön. Pál Béla a könyvben a következőket írta: „Hihetetlen jó, hogy élsz, és megmaradtál barátom. ... Terveztél pólót négy színben. Elöl a bányászkalapács formájú versed olvasható, hátul is olyan, de lefordított kalapács alakban. Mind a négyből adtál egy darabot. Ezekben jártam egészen addig, amíg magadhoz nem tértem a kórházban. Még sok könyvet, hosszú életet és emberhez méltó halált kívánok neked!

Magadra is gondold! Maradjon meg misztikus kapcsolatot a feleségeddel, Tündével! Kísérje minden cselekedetedet a bányászköszöntésben megfogalmazott Jó szerencse!”.

PACSAI IMRE, A FŐAKNÁSZ ROBBANTÓMESTER

Térjünk vissza Tatabányára, a Fácánkertbe. Ladányi itt találkozik gyakran Pacsai Imre egykori főaknásszal, a telkén felépített házában, mely akár egy kis múzeum is lehetne. Múltidéző beszélgetéseik több könyvben is olvashatóak. Például szóba kerül, hogy volt-e tekintélye? „Sokszor megmutattam, hogy jobban és gyorsabban el tudom végezni azt a munkát, amit a vajúr végez. A legnagyobb elismerés, amikor a csapatvezető tehetetlenségét látva magam csináltam meg a

munkát, és ehhez a csapatvezető gratulált." Ott volt a Vadorzón az 1978-as süjtőlégrobbanás után. Részt vett a mentésben, rajparancsnokként. Csak a mentésen járt akkor az eszük, de három hét múlva iszonyatos és borzalmas álmok következtek: „... egy tűzgolyó jön felém. Próbálok menekülni, de összeakad a lábam, és nem tudok menni... valamelyik mentő beszorul és menteni kellene, de nem tudom... Évekig kísérték álmomban ezek a képek." A 74 éves Pacsai Imre ma is aktív. A sors furcsa akaratából robbanóanyagokat gyártó és forgalmazó cégnél dolgozik, rendszeresen robbant épületeket, kéményeket, még kőbányákban is, szerte az országban. Tagja az OMBKE tatabányai szervezetének, részt vesz a balekavató szakestélyeken. Természetesen Selmechbányán is többször járt, ahol fáklyákkal, díszgyenruhában vonultak a város főutcáján együtt szlovák, cseh, lengyel és német bányászokkal.

HATVAN PORTRÉ MÁNYBÓL - BÁNYA- ÉS BÁNYÁSZSIRATÓ

Ladányi András 60 bányászportrét készített az egykori mányi bányászokról. Az ottani bányauzem 1985 novemberében nyitott, majd 2003 novemberében zárt be. A portrék a küzdelmes és szép napokra emlékeztetnek, ahogyan a megnyitóban elhangzott mondatok is, melyeket 19 éve írt András, Bánya- és bányászsirató címmel:

– Tizennégy évesen – 1960-ban – kerültem a vājáriskolába Tatára. A tatabányai XI-es, majd a VI-os aknában szippantottam először a bányalevegőbe. Azóta sem tudom elfelejteni a szénpor ízét, a semmivel össze nem hasonlítható illatát. A bánya örökre meghatározta további életem. Negyvenkét évet töltöttem a bányászatban.

Akkor, 1960-ban a Tatabányai Szénbányászati Tröszt termelése a 3,5 millió tonnával volt a legmagasabb a szénbányák életében. Mindezt tizenöt aknából közel tizennégyezer ember termelte ki. Azóta sorra merültek ki a tatabányai aknák, ám csalóka reményként új eocén bányák nyíltak, melyek botrányosan elúsztak és elvéreztek a gazdaság, a politika és az érdekcsoportok, szervezetek harcában.

Egy ideig vergődve kínlódott a létéért a tatabányai szénbányászat, mely mára már kiszenvedett, meghalt, mert 2004 áprilisában, az utolsó bányában a Mány I/a aknában is megszüntették a termelést.

– A szénbányászat végleges leállása előtti napokon – két alkalommal – még utoljára leszálltam a bányába. Végigjártam a vágatokat, a munkahelyeket. Szemükbe néztem a bányászoknak. Csak bizonytalanságot, ürességet láttam. Ezek már nem a jövőbe tekintő, bizakodó hős bányászok. Megvert, a társadalom által lesajnált, kivetett, eltartottnak kikiáltott, a bányához utolsó percig ragaszkodó, kitartó és hű szénporos arcú embereket láttam, akik már nem bíznak a jövőben. A bányában meghalt, megrokkant pajtásaim vádoló tekinteteit vélemleni az omlásból. Megtelt a lellem kesernyész, szénporos, izzadságszagú bányalevegővel. Fényképezőgéppemmel és az érzékszerveimmel rögzítettem az agyamban, a szívemben a tatabányai szénbányászat még élő, vergődő, utolsó pillanatait. A ventilátorok dobhártyát szaggató zúgása, a gumiszalagok görgőinek nyikorgása, fejtőgépek zakatolása, a bányászok keserű, de görcsös beletörődése munkájuk elvesztésébe, a lebegő bizonytalanság, a kényszernyugdíj csapdájá, a befelé zokogás vad dühe, a bányabezárást elrendelők közönye, a megaláztatott könnye, a megfagyott káromkodás szénszimfóniáként lüktet agyamban. Éget a vá-

járiskolában bőrömrre tetovált bányászkalapács és a köréje írt: Jó szerencsét!

Utolsó Jó szerencsét! tatabányai szénbányászat, tatabányai bányász pajtások! Értetek kong a lélekharang a szénszimfonikus csendben.

KÖNYÖRÖGJ ÉRTÜNK, SZENT BORBÁLA!

"A bányászelleneseknek, a közömbösöknek, a finnyásan fanyalgóknak, a „polgároknak” talán hangzavar ez a szénszimfónia – és lehet, hogy számukra nem is európai –, de nekünk bányászoknak a velőnkbe maró sikoltás. Megfagyott kiáltás. Figyelmeztető jel. Te is sorra kerülhetsz! Az évmilliók fogságából kiszabadult, szénbe zárt páfrányok, az üledékbe kövült eocén csigák nélkül ma nem lenne élet, így ők sem éltek hiába az ős-óceánban. Hiszem, hogy a bányászok életének, munkájának volt értelme, küldetése ebben a kakofón világban. És ha már a jó szerencse is „elpártolt” tőlünk, legalább te könyörögj értünk, Szent Borbála."

Végül, lezárásként Sebestyén Lajos bányász-költő verséből idézek: „Hol van már az a hang, hova rezgett? / Mikor az Eocén gyúrt, vad erővel, / kínban dermedő, iszonyú hegyeket, hogy hánytorgott, remegett ez e föld."

A hang, a szó, a kép Ladányi Andrásnál van, aki megosztja olvasóival. Több ezer oldalt írt már a bányászokról a most 77. születésnapját ünneplő író, költő, fotóművész, szerkesztő. Remélhetően marad vele a jó egészség, a jó szerencse, és születnek még emlékezők a különleges emberekről.

MK

FOTÓ: RAÁB ZOLTÁN

Nem minden a pénzen múlik – a szabadbattyániak képesek összefogni

Szabadbattyán jó adottságokkal rendelkezik

Egy település élére állni, egy közösséget vezetni mindig nagy felelősséget és nagy kihívást jelent, különösen, ha ezt valaki társadalmi megbízatással teszi. Szabó Ildikó, Szabadbattyán polgármestere nemcsak, hogy vállalta ezt a feladatot, de a fejlesztések, az elérhető szolgáltatások jobbítása mellett a helyi közösséget is megpróbálja erősebbé tenni. A ciklus első három évének feladatairól, eredményeiről beszélgettünk.

– *Mióta áll a település élén, és milyen célok motiválták, hogy elinduljon a polgármesteri címért?*

– Nem politikai, sokkal inkább szakmai szempontok vezérreltek, amikor 2019 októberében vállaltam a polgármester-jelöltséget. Óvónóként végeztem, és dolgoztam, majd a tanulmányaimat a pénzügyi-számviteli, később pedig az államigazgatási főiskolán folytattam. Könyveléssel, könyvvizsgálattal foglalkozom, a vállalkozásomat a polgármesterség idejére sem adtam fel. Jelentős tapasztalatokat szereztem államigazgatási területen, számos projektben vettem részt külső szakértőként. Úgy éreztem, hogy mindazt a tudást, amit megszereztem, társadalmi megbízatású polgármesterként – mert hiszem, hogy így is lehet – kamatoztatni tudom az egész település érdekében. Mert számít, mennyire felkészült szakmailag egy település vezetője, illetve a képviselő-testülete. Döntéseket kell hoznunk, értenünk kell ahhoz, amivel foglalkozunk, a számok mögé kell látnunk, hogy felelősen voksolhassunk egy adott ügyben. A település jövője a tét. Emellett a személyes szakértelem milliókban is mérhető, még ha ez nem is minden esetben jelenik meg költségvetési tételként. A pályázatokra gondolok például, melyeket számos esetben magam írok meg, megspórolva ezzel alkalmanként sű-

lyos százazereket, a pályázatírói díjakat. De ugyanez igaz a szerződéseink elkészítésére, vagy épp az előterjesztések elkészítésénél, a költségvetés összeállításánál. Jól jön a szakértelem.

– Kiváló csapat áll persze mellett, rengeteg szakmai támogatást kapok a hivatalban dolgozó kollégáktól is. Büszke vagyok arra, hogy a magas szakmai színvonal mellett nálunk az emberi oldal is rendben van. Hiszem, hogy egy ilyen munkahelyen nem elég, ha valaki jó szakember, a segítőkészség, az empátia, a kedvesség elengedhetetlen kellékei ennek a munkának. Szeretném közelebb vinni a hivatali, önkormányzati munkát az emberekhez, bár az is igaz, hogy ez kétoldalú folyamat, hiszen az is kell hozzá, hogy az embereket is érdekelje, hogy itt mi történik. Sokféle lehetőség van, hogy kapcsolatba lépjenek velem, velünk.

– *Mi mindent sikerült eddig elérni, megvalósítani a programjából?*

– Bár Szabadbattyán nem tartozik a legrosszabb anyagi körülmények között lévő települések közé, a működéshez elegendő bevétele van, ám a fejlesztésekre már nem igazán futja. Amit sikerült megtakarítani, azt az utóbbi időben mindig elvitte valami váratlan helyzet, legutóbb például a Covid-

járvány. Előbbre jutni szinte kizárólag pályázati forrásokból tudunk, aminek persze megvannak a maga árnyoldalai, hiszen sok területen elhúzódnak a döntések, vagy épp sikeres ugyan a pályázat, de várólistára kerülünk.

– Összességében azért nem panaszkodhatunk, vannak sikereink. Ezek egyike a Cifrakert két új hídja. Ez mindannyiunk szívügye volt, mivel ez egy helyi természetvédelmi terület egy csodás tóval, szigettel, óriási platánfákkal. A Dunántúl egyik legnagyobb vetési varjútelepével, botanikai ritkaságokkal, védett állatokkal dicsekedhetünk. A 90-es években Mészáros Emil hozott létre egy alapítványt, és akkor kiépítettek itt egy sétányt. Sajnos hosszú ideig nem kapott elég gondoskodást, emiatt eléggé elhanyagoltta vált, két fahídja pedig életveszélyes állapotba került, ezért újra cseréltük őket. Saját forrásból fizettük az egyiket, illetve az alapítvány újrakezdeményezésével, a lelkes új kuratóriumi tagokkal, a magunk készítette sikeres pályázatból finanszíroztuk a másikat, sőt azóta már különféle programokra is adtunk be pályázatot ilyen formában.

– A források előteremtése mellett arra is nagy gondot fordítunk, hogy ahol csak lehet, spóroljunk. Kiváló pozitív példája ennek az a kis, helyiekből álló csoport, amelynek tagjai önkéntes alapon gondozzák a közte-

rületeink jelentős részét. Több ezer élő és hagymás növényt ültettünk már el – eleve gondolva a fenntarthatóságra –, és ebben a munkában, természetesen én is mindig velük tartok, igyekszem ilyen módon is példát mutatni. Mert meggyőződésem, hogy nem minden pénzkérdés. Nem lehet mindig, mint arra fogni, hogy nincs rá pénz. Ahogy az sem igaz, hogy Fehérvár mellett nem lehet, nem érdemes rendezvényeket tartani, helyi dolgokat szervezni. Sok oldalról beigazolódott már mindez, vannak pozitív példák. Ilyen a Cifrakerthez vezető út, amihez az önkormányzat adta az anyagot, és amit az önkéntesek építettek meg. Ide sorolom azt is, amikor vettem a bátorságot, hogy egy nemzetközi hírű szaktekintélyt, a Garden Kft. ügyvezetőjét, Lukács Zoltánt felhívjam, és szakértő segítségét kérjem abban, hogy hogyan tudnánk szakszerűen és hatékonyan növelni a zöldterületünket. Szakértelme mellé, szándékunkat, lelkesedésünket díjazva 100 darab fát adományozott településünknek.

– Ugyanígy mindannyiunk örömét szolgálja az is, hogy a könyvtár, illetve a művelődési ház élén olyan szakemberek állnak, akik életet hoztak ezekbe az intézményekbe, korábban soha nem látott programok várják itt a helyieket, főleg a gyerekeket.

– A fogorvosi praxisunkat is sikerült betöltenünk – hál’ Istennek minden más orvosi szolgáltatásunk jól működik –, nagyon pozitív visszajelzéseket kapunk az új fogorvosunkról. A szakmai színvonalat azzal is tudtuk emelni, hogy az önkormányzat vásárolt egy fogászati röntgent, hogy emiatt ne kelljen beutazni a megyeszékhelyre, illetve napokat várni az eredményre. Úgy gondolom, ez is egy fontos előrelépés.

– Mi minden áll még önök előtt, mi vár még megvalósításra?

– A programomban – amivel a ciklus végén majd szeretnék a választóim felé elszámolni –, sokféle célkitűzést megfogalmaztam, és úgy látom, szépen haladunk ezek megvalósításával. Az idősgondozás terén érzek még hiányosságot. Annak ellenére, hogy ott is tudtunk előre lépni, én úgy érzem, nem eléggé nagyot. Sajnos ez egy nagyon forrás-

igényes terület, ráadásul az önkormányzat kevés ingatlannal rendelkezik. Ami van, az nem alkalmas az ilyen jellegű feladatokra. Jelenleg házi segítségnyújtás formájában tudjuk segíteni az időseket, illetve a rászorulóknak az önkormányzat szállítja ki az ebédet.

– Utak tekintetében belterületen meglehetősen jól állunk, néhány rövid szakasz, párszáz méter vár még aszfaltozásra, erre már be is nyújtottuk a pályázatot, várjuk a döntést. Elégedettek mégsem lehetünk, mert a lakosságunk 10%-a három külterületünkön él, és itt bizony koránt sem rózsás a helyzet. Szeretnénk itt is rendezni az utakat, számukra is elérhetővé tenni a szolgáltatásokat. Őket segíti majd a hamarosan induló tanyagondnoki szolgáltatásunk is. Egy tanyagondnoki buszra sikeresen pályáztunk, hamarosan letelik az egy év, amire a leszállítását ígérték.

– A településközpontban az árkok befedésével kívánjuk megnövelni a parkolók számát. Ugyancsak a központunkat érinti, hogy a lámpás kereszteződésünk ügyében is végre van előrelépés. A nyári szezonban – mivel erre vezet az út a Balaton felé –, szinte képtelenség közlekedni a rengeteg autótól. Két év munkájának eredményeként sikerült elérnem, hogy írásban tájékoztatták önkormányzatunkat arról, hogy az útprogramba bekerültünk, és megkezdték a tervezést. Ennél többet nem tehetek.

– Milyen kitörési pontokat látnak, merre tartanak a településfejlesztés terén?

– Már önmagában a település fekvése is irányt szab a számunkra. A megyeszékhely, a főváros, a Balaton, az M7-es autópálya, a vasútvonal közelsége, az, hogy a 7-es, a Balatonhoz vezető út áthalad rajtunk, ahogy másik két négyjegyű út is, mind-mind olyan adottságok, amelyek akár a turizmus, akár a gazdaságfejlesztés terén jól kiaknázható előnyt jelentenek. Mindezek figyelembevételével készítettük el azt a turisztikai pályázatot, amely alapvetően a török kori tornyunkat – mint muzeális jellegű kiállítóteret – kívánja fókuszba hozni, jobban láttatni. De nem mehetünk el amellett sem, hogy feltételezhetően Szabadbattyánból

származnak a híres Seuso kincsek, és ez közérdeklődésre tart számot. Az említett Cifrakerth – sajnos a hozzátartozó kúria a háború után megsemmisült –, további fejlesztésekért kiált. Itt vannak a szomszédjaink is, Tác, a Gorsium közelsége számos jó lehetőséget kínál. Ezek egyike lehet az a program, ami a Nádor-csatornán római kori hajók megépítését és közlekedését célozza. Egy kikötővel mindenképpen érdemes lenne ehhez csatlakoznunk. Itt van a nyáron átadott Budapest-Balaton kerékpárút is, amire szintén fejleszthetünk helyi attrakciókat. Ezek mind-mind potenciális lehetőségei a településfejlesztésnek. Ebben segíthet bennünket a beadott pályázat, ami még elbírálásra vár.

– Minden alkalmat megragadunk a forrásbevonásra. Idén eddig 14 pályázatot adtunk be. Ezek egyike egy helyi illegális hulladéklerakóhely megszüntetését célozza. Döbbenetes, hogy hosszú éveken át gyűlhetett a szemét az önkormányzat egyik területén. Az emberek úgy tudták, ez egy legális lerakóhely, és soha senki nem tett az ellen, hogy bárki, bármilyen, akár veszélyes hulladékot tegyen oda. Megkezdtuk a felszámolását, eddig 20 millió forintot költöttünk rá, de ez csepp a tengerben, ezért erre a célra fókuszálva beadtunk egy százmilliós nagyságrendű pályázatot, ami még elbírálás alatt áll. Persze eközben sem ültünk a babérjainkon, annak érdekében, hogy a további illegális szemétkerakást megszüntessük, időszakonként a település egészét átfogó elektronikai hulladékgyűjtést szerveztünk és szervezzük. Az eredmény már látszik, két éve nem volt dolgunk új, elektronikai hulladékból álló illegális lerakattal.

– Egy energetikai pályázatra is várjuk a visszajelzést. A futballpályánkon lévő öltöző ilyen jellegű felújítását céloztuk. Sok-sok irányba próbálunk nyitni, a kisösszegű forrásokért is indulunk, minden lehetőséget igyekszünk kiaknázni.

– Szeretném a jövőben a helyi vállalkozásokat is minél jobban bevonni a közös munkába, a településfejlesztésbe, hiszen közös érdekünk, hogy Szabadbattyán a megfelelő irányba haladhasson.

CSEH TERÉZ

Komárom gondol a családokra és a vállalkozásokra

Továbbra is segít az önkormányzat

Koronavírus járvány, orosz-ukrán háború, rosszul elsült brüsszeli szankciócsomag – olyan problémahalmaz, amellyel nem könnyű megküzdenie egyik önkormányzatnak sem. A nehézségek ellenére Komárom képviselő-testülete legutóbbi ülésén számos, a helyieket segítő határozatot fogadott el, melyekről dr. Molnár Attila polgármester tájékoztatott bennünket.

– Milyen segítséget nyújt az önkormányzat a komáromi vállalkozásoknak?

– Mindig úgy szoktam fogalmazni, hogy kötelességünk gondoskodó önkormányzatnak lenni a nehéz időszakokban is, mint például ahogy a koronavírus járvány idején is tettük. Akkor is rengeteg intézkedést hoztunk, melyekkel a komáromi embereknek, családoknak és a vállalkozásoknak is tudtunk segíteni. Most, amikor szintén nehéz helyzetben vagyunk, hiszen az elhúzódó háború a szomszédunkban, és az elhibázott brüsszeli szankciók negatív gazdasági hatásokat okoznak, ugyanígy gondolkodunk.

– A napokban egy határozatcsomagot fogadott el Komárom Város Képviselő-testülete. Ezek egy része már korábban is hatályban volt, ugyanakkor igyekeztünk azokat még kedvezőbbé tenni. 2023. január 1-jétől a helyi mikro- és kisvállalkozásoknak 1 750 000 Ft nettó árbevételeig nem kell helyi iparűzési adót fizetniük, ez az összeghatár egyébként 2020-ban még 1 250 000 Ft, tavaly pedig 1,5 millió forint volt.

– Komárom – azt szoktuk mondani – a gyógyturizmus és az erődök városa, ezért a turisztikai ágazatot azzal próbáljuk helyzetbe hozni, hogy 2022-höz hasonlóan jövőre sem kell idegenforgalmi adót fizetni, valamint ugyanígy a közterület-használat után sem kell az úgynevezett teraszdíjat megfizetni.

– A magánszemélyek milyen segítségben részesülnek?

– Látjuk, hogy a háborús infláció szinte megállíthatatlanul egyre feljebb srófolja az árakat. Az iskolai közétkeztetésért fizetendő összeg is többszörösére emelkedne, az önkormányzat azonban átvállalja a komáromi családoktól a költségnövekményt, így havonta gyermekenként mintegy 20 000 Ft-ot hagyunk valamennyi komáromi családnál. Az pedig szintén egy korábbi saját vállalásunk, hogy városunkban nem kell az óvodákban, illetve a bölcsődében fizetni a gyermekétkeztetésért. Ennek összegét is az önkormányzat állja. Ugyanúgy garázsadót sem kell fizetni senkinek Komáromban.

– Tesszük mindezt úgy, és annak ellenére, hogy az önkormányzatra éves szinten plusz

1,2 milliárd forint kiadást ró az intézményeink tekintetében a szankciók okozta energia-költség-növekmény, és ebben az összegben még nincs benne a Távhő Kft. és a Brigetio Gyógyfürdő összességében többmilliárdos pluszterhe.

– Mik lehetnek ebben a nehéz időszakban az önkormányzat legfontosabb feladatai?

– Nagyon fontos a működőképességünk fenntartása, kötelező és önként vállalt feladataink ellátása. Ez utóbbit tekintve, azt az évente több száz millióba kerülő kedvezmény-rendszer, amelyet az elmúlt, immár több, mint egy évtized alatt mi, komáromiak közösen alakítottunk ki, szintén kötelességünk fenntartani, hiszen többek között, ezekért is jó komárominak lenni, itt élni.

– Így továbbra is segítjük a fiatalok első lakáshoz jutását. Az egyszeri, vissza nem térítendő támogatás összege fél millió forint. 200 ezer forint egyszeri, vissza nem térítendő kiegészítést biztosítunk az újszülöttek családjá számára, és 100 ezer forintos egyszeri, vissza nem térítendő támogatást adunk az első házasságoknak is.

– Átvállaljuk a kismamák és a diákok helyi járatokon való utazási költségeit. Fenntartjuk a térítésmentes „Minden komáromi gyermek tanuljon meg úszni!” programot. Támogatjuk a 24 órás gyermekügyelet működését, valamint szintén térítésmentesen igényelhető a

rotavírus elleni védőoltás a gyermekorvosok és a védőnők közreműködésével. Átvállaljuk a 70 éven felüliek szemétszállítási díját is.

– Az Esély Otthon programban térítésmentes bérletet biztosítunk a hiányszakmákban dolgozó Komáromban élő fiatalok számára, illetve jövőre is részt veszünk a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben.

– Milyen jövőképet tud felvázolni a komáromiaknak?

– A következő évek egyik legnagyobb értéke a munkahely lesz! Komáromban az önkormányzat az egyik legnagyobb foglalkoztató, közel 1000 család az, amely közvetve, vagy közvetlenül önkormányzati forrásból kapja a fizetését. Ez alatt természetesen nem csupán a Városházán dolgozó kollégáimat értem, hanem a helyi szociális szférát, az óvodákban, bölcsődékben dolgozókat, cégeink és civil szervezeteink alkalmazottjait is. Felelősséggel tartozunk mindannyiuk felé! Érthető tehát, hogy miért mondom, hogy a legfontosabb a munkahelyek megőrzése kell, hogy legyen.

– A fentiek fenntarthatósága miatt is fontos, hogy egyemberként álljunk ki az ipari parkunkba érkező új befektetők mellett. Ezen cégek iparűzési adója túlélésünk záloga. Remélem, hogy az új cégek megjelenésével kapcsolatban nem is olyan soká, jó hírekkel állhatok a komáromiak elé. Fontos, hogy megértsük, a helyi iparűzési adóból élünk, ha ez nincs, nincs semmi, nem tudunk beszélni munkahelyek megőrzéséről, a kedvezmény-rendszer fenntartásáról. A jelenleg nálunk termelő és az új gazdasági társaságok megjelenése azonban azt jelenti, hogy nemcsak, hogy meg tudjuk őrizni a munkahelyeket, de újakat is tudunk teremteni, és ez a következő néhány év legfontosabb célkitűzése.

– Összességében azt gondolom, hogy az előtűnik álló időszak nem elsősorban a fejlesztésekről, beruházásokról fog szólni, hanem közösen elért eredményeink megtartásáról, megvédéséről. Ez csak összekapaszkodással, az egymás iránti szolidaritással érhető el, ezzel pedig soha nem volt probléma Komáromban!

CSEH TERÉZ

Várpalota Pétfürdő Kertbarát Kör Egyesület kiállításának megnyitója

A jubileumi kiadványok bemutatójának közönsége

Horváth Éva polgármester bemutatja a jubileumi kiadványokat

Pétfürdő ünnepe

25 éve független településként

Negyedszázaddal ezelőtt egy érvényes és eredményes népszavazás eredményeként Pétfürdő 1997. október 1-jétől különvált Várpalotától. A nagyközség ettől a naptól kezdve független településként folytatta tovább mindennapjait. E jeles alkalomról minden évben megemlékeznek a pétfürdői lakosok. Idén azonban nagyobb, egész napos eseménysorozat résztvevői lehettek a nagyközség polgárai, hiszen negyed évszázad telt el azóta.

A jubileumi rendezvény keretében a Magyar Falu program pályázatán elnyert támogatásból megszépült, szilárd burkolattal ellátott utat **Horváth Éva** polgármester és **dr. Konráth Károly**, a térség országgyűlési képviselője avatta fel. Az ünnepségsorozat következő állomása a Pétfürdői Közösségi Ház és Könyvtár földszinti aulája volt, ahol a Várpalota Pétfürdő Kertbarát Kör Egyesület bemutatóját nézhették meg az érdeklődők. A szebbnél szebb színekben pompázó zöldségek, gyümölcsök és kerti növények tárlatát Horváth Éva polgármester ajánlotta a látogatók figyelmébe, őt követően pedig a Szent László Kórus vidám, őszi dalokkal varázsolt jó hangulatot a teremben, és csalt mosolyt az összegyűlt vendégek arcára, akik az előcsarnokban körbe sétálva vették szemügyre a gusztusos terményeket, zamatos gyümölcsöket.

Ezután a színházteremben folytatódott a jubileumi rendezvénysorozat, ahol a 25 éve független Pétfürdő legelőször megválasztott, és azóta is minden referendumon újra és újra bizalmat kapott polgármestere, Horváth Éva idézte fel beszédében a kezdeteket:

„Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy mire vagyok a legbüszkébb az elmúlt 25 évből, akkor én azt mondom, hogy a legelső képviselő-testületre és arra a 10-11 hónapra, amíg ez a legelső képviselő-testület dolgozott.”

A polgármester arról is szólt, hogy az önkormányzat az elmúlt 25 évben rengeteg sikeres beruházást bonyolított le, illetve a közösség életkörülményeit javító döntést hozott meg, melyek által épült és szépült a település.

Kitüntetések átadására is sor került. A Pétfürdő Sportjáért Alapítvány elismerését idén **Magyar József** kapta meg a sport terén végzett sokéves munkájáért. A Pétfürdőért díjat **Borbándi Ambrusné** vehette át önzetlen közösségi tevékenységéért. Az előző években Pétfürdőért díjban részesülők közül azoknak, akik elfogadták a meghívást, ezen alkalomból nyújtották át a kitüntetéssel járó, közelmúltban elkészült kitűzött is. A színházteremben végül levetítésre került a Pétfürdői Közösségi Televízió által készített, Pétfürdő és Várpalota elválásának története című film. Ezt követően a Pétfürdőért díjazottaknak emléket állító tabló is felavatásra került, mely a közösségi ház emeleti előcsarnokában kapott helyet.

A programok sora ezzel még nem ért véget. Az emeleti nagyteremben a Péti képeslapok című fotótárlatot **Angeli Katalin**, a Pétfürdői Közösségi Ház és Könyvtár igazgatója nyitotta meg. 17 alkotó 67 felvétele került bemutatásra, melyekre az intézmény látogatói voksolhattak október 31-éig. A legtöbb szavazatot elnyerőket képeslapon láthatják majd viszont az érdeklődők.

A 25 éves jubileum alkalmából kiadványok is születtek, melyeket Horváth Éva polgármester mutatott be a közönségnek. Elsőként **Tóth Sándor** művét, a Pétfürdő évszázadai című kötetet méltatta. A hiánypótló alkotás a település történetét mutatja be a kezdetektől egészen napjainkig. A Pétiék Pétfürdőről című vallomáskötetben itt élő, vagy sok-sok éven át itt tevékenykedő, a település életében valamilyen módon nyomot hagyó emberek Pétfürdővel kapcsolatos emlékeit, gondolatait, reflexióit gyűjtötték össze.

A harmadik meglepetés-kiadvány egy jubileumi naptár volt Tóth Sándor helytörténet-kutató ötlete alapján. A kalendárium különlegessége, hogy 2022. október 1-jével kezdődik, tisztelegve az évforduló előtt, és 2023. december 31-éig tart. Mindkét kötet és a naptár is megvásárolható a Pétfürdői Közösségi Ház és Könyvtárban.

A jubileumi rendezvénysorozat a hagyományoknak megfelelően a ligetben zárult az örömtűzzel, melynek meggyújtásáról a FutaPét Tömegsport Egyesület fáklyás futói gondoskodtak, akik a település utcáiból indulva, ide érkeztek, hogy lángra lobbantsák a máglyát. A polgármester ünnepi zárszavát a követően a Napfény Női Kar énekelt.

NÉMETH VIKTÓRIA BESZÁMOLÓJA ALAPJÁN

Dr. Cser-Palkovics András polgármester is szívügyének érzi a történelmi Belvárost

Nem voltak „kényes” kérdések, minden területről lehetett tájékoztatást kérni a városvezetőtől

Civilek a Belvárosért

A Hatpöttyös lokálpatriótái

Egyre erősebb a civil szervezetek jelenléte a közéletben. A közösség ereje számos visszas üg feltárásában, megoldásban segített már országszerte. Székesfehérváron működik egy kis csoport, melynek a történelmi Belváros érdekképviselése a küldetése. A Lokálpatrióta Klub elnökével, Hermann-né Nagy Veronikával erről a misszióról beszéltünk.

– *Mióta működik a Lokálpatrióta Egyesület, milyen céllal hozták létre?*

– 2018-ban indultunk azzal, hogy mi, belvárosi lakók is hallassuk a hangunkat, főleg azért, mert sajnos volt egy kifejezetten ellenünk hergelt hangulat Fehérváron. Egyelőre egy szűk körű, ám annál aktívabb tagságunk van. Inkább a középkorú és idősebb korosztályt képviseljük: vannak köztünk orvosok, vállalkozók, tanárok, nyugdíjasok. Szívesen vesszük a belváros gondjaira, szépítésére érzékeny tenni akarók csatlakozását. A közös ügyek megoldása érdekében, a jobbítás szándékával már szövetkeztünk

a Fehérvári vagyok! – honlap vezetőivel, és Facebook oldalt is indítottunk.

– *Miért érezte azt, hogy sikeres vállalkozóként egy városvédő lokálpatrióta kör élére kell állnia?*

– Nem feltétlen akartam-akarok az élére állni, de azt tapasztaltam, hogy muszáj tenni valamit, össze kell fogni a történelmi értékek megmentéséért, a lakókörnyezetünk ügyéért. Fontos szempont volt számomra, hogy helyet tudtunk biztosítani az összejövetelnek (Azt szerényen nem említi Vera, hogy a Hatpöttyös étterem Székesfehérvár

országos elismertségű, közkedvelt vendéglátóhelye, ahol megváltozott munkaképességű és sérült dolgozókat – innen a hat pötty elnevezés – foglalkoztatnak 2012 óta).

– *Milyen programokat, eredményeket tudhatnak már maguk mögött?*

– Állandó szereplői vagyunk a lakossági fórumoknak, részt vettünk a belvárosi vállalkozókkal való egyeztető tárgyalásokon, kapcsolatban állunk az önkormányzattal, a területi képviselőnkkel. Rendszeres összejöveteleket tartunk, ahová a városvezetőket, döntéshozókat hívunk együtt gondolkodás-

Kincses Dávid Zsolt a jogi útvesztőkben való eligazodásban segített

ra. Szívesen járunk hozzá fotókkal, dokumentációkkal a visszasságok feltárásához, a jó példák terjesztéséhez, a városfejlesztéshez, a történelmi Belváros kulturális, turisztikai színvonalának emeléséhez. Utóbbi témák kapcsán **Lehrner Zsolt** alpolgármester urat hívtuk meg.

– A szabálykövetés egyik alapelvünk. Sajnálatosnak tartjuk, hogy önkormányzati, hatósági rendeletek betartatásáért kell küzdeni, akár bírósági úton, holott a jogszabályok mindenre vonatkoznak. Közelmúltbeli vendégünk, **Kincses Dávid Zsolt** úr, a hatósági főosztály vezetőjeként számos útmutatót, tanácsot tudott adni e tekintetben. Megígérte azt is, hogy a szórakozóhelyek és teraszok szabályos működése, a kulturált szórakozás, a kiskorúak védelme érdekében tett átfogó vizsgálatok tovább folytatódnak.

– A parkolási gondokról első körben **Horváth Zoltán** városi rendőrkapitány-helyettes úrral egyeztettünk, mert a rengeteg engedély nélküli bejövő autós, a hatalmas teherforgalom ártalmas a kicsiny középkori utcáknak, házaknak. Úgy érzem, ebben a közterület-felügyelői és rendőrségi ellenőrzések máris pozitív változást hoztak.

– Talán a leghangulatosabb beszélgetésünk **Dr. Cser-Palkovics András** polgármester úrral zajlott, mert ugyan egy fő témát jelöltünk meg, de egy átfogó városvezetési stratégiát is megismer-

hettünk általa. **Dr. Szemenyei Mónika** tagtársunk mutatta be a csoporttagok és saját fotóiból készített összeállítását – főképp a parkolás további gondjairól szólva. A lehetséges megoldások közt a sorompós beléptetés, több eligazító tábla, a kamerarendszer összehangolt figyelését említette polgármester úr.

– A szórakozóhelyek, a szemeltes, a rendbontások kezelése téma visszatérő gondunk, őszintén szólva ebben nagyon kis lépésekben érzünk előrehaladást. A belvárost érintő koncepcióknak nyilván örülünk. A Török Alaphoz újra pályázik a város a Török udvar megmentése érdekében. Megmarad a fehérvári felújítási pályázati rendszer, amihez egyharmad rész önerőhöz ugyanennyi kölcsönt és támogatást ad az önkormányzat. Ha elkészül a Bórgyár területén az ifjúsági park, alternatívát ad a kulturált szórakozásra, ami nekünk is szívügyünk. A Pelikán udvar igazi művészeti térre válását és a nappali időszakra megnyitott belvárosi udvarok gondolatát vonzó turisztikai ötletnek tartom. Az egységes utcakép, sátor-bútor-megállítótábla régi javaslatunk szintén meghallgatásra talált.

– Összességében: pozitív, hogy egy állandó partnerségi kommunikáció jött létre, ahol az új és régi témáinknak tudunk folytonosságot biztosítani. Fontos, hogy egyre többen érezzék: jó ügyek előremozdítói vagyunk!

DR. GÖDE ANDREA

OLVASNI ÖRÖM

Gárdonyi – A Polgármesteri Hivatal előtt állítottak föl egy kis könyves pavilont. Aki akar, hozhat, aki akar, vihet az állományból, de lehet helyben né-

zegetni is a kiadványokat, könyveket. A lényeg: az olvasás és adni tudás öröme

IN MEMORIAM VINICZAI TIBOR

Székesfehérvár – Ismét fájó veszteség érte a város közösségét, melyről szomorú kötelességének eleget téve ad tájékoztatást Székesfehérvár Önkormányzata. 2022. december 27-én hosszan tartó, türellemmel viselt, súlyos betegség után, 66 esztendőskorában elhunyt **Viniczai Tibor**. Székesfehérvár egykori alpolgármestere négy esztendőn át szol-

gálta társadalmi megbízatásban a fehérváriakat, valamint 2010 júliusától az októberi önkormányzati választásokig polgármesteri jogkörben eljárva vezette a várost.

INTELLIGENS ZEBRA

Tata – A 4iG Nyrt. átadta az intelligens zebra fejlesztését Tatán, amivel jelentősen biztonságosabbá válik a közeli általános iskola tanulói, a szülők és minden gyalogos átkelése a város egyik legforgalmasabb, belvárost átszelő útján. Az intelligens zebra lehet az okos város felépítésének első eleme. Az okosváros megoldásaival jelentős idő és pénz takarítható meg: az átfogó forgalomirányítási rendszerrel a közlekedési idő 10-25 százalékkal csökkenhet, illetve mérsékelhetők az energiaköltségek és a fényszennyezés.

A fő helyszín a Szabadság tér lesz

A szerződést Borbély Viktor és Illés Szabolcs írta alá

Elkezdődött az „Élhető település kialakítása Csákváron” projekt kivitelezése

Folytatódik a városközpont-fejlesztés Csákváron

Nem véletlenül nevezik Csákvárt a Vértes fővárosának. Földrajzi fekvéséből adódóan, a hegyek között csodálatos környezetben élhetnek a városka lakói, és most egy újabb lépést tehetnek abba az irányba, hogy maga a település is szebbé, komfortosabbá, 21. századibbá, még inkább turistacsalogatóvá váljon. Köszönhető mindez egy sikeres, a TOP-PLUSZ keretében kiírt, „Élhető települések” pályázatnak, melynek részleteiről Illés Szabolcs, Csákvár polgármestere, valamint a közbeszerzési pályázaton kiválasztott kivitelező cég, a Plant-Orient 2002 Kft. ügyvezetője, Borbély Viktor adott tájékoztatás október végén.

– A Szabadság téri, már korábban elkészült park fejlesztésének folytatását teszi lehetővé az „Élhető település kialakítása Csákváron” című nyertes pályázati projektünk – mondta **Illés Szabolcs**.

– A közel bruttó 282 millió, 100%-os támogatási intenzitású elnyert támogatásból körülbelül 251 millió forint fordítható a kivitelezésre. Három akcióterületen folyik majd a munka: a Szabadság téren létrejön egy szabadtéri rendezvényközpont, egy 17 férőhelyes parkoló és egy nagy gyerekjátástér. A Floriana téren pumpapályát, valamint egy 400 méteres rekortán futókört építünk, a Petőfi utcában pedig megújítjuk a játszótérét.

– Bízunk abban, hogy az enyhe tél lehetővé teszi, hogy a kivitelező jól, gyorsan tudjon haladni a munkálatokkal, és a tervezett határidőre, 2023. április 30-ra mindhárom helyen átadhatjuk majd a megújult közösségi tereket.

A beruházásokkal Csákvár a városközpont-fejlesztés egy újabb mérföldkövéhez érkezett. A megvalósuló közösségi terek az itt élők, de különösen a fiatalok számára nyújtanak majd lehetőséget a minőségi és tartalmas időtöltéshez, és mindezek erősítik a lokálpatriotizmust épp úgy, mint a település megtartóerejét.

Az új létesítmények turisztikai szempontból is nagy jelentőséggel bírnak. A város szívében lévő park és rendezvényter – közvetlenül a buszpályaudvar mellett – gondoskodik majd arról, hogy az ideérkezők pozitív képet kaphassanak Csákvárról, ami rendkívül fontos, hiszen mindannyian tudjuk, mit jelent az első benyomás. Ugyanígy hozzájárul majd a turisták körében a jó megítéléshez a pumpapálya is, hiszen a városon áthaladó kerékpárútról is többen betérhetnek ide egy kis pihenésre, edzésre, vagy épp ügyességi próbára.

A kivitelező cég ügyvezetője, **Borbély Viktor** az elvégzendő munkák műszaki paramétereiről, illetve a részletekről is szót ejtett.

– A 800 négyzetméteres pumpapályán összesen 100 méter hosszú aszfaltos felületen tehetik próbára tudásukat a kerékpárosok. A Szabadság téri parkban számos játszóeszközt telepítünk, többek között egy nagyméretű hajót, egy körhintát, illetve több rugós játékot, a homokozó fölé pedig napvitorlákat helyezünk el. A tervek szerint a rendezvényter közelében lesz egy rózsalugas pergola, illetve lefektetünk egy öntőrendszert is, mely az teljes zöldfelület locsolását, fenntartását segíti majd. Mindezek mellett egy sakkasztal,

számos utcabútor, hulladékgyűjtő, egy kerékpártároló, egy ivókút is komfortosabbá teszi majd a teret.

– A Petőfi Sándor utcai játszótéren felújítjuk a már meglévő játékokat, építünk egy új homokozót, ami szintén napvitorlát kap, és itt is lesznek rugós játékok, valamint egy lengő hinta is szolgálja majd az apróságokat.

– A munkaterületet a mai napon átvettük, holnaptól megkezdjük a kivitelezést. Bízunk benne, hogy az időjárás kegyes lesz hozzánk, és tavasszal, a tervezett határidőre átadhatjuk az új létesítményeket.

A cégvezetőtől kérdésünkre azt is megtudtuk, hogy a PLANT-Orient 2002 Kft. Fejér megyei vállalkozás, mely 20 éve tevékenykedik a piacon. A cég fő profiljába a mélyépítési, a kert- illetve parkoló építési, valamint a burkolat- és közműépítési feladatok tartoznak. A közbeszerzési kiírás valamilyen feltételének eleget tesznek. Negyven fős saját fizikai állományuk mellett erős műszaki gárdával is rendelkeznek, így a projekt kivitelezése vélhetően jó kezekbe került.

CSEH TERÉZ

KINCSKERESŐ

HÍREK, INFORMÁCIÓK A RÉGIÓ KULTURÁLIS ÉS SPORTÉLETÉBŐL

„A Tamási Áron 125 Emlékév ráirányította a figyelmet a magyar-székely író munkásságára, hogy újra nyúljunk a darabjaihoz, epikus költeményeihez, regényeihez, ekképp erősítve a világszerte élő magyarok hazaszeretetét, nemzet iránti elkötelezettségét, egyedi élményt nyújtva a színházi közönségnek.”

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS

Seuso: hitelesítő feltárás Szabadbattyánban

Hitelesítő feltárást végeztek a Szent István Király Múzeum régészei az elmúlt hetekben Szabadbattyán határában a Seuso-kincsekkel is összefüggésbe hozható épületkomplexum területén. Három kutató szondát nyitottak a korábbi ásások helyszínén a szakemberek. A fehérvári intézmény a Magyar Nemzeti Múzeummal közösen végzi a kutatást, a területen anyagmintákat is begyűjtöttek és fémdetektoros vizsgálat is zajlott.

Tata

Lezárult a Kőfaragó-ház megújításának programja, a helyszínen november 30-án rendeztek projektzáró sajtótájékoztatót, melyen bemutatták a komplex fejlesztést, az 1790-ben barokk stílusban épült ház teljes körű rekonstrukciójának eredményét.

Cikkünk a 40. oldalon

Polgárdi

Sok éve már, hogy egyik kiváló Értékteljesítő Partnerünk figyelmünkbe ajánlotta **Böjte Csaba** testvér patronáltjait. A Don Bosco Iskolaház úgy kerülhetett Polgárdiba, hogy itt nyújtott segítő kezét az önkormányzat azzal, hogy helyet biztosított a gyerekeknek.

Cikkünk az 46. oldalon

Újabb látogatóközponttal gyarapodott Tata

Befejeződött a Kőfaragó-ház felújítása

Lezárult a Kőfaragó-ház megújításának programja, a helyszínen november 30-án rendeztek projektzáró sajtótájékoztatót, melyen bemutatták a komplex fejlesztést, az 1790-ben barokk stílusban épült ház teljes körű rekonstrukciójának eredményét.

Tata Város Önkormányzata a Széchenyi 2020 program keretében nyújtott be sikeres pályázatot a Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés tárgyú TOP-1.2.1-15-ös felhívásra "A tatai Kőfaragó-ház kézműves és aktív ökoturisztikai látogatóközpontként való rehabilitációja és a Kálvária-domb egységes turisztikai terméksomagként való bemutatása" címmel. **Popovics György**, a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés elnöke ezzel kapcsolatban elmondta:

– Tata eredetileg 350 millió forintot nyert el a projektre TOP-os forrásból, ám időközben a fejlesztéshez többlettámogatásra volt szükség, így egy kormánydöntés nyomán további 167,9 millió forintot kapott a program, melyhez az önkormányzat saját költségvetési forrásból biztosított még 57 millió forintot. Fontos számunkra – tette hozzá – a megye turisztikai attrakcióinak fejlesztése, melyeket majd egy hálózatba is kapcsolhatunk.

A Fazekas utcán található épület rekonstrukciója és rehabilitációja hagyományőrző és egyben innovatív fejlesztés, mely újabb lehetőségeket nyit mind a helyi turizmusban mind pedig a közösségi életben. A projekt célja egy egységes turisztikai célterület, látogatóközpont kialakítása volt, ahol az érdeklődők családbarát, akadálymentes környezetben ismerkedhetnek meg a tatai hagyományokkal, természeti értékekkel,

összhangban a Kálvária-dombon található műemlékek rehabilitációjával, hiszen korábban már megvalósult a Fellner Jakab-kilátó felújítása, és egy tematikus sétány kialakítása is. A megújult Kőfaragó-házban látogatóközpontot, interaktív kiállítóteret és műhelyeket – fazekas műhely, kézműves kávépörkölő és serfőzde, zöldség és gyümölcsaszaló – alakítottak ki.

Bencsik János országgyűlési képviselő a projektzáró eseményen úgy fogalmazott:

– Megyénk legnagyobb vonzerejével Tata rendelkezik, mert a város természeti és épített környezete, valamint az itt élők alkotókedve olyan értékeket teremt, amelyek sokaknak örömet adnak. A helyi gazdaság erősödéséhez a turisztikai attrakciók is hozzájárulnak, a megújult Kőfaragó-ház pedig egy olyan fejlesztés, amely egyedülálló a térségben, hiszen nem csupán egy műemlék felújítás vagy egy kiállítás született itt meg, hanem egy élő közösségi tér is.

A Kőfaragó-házban a műhelyek mellett a kerámia padláson egy, a tatai fazekassághoz kapcsolódó kiállítás várja a látogatókat. A tárlatot, melynek darabjait **Molnárné Tamás Anetta** fazekasmester készítette el, és amelyet a tatai múzeum szakmai munkájának köszönhetünk, **Schmidt Mayer-Busa Mónika**, a Kuny Domokos Múzeum néprajzosa mutatta be. A kiállítás a fazekasság szépségeit, és egyben titkait élményszerűen

fedi fel a látogatók előtt, bemutatva azt a folyamatot, amely a sáros földtől a festett kerámiáig vezet el. Az emeleti részen emléket állítottak **Körmen di Géza**, a tatai fazekasság kutatójának alakja és munkássága előtt is.

Michl József polgármester a fejlesztéssel kapcsolatban elmondta:

– 1999-ben, hála az akkori képviselő-testületnek, a humán bizottság döntött arról, hogy az önkormányzat maga vásárolja meg ezt az épületet, mely régen az Esterházy-család által idehívott olasz kőfaragók otthona volt. A hely megmentésében már évtizedekkel ezelőtt is bízott a városvezetés, és sikerült megnyernünk a pályázati támogatást a Kálvária-domb és a ház egységes felújítására. A projekt egy olyan tér létrehozásáról szól, amely a maga játékoságával, egyediségével a gyerekek és a felnőttek számára egyaránt vonzó lehet, és tökéletes színhelye a közösségi együttléteknél, hiszen lehet itt gyümölcsöt aszalni, kávét darálni, kipróbálni a fazekas mesterséget, vagy beülni a kávézóba.

A Kőfaragó-ház udvarán egy különleges emlékoszlop is található, melyet a Tata és Térsége Kézműves Egyesület állított, az Nemes Tatái Fazekas Céh alapításának idejéig, 300. évfordulója alkalmából.

- TÁRNAY

Ünnep Észak-Komáromban

Tamási Áron-emléktáblát avattak

A magyar-székely író, Tamási Áron születésének 125. évfordulója alkalmából a Komáromi Jókai Színház előcsarnokában avatott emléktáblát Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkár, és Gál Tamás, a színház igazgatója.

Potápi Árpád János ünnepi beszédében elmondta: „A Tamási Áron 125 Emlékév ráirányította a figyelmet a magyar-székely író munkásságára, hogy újra nyúljunk a darabjaihoz, epikus költeményeihez, regényeihez, ekképp erősítve a világszerte élő magyarok hazaszeretettét, nemzet iránti elkötelezettségét, egyedi élményt nyújtva a színházi közönségnek”.

A nemzetpolitikaért felelős államtitkár felidézte, hogy az emlékévkben több színház bemutatta a műveit, kiállításokat, illetve világjáró vándorkiállítást rendeztek a tiszteletére. A diákok tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön gyarapíthatták a Tamási Áron életével, munkásságával kapcsolatos ismereteiket. Sőt, az idei Csíksomlyói búcsúba a résztvevőket szállító zárandokvonat mozdonyát is az ő arcképe díszítette. A programsozrat e hétvégén zárul.

Potápi Árpád János rámutatott, hogy bár a sokat utazó író Amerikába is tett egy próbautat, de visszatért Erdélybe, mert ragaszkodott a mindennapjait és az írásai világát meghatározó szülőföldjéhez, s mindazt, amit e csodálatos tájtól és az őseitől kapott, a műveiben is megtestesítette. Kiemelte: Farkaslaka neki köszönheti a hírnevét és a mai arculatát, azt, hogy a magya-

rok egyik zarándokhelyévé vált.

Az államtitkár elárulta, hogy a Tamási Áron 125 Emlékév zárásaként a Kárpát-medence és a diaszpóra tíz helyszínén avatnak ugyanilyen emléktáblát. A komáromi emléktábla-avatással egyidőben Eszéken és Lendván is ugyanilyen megemlékezések zajlottak, és Beregszász is gazdagodik egy ilyen emléktáblával, a későbbiekben pedig Németországban, Ausztráliában, Dél-Afrikában, Argentínában, az Amerikai Egyesült Államokban és Kanadában is tartanak hasonló avatóünnepségeket, tíz táblával szorosabbra fűzve a szétszóródott magyarságot.

Mint Potápi Árpád János elmondta, valamennyire felkerült „Nincs módunkban kitérni a hűség elől” mondatot az író 1956-ban szögezte le, s manapság is annak megfelelően kell élnünk és dolgoznunk.

TO

ELISMERÉS

Balatonalmádi - A Magyar Turisztikai Ügynökség 29. alkalommal hirdette meg a Virágos Magyarország versenyt. Az országos környezetszépítő megmérettetésen Balatonalmádi is elismerést kapott. Ezúttal a közparkok színvonalas fenntartásáért és az egynyári virágágyak változatos kiültetéséért a bírálóbizottság oklevélben részesítette a várost.

MEGÚJULT A HIVATAL

Szár – Átadták a polgármesteri hivatal felújított épületét, melyet **Gerendai Sándor** prépost szentelt meg. Összesen 185 millió forintból valósult meg

a fejlesztés, melyből 72 millió forintot a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program biztosított, Szár Község Önkormányzata további 20 millió forint önerőt tett hozzá, a fennmaradó összeget pedig különböző pályázatok és támogatás keretében Magyarország Kormánya biztosította.

TOP Plusz KOMÁROM-ESZTERGOMBAN

Komárom-Esztergom megye – Hétmilliárdnyi TOP Pluszos fejlesztési forrás megyénkbe érkezéséről számolhatott be **Popovics György**, a megyei

község elnöke. Most újabb, ezúttal 1,3 milliárd forintnyi uniós támogatást nyert el nyolc település: Ácsteszér, Dorog, Esztergom, Kisbér, Komárom, Pilismarót, Tardos, Tokod. A tokodi Pincevölgyben például kerékpárút épülhet, illetve a dorogi Kálvária aknatornyából kilátót terveznek létrehozni.

Koszpek József, Székesfehérvár tojáspatkolója

Székesfehérvár Guinness-rekordere

A világrekorder tojáspatkoló, Koszpek József

Nagyapja, apja kovács, ő is felszabadult patkoló- és kocsikovácsként 1959-ben, de a papája azt szerette volna, ha egy „rendes” szakmát is tanul. Így a Jákyban végzett építészmérnöksésként, s ezzel a végzettséggel helyezkedett el az Ingatlankezelő Vállalatnál. A cipész maradjon a kaptafánál! – tartja a népi bölcsélet. A kovácsnál ez tán az üllő, kalapács lenne... Szóval némi kitérés után Koszpek József is visszatért ezekhez az eszközökhöz, ám nem akármilyen módon, hanem tojáspatkolóként!

– *A tűzoltó, vadakat terelő juhász, mozdonyvezető szakma minden kisfiú álma, de valószínűleg senki nem válaszolná a Mi leszel, ha nagy leszel? kérdésre a tojáspatkoló szót. Hogy jelent meg az Ön életében ez különleges szakma?*

– Fölszabadultam kovácsként, aztán bevonultattak. Amíg katona voltam, az apai műhely a térszé lett, alkalmazottnak oda nem akartam menni. Fölvettek az IKV-hoz (ma SZÉPHŐ Zrt.), ott dolgoztam nyugdíjba vonulásomig raktározási, építésfelújítási területen. A családi mesterségbeli tudás azért közel állt hozzám, bár a kovácsmesterséggel népművészeti vásárokon, kiállításokon találkoztam jó ideig. Egy ilyen alkalommal láttam Sallai László sárosdi mester munkái közt egy érdekességet: a tojásba belevert patkót. Elmentem hozzá, hátha megosztja velem a készítési technikát, de a műhelytitkokba nem avatott be. Viszont a fantáziámat nagyon izgatta,

hogy tudok én lovat patkolni, sőt patkót verni, szöveget kovácsolni, meg kellene ezt is próbálnom... Hallottuk, hogy a hajdani céhes időben úgy vizsgáztatták az inasokat, hogy mennyire könnyű a kezük – főleg a gyógykovácssághoz –, hogy tojást kellett megpatkolniuk. Gondoltam, ezt a szakmai bravúrt, céhremeket újra kellene teremteni!

– *Minden technikai leírás és minta nélkül?*

– Gyakorlatilag igen, hiszen nem maradt fenn ennek az 1700-as évekbeli hagyománynak írásos anyaga, mindenki maga ügyeskedhetett. A mindenki persze erős túlzás, mert néhány próbálkozóról van tudomásom. Volt, aki ragasztotta, vagy gipszből készítette a tojást, más meglegegett egy darab patkó rögzítésével. Rózsa György Leg-leg-leg című műsorában bemutatott egy darabot, arról sem derült ki hogyan készült, de a szegedi alkotó 59 patkót remekelt egy tojásra. Na, ez már nem

hagyott nyugodni: gondoltam, megdöntöm ezt a rekordot, s nekem tényleg 62 darab sikerült! De mire elkészültem, a műsor megszűnt, így aztán nem lehettem a Leg-leg-leg tojáspatkoló Magyarországon! Mégis 1985 mérföldkő az életemben: elindult a tojáspatkoló népi iparművész tevékenységem.

– *Hogy talált rá a megfelelő alapanyagra?*

– Kipróbáltam én mindent. Galamb, kacsa, gyöngytyúk, pulyka, liba, tyúktójt, de a barátaink révén Dél-Amerikából, Ausztráliából kaptam strucctojást is, majd ugyanígy érkezett a fekete színű emutójt, ezekkel a keménységük meg a nagyságuk miatt szerettem dolgozni. A legkisebb a pinty volt, azt szivacsba göngyölgetve lehetett mozgatni, olyan óvatosan kellett vele bánni. Emlékszem arra is, amikor itthon úszott a fürdőkádban 3-400 tojás, azt kifűjni-szárítani-pakolgatni – álmomban se jöjjön vissza! Összességében elég körülményesen lehetett beszerezni kifűjt tojásokat akkori-

A 404 patkós (fekete színű) emutojás

Néhány kedvenc: Mintás kétsárgájú libatojás, a Guinness-rekorder strucctojás 1119 patkóval és egy 83 patkós kacsatojás

ban. Az már könnyebbséget jelentett, hogy „csak” a szakmával kellett foglalkozni. Az is, hogy Hajdúszoboszló közelében megjelent az első struccfarm.

– Milyen szerszámokkal dolgozott?

– Mindenféle mini méretre volt szükségem: kis üllő, kis kalapács, műszerész fogók, óras szerszámok, de még játékokat is felhasználtam, hogy a pár milliméteres darabokat elkészítem. A szög, a pánt, a mintázat, a patkó minden az én kovácsolásom, tehát a kézimunkából fakadóan nincs két egyforma a több ezerből!

– Milyen sikereket hozott ez a szakmai újrateremtő munka Önnek?

– Azon túl, hogy megvalósult egy bravúr, aminek minden elemét én állítottam elő, rengeteg mindent adott. Egymást érték a meghívások, bemutatók, vásárok. Vali, a feleségem segített ezeken az alkalmakon, Józsika fiunk szintén velünk jött minden-hova, később a szállításban is rá számíthatunk. Az országot bejártuk, annyi felkérést kaptam. A külföldi gyűjtők köre szintén megtalált. Az áttörést a médiamágnás Josef von Ferenczi vásárlása hozta. Akkoriban négy különleges darabom volt, azt vittem el mutatóba. Az egyiket a feleségem tréfásan a maga jussának nevezte, hogy azt aztán sose adjuk el, az az övé maradjon. De bizony a vevő azt is vitte! Vagy mind a négy kell, vagy egyik se! – mondta. Budapest, Drezda, München, Stuttgart néprajzi múzeumaiba kerültek a munkáim és számos magángyűjteménybe, például a már akkor 18.000 darabbal büszkélkedő tojásgyűjtő, Eduard Polackéba. De talán

arra vagyok a legbüszkébb, hogy a Vatikáni Múzeumban is őriznek egy kereszt motívumos tojásomat. A világ minden tájára vittek turisták, delegációk az alkotásaimból hungarikumként. Hogy öregbítem Fehérvár és a magyar nép jó hírnevét, ez is boldoggá tesz.

– Kinyitható tojás, zenélő, világító... – mesélne ezekről a találmányairól?

– Nos, az ember szereti az újabb kihívásokat, és feszegeti a határait. Ebből a nagyon törekeny anyagból igyekeztem a legtöbbet kihozni. Született olyan tojás, amibe egy kovácműhelyt álmotdramáztam bele, és led világítással égett benn a tűz. A hajdani zenélő dobozok ihlették a zenélő tojást, a tárgyban egyre kisebb tárgy nálam Tojásban tojásban tojásként jelent meg. A régmúlt kuriózumai mellett az újítások, divatok is helyet kaptak: a kinyitható tojásban adtak át ékszer ajándékokat, vagy épp abból került elő lánykéréshez a gyűrű.

– Számtalan rekordja született: 34 patkós papagáj, 146 patkós tyúk, 350 patkós liba, 598 patkós emu, 1119 patkós strucctojás. Ez a Guinness Rekordok Könyvébe is bekerült.

– 1995-ben a 249. oldalon jelent meg ez a rekordom. Szerintem azóta sem dőlt meg... Nem úgy van, hogy egy kis odafigyeléssel pár óra vagy egy tanfolyam alatt elsajátítható ez a tudás. Nekem a szakmai alapok adtak egy biztos háttérrel, és a saját ötleteim-kudarcaim-kitartásom révén újrateremtettem ezt az ősi magyar virtust. A világrekordhoz az alkotás minden mozzanatát dokumentáltuk, és a munkafolya-

matot is többször ellenőrizték a hitelesítéshez: 1119 darab egyedi kézműves patkó, egymással szembe fordítva, 2-2 kézi kovácsolású szöggel (ez is 2238 darab!) felrögzítve egy körülbelül 20 centiméter magas strucctojásra. Felkerült még rá úgynevezett ökörszem, félpatkó is.

– 8 éve nem dolgozik. Nem hiányzik az alkotás?

– A balatoni nyaralónkban és az itteni kis garázs-műhelyemben a szabadságok és a hétvégék ezzel teltek. Megadatott, hogy művészkedhettem, és a sok befektetett munkámmal magamnak és másoknak is örömet szerezhettem. Minden szerszámom megvan még ma is, de az alapanyagokat már nehéz lenne beszerezni. Több betegségen túl már nem olyan könnyű az ember keze, s amikor a tojások törtek, akkor eljött az idő a befejezésre. 84 éves vagyok, már nem nekem való. A fiam meg még túl fiatal hozzá, más időtöltésnek hódol a családjával, de lehet, hogy egyszer rászánja magát.

– Minden létező magyar újságban, sőt német, amerikai lapokban megjelent Önről hajdanán cikk, fotó. Mostanában is megkeresi a média?

– Nyilván ritkábban szerepelek, de azért még kuriózum vagyok a tojáspatkolással. A TV 2 reggeli adásában, a Balatoni Nyár, a Szeretlek, Magyarország műsorokban szerepeltem, és manapság is megkeres egy-egy újságíró.

DR. GÖDE ANDREA

Csérteg Istvánnal Mikolasek Zsófia beszélgetett

A megyében forgatott filmekről írt könyvet Csérteg István

Legendás filmek, legendás helyszínek

Tatabányán, a József Attila Megyei és Városi Könyvtárban rendezték Csérteg István: Legendás Filmek, Legendás Helyszínek – Komárom-Esztergom megye című könyvének bemutatóját. A kötet egy megyei filmkalauz, mely a térségünkben forgatott több, mint 300 filmet veszi sorra.

Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke bevezetőjében kiemelte: 2013-ban indították útjára azt a kezdeményezést, amely az ország legkisebb, de talán kulturális és természeti örökség tekintetében az egyik leggazdagabb, s a gazdasági élet szereplői tekintetében is kimagaslóan teljesítő megye lakóinak identitásbeli összekapcsolódását segíti. A szívből jövő tevékenység szlogenje: A mi megyénk – A mi világunk. Az elmúlt időszakban csaknem kétszáz megyei értéket rögzítettek a Megyei Értéktárba, valamint elkészült **Csérteg István** könyve, a Legendás filmek, legendás helyszínek – Komárom-Esztergom megye is.

Mikolasek Zsófia, a megyei könyvtár igazgatója beszélgetett a szerzővel. Csérteg István elmondta: 1993-ban forgatták A turné című filmet. Akkor ellátogatott a stáb a Közművelődés Házába is. Tetszett a közeg Istvánnak, s feltette magának a kérdést: vajon hány filmet forgathattak a megyében? Nem készült ilyen gyűjtés, összegzés, elvéve, például Tata vagy Gyermely vonatkozásában lehetett csak találni egy-egy írást, mely kitért erre. Módszeresen kezdett hát kutatni, járta a megyét, és mindenhol tett fel kérdéseket. Később már őt keresték, ha olvastak, vagy hallottak valamilyen forgatásról. A kutatás legrégebbi forgatása 1917-es dátummal bír, amikor **Deésy Alfréd** rendező több némafilmet készített a Star Filmgyár megbízásából Tata-Tóvárosban.

A T.I.R. című olasz-magyar filmsorozat a kamionosok életét mutatta be, s ebben olyan

tatabányai helyszínek is szerepelnek, amelyek ma már nem is léteznek: a régi Oázis Strand és környéke, a régi vasútállomás. Ezek az utcaképek is már csak az emlékeztünkben létezhetnek – és a filmekben. Több kiemelkedő helyszín van a megyében, melyet szerettek a rendezők a Bábolna – Bana – Komárom – Tata – Vértesszőlős – Tatabánya, és a Bokod – Oroszlány – Tatabánya – Esztergom tengelyen. Közkedvelt helyszínek, mert közel vannak a fővároshoz.

A kötetben interjúk is olvashatóak olyan kiváló szakemberekről, akik kötődnek a megyéhez. Így **Rófusz Ferencről**, aki 1981-ben A légy című filmjéért Oscar-díjat kapott; a tatabányai gyökerekkel rendelkező szintén Oscar-díjas **Szabó Istvánnal**, a Mephisto alkotójával is készült egy beszélgetés, valamint **Káel Csaba** Kossuth- és Nádasy Kálmán-díjas rendezővel, s több megyei városi televíziónál is egykor dolgozó UNESCO és Tolerancia-díjas filmrendező és producerrel, **Varga Ágotával**, és szerepel a kötetben a tatabányai író és dramaturg, **Belinszki Zoltán** is.

Mikolasek Zsófia Varga Ágotával is beszélgetett, aki elmondta: szerencsére nagyon nagy az érdeklődés a dokumentumfilmek iránt. Legutóbb A tartótiszt című bemutatójáról el is kellett küldeni több mint száz embert, mert nem fértek be a terembe. Az oroszországi televíziótól 1992-ben távozott, s lett szabadúszó. Azóta csaknem száz filmet készített. A bemutatón jelen volt Szabó István Oscar-díjas rendező, valamint Varga

Ágota UNESCO és Tolerancia-díjas filmrendező, producer is.

A helyszíneiről szóló kiadvány 10 éves kutatómunka eredménye. A könyv ötlete akkor fogalmazódott meg, amikor egy forgatás kapcsán a szerző az iránt érdeklődött, hogy vajon a megyében eddig hány filmet forgattak. A választ senki sem tudta, ez pedig pont elég volt egy hosszú és kalandokkal teli kutatómunka megkezdéséhez, mely arra irányult, hogy összegyűjtse a megyénkben forgatott filmek címeit, forgatási idejét, a helyszínek és a stáb leírását, beleértve az alkotókat és a főbb szereplőket.

Csérteg István a könyvbemutató kapcsán elmondta: – A könyv arra szolgál, hogy a mozi-kedvelők utána tudjanak nézni annak, milyen sok filmet készítettek a múltban, térségünkben. Megtalálhatóak benne a fontosabb dokumentum-, játék-, tv- és gyermekfilmek, beleértve a külföldi alkotásokat is, így 13 ország 301 filmje szerepel a kutatásban 1917-től napjainkig.

Csérteg István hozzátette: – A kiadványt kutatók is jól tudják majd használni, hiszen a filmek sokat megmutatnak abból a korszakból, amelyben készítették őket, például a helyszínek akkori utcaképeit, az öltözködést, a kultúrát. Aki tényleg szereti a filmeket, haszonnal forgathatja a könyvet, melynek adatbázisa marketingnek sem utolsó lehetőség a benne szereplő települések számára.

Elhunyt a legismertebb magyar felvidéki politikus

In Memoriam Duray Miklós

Szilveszter előtt, 77 éves korában, hosszan tartó, méltósággal viselt súlyos betegség után elhunyt Duray Miklós, Esterházy János óta a felvidéki magyar közösség és politikai élet legnagyobb formátumú, meghatározó alakja.

Duray Miklós 1945. július 18-án született a felvidéki Losoncon. A kommunista párt által ellenőrzött Csehszlovákiai Magyar Dolgozók Kulturális Egyesületének (Csemadok) 1963-ban lett tagja, 1966-tól a Csemadok Központi Bizottságának tagja, és 1968-ban a testületben **Mede István**nal megalapította a nem kommunisták (pártonkívüliek) csoportját.

Egyik kezdeményezője volt az 1968-as prágai tavasz hatására létrejövő magyar ifjúsági konferenciának, melyen elhatározták a Magyar Ifjúsági Szövetség létrehívását. Társaival megalapította a csehszlovákiai Magyar Ifjúsági Szövetséget (MISZ), melynek főtitkára, majd 1968 decemberétől elnöke volt. A szervezet 1969 novemberében megszűnt, mivel az újonnan megalakult szlovákiai belügyminisztérium nem engedélyezte a működését.

A Csemadokban viselt tisztségeiről 1969 decemberében mondott le, majd egy éven belül politikai okokból kizárták a szervezetből, nem publikálhatott, és nem vehetett részt a közéletben.

1971-ben geológusi diplomát szerzett, a közéletbe 1976-tól kapcsolódott be újra, előadásokat tartott magyarországi és szlovákiai magyar egyetemistáknak. Szembehelyezkedett azokkal a szlovákiai magyar értelmiségiekkel, akik aláírták a Charta '77 ellen, a központi államhatalom által szervezett nyilatkozatot.

1978-ban megalapította a Csehszlovákiai

Magyar Kisebbség Jogvédő Bizottságát, melynek 1989 decemberéig, a bizottság tevékenységének felfüggesztéséig szövevénye volt. Részt vett 1979-ben egy tanulmányával a Budapesten szerkesztett Bibó-emlékkönyv létrehozásában. Bensőséges kapcsolatba került a Charta '77 polgárjogi mozgalommal, a nyilatkozatot 1983-ban írta alá.

Az államrendőrség folyamatosan megfigyelte és egyéb módon is zaklatta. 1982. június 3-án ismét elvitték, kihallgatása több hónapon át zajlott. Bevonták az útlevelét, büntetőjogi eljárást indítottak ellene az államrend felforgatásának vádjával, majd letartóztatták. Vizsgálati fogságba került, per indult ellene, melyet külföldi nyomásra felfüggesztettek, majd 1983. február 22-én szabadlábra helyezték.

Duray Miklóst 1984. május 10-én ismét letartóztatták az államrend felforgatása, a szocialista rendszer és a Szovjetunió, valamint szövetségei ellen kifejtett tevékenység vádjával.

Fogva tartása ellen nagy nemzetközi tiltakozás indult, május 10-én átminősítették az ellene folyó büntetőeljárást, melyet az akkori amnesztiarendelet értelmében megszüntettek és szabadlábra helyezték. Összesen 470 napon át tartották fogva, ítélet nélkül.

Tagja volt 1988-ban a magyarországi demokratikus ellenzék által létrehozott Szabad Kezdeményezések Hálózatának,

annak novemberi párttá (SZDSZ) alakulásáig. Előadást tartott a Magyar Demokrata Fórum által szervezett ellenzéki politikai fórumon a budapesti Jurta Színházban.

1990-ben megalapította az Együttélés Politikai Mozgalmat, melynek elnöke volt a Magyar Koalíció Pártjának megalakulásáig, 1998-ig. Az első csehszlovák demokratikus parlamenti választáson 1990 májusában, szlovákiai viszonylatban a második legnagyobb támogatottságot élvező politikus volt, 1992-ben újra megválasztották, 1994-től 2010-ig a Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsában volt képviselő. A Magyar Koalíció parlamenti frakciójának elnöke volt 1994-től 1996-ig.

Duray Miklós 1998-ban a Magyar Állandó Értekezlet alapítójának megfogalmazója, létrehozásának egyik kezdeményezője volt. A státustörvény, és a magyarigazolvány-rendszer alapötlete is tőle származik. A törvény elfogadása után az 1-es sorszámmú magyarigazolvány birtokosa lett.

A Magyar Koalíció Pártjának ügyvezető alelnöke 1999-től 2007-ig, majd stratégia alelnöke volt 2007-től 2010-ig. Számos elismerést kapott, többek között a Magyar Köztársaság Érdemrend Nagykeresztjét, és 2011-ben neki ítélték oda a Polgári Magyarországi Díjat.

Együtt a Don Bosco nagycsalád, középen az ünnepelttel

A fényesség hazafelé is velünk tartott

Előkarácsony a Don Bosco Iskolaházban

Sok éve már, hogy egyik kiváló Értéktérmet Partnerünk figyelmünkbe ajánlotta Böjte Csaba testvér patronáljait. A Don Bosco Iskolaház úgy kerülhetett Polgárdiba, hogy itt nyújtott segítő kezet az önkormányzat azzal, hogy helyet biztosított a gyerekeknek. Ma már rá sem lehet ismerni a városszéli régi majorsági épületre. A jelenleg „tizenkétgyerekes nagycsalád” – mert ennyien járnak ide nap mint nap a sulis után -, „otthona”, vagy ha úgy tetszik, az iskolaház évről évre egyre szebb lett, a gyerekek pedig egyre okosabbak és jól neveltek.

Néhány napja mi is tiszteletünket tettük náluk, vittük a Gyermelyi Zrt. éves adományát – 70 kilogramm tésztát és 100 kilogramm lisztet. Persze a magunk ajándékát is hozzátettük, ahogy az már ilyenkor szokás, az aznapi vacsorát mi prezentáltuk. Ezúttal saját házi készítésű kovászos pizza szerepelt az étlapon. Miután a hat pizzából egy morzsa sem maradt, úgy vélem, nem vallottunk szegényt a gyerekzsúri előtt.

Már sötétedni kezdett, amikor begurultunk az iskolaház udvarára. A lépcsőn Babóca (a cica, akit társával, Bogyóval együtt pár éve ajándékoztunk a gyerekeknek) és kölyke, egy igazi szürke tigriske fogadott. Az ajtón szinte még be sem léptünk, máris szaladtak elénk a gyerekek, a legkíváncsiabbak, no meg a legsegítőkésebbek, hiszen a sok-sok zacskó tésztát és lisztet a kocsiból be kellett hordani. Volt önkéntes jelentkező bőven, hiszen – mint megtudtuk – ez a munka is beleszámít majd az esti értékelőbe.

A pizzasütésnél sem kellett kétszer kérni a segítséget. Míg én az iskolaház vezetőjével, **Komlós Klaudiával** beszélgettem, főszerkesztőnk, **Veér Károly** két segédjével, vagy inkább manócskájával pikk-pakk felöltöztette az elősütött pizzalapokat. Így nem maradt más feladat, mint pár percre a forró sütőbe dugni a csemegét. Eközben a gyümölcsstea is a tűzhelyre került, és a

szorgos kis kezek az asztalokat is megtértették.

A vacsoráig volt időnk körülnézni, megcsodálni, milyen sokat fejlődtek, szépültek. A nagyterem korábban vizesedő, pergővakolatú falai ma szépek, szárazak és egészségesek. Köszönhető ez annak a két házaspárnak – Lengyel Lászlónak és párjának Tündének, illetve Mátyus Máténak és párjának, Amirának –, akik rendszeres támogatói az iskolaháznak, és az egyikük vállalta a belső főfal felújítását, az eredményt látva pedig a másik pár is rendbe tette a szemközi falat.

A jó Isten – újabb támogatóval – a mennyezet és a világítástechnika rendbetételéről is gondoskodott. Egy villamosipari cég, a Philips Lighting Hungary Kft. ajánlotta fel segítségét. Képviselőjük, Andó Gábor kereste fel Polgárdi Város Önkormányzatát, akik maguk helyett a Don Bosco Iskolaházat javasolták. Az ügyvezető, Tímár László rábólintott a cserére, így kerülhetett a plafonra a korszerű, 21. századi álmennyezet és világítás.

A foglalkoztató helyiség végül tetőtől talpig megújulhatott, az utóbbi története sem hétköznapi, a laminált padló ára ugyanis a Klaudia által horgolt, és az iskola karácsonyi vásárán eladott kis figurákból kerekedett ki, és a lerakása is „családban

maradt”, Klaudia édesapja varázsolta újjá a parkettet.

A vacsora – ahogy mindig – asztali áldással indult, és úgy is zárult. A kovászos pizzákból morzsa sem maradt, már-már pirultunk a sok-sok dicsérettől, a legnagyobb örömünkre mindenkinek ízlett a sonkás-sajtos házipizza. Miután mindenki lenyelte az utolsó falatot, tányérját, pohárát, evőeszközeit kivitte a mosogatógépbe, kezdődhetett az aznapi értékelés. Kiderült, hogy ki, milyen jól cselekedett aznap, ennek megfelelő mértékű „fizetésben” részesült. A játék papírpénzek ugyan csak képletesnek tűntek, de mint megtudtuk, sokat érnek. Ezzel lehet ugyanis játékidőt venni a számítógépeken, arra pedig minden gyerek igényt tart.

A pizzaparti végén ünnepi köszöntő következett, Klaudia munkatársát, **Laskovics Anikót** köszöntötték a gyerekek egy mig-non-tortával. Sajnos innentől már szaladtak a percek, hiszen mindenki hazakészült, ahogyan mi is.

Bár sötét utakon tartottunk hazafelé, a fényesség azért mindvégig velünk volt, a szívünkbe zárva. A gyerekek kedvessége, a kis ölelések, az ajándékba kapott csoportkép mosolyt csaltak az arcunkra, és ennél többet nem is kaphattunk volna.

CSEH TERÉZ – VEÉR KÁROLY

Balatonfüredi siker a szavazáson

Figula Mihály az Év Bortermelője

Harminckettedik alkalommal választották meg az év magyar bortermelőjét. Ebben az évben Figula Mihály füredi borász vehette át a díjat. Az Év Bortermelője Magyarországon kitüntető cím nem egy bor kiváló minőségének elismerését jelenti. A díjazott bortermelő több éven át tartó, kiemelkedő teljesítményével, borainak állandó kiváló minőségével, azok hazai és külföldi sikereivel érdemli ki.

Figula Mihály a Felix Kitchen & Barban vette át a díjat a Magyar Bor Akadémia tagjainak szavazatai alapján.

Először 1991-ben adták át, azzal a szándékkal, hogy elismerje egy hazai borász kimagasló szakmai teljesítményét, többéves munkáját. Ekkor **Tiffán Ede** villányi borász érdemelte ki, legutóbb pedig **Nyúlné dr. Pühra Beáta**, az Etyek-Budai borvidéken működő Nyakas Pincészet főborásza.

A kiválasztás menete évek óta változatlan. A díj jelölési szakaszában közel 850 megszólított borász, borszakíró, szakértő, oktató, étteremvezető, sommelier és séf véleményének összesítése után a Magyar Bor Akadémia kihirdeti azt az öt legtöbb szavazatot kapott termelőt, akik esélyesek a végső győzelemre. Ebben az évben az öt jelölt: **Figula Mihály, Günzer**

Tamás, Lampert József, Liptai Zsolt, Vesztergombi Csaba volt.

Történelmet írt Figula Mihály (Balatonfüred-Csopaki borvidék) azzal, hogy édesapja, **idősebb Figula Mihály** (2000) után ő is megkapta az Év Bortermelője elismerést. Ez az első alkalom, hogy egy családban két borász is átvehette a díjat.

Figula Mihály illusztris társaságba került, **Szepsy István, Áts Károly** tokaji, **Konyári János** és **Légli Ottó** balatonboglári, valamint **Thummerer Vilmos** és **dr. Lőrincz György** egri borászok után ő a hetedik, aki két legnagyobb hazai szakmai elismerést (Év Bortermelője, Borászok Borásza) magáénak tudhatja.

TÁRNAS

ÁTADTÁK AZ ADOMÁNYT A VISKIEKNEK

Pápa – Néma nehézség ugyan adódott útközben, de megérkezett **dr. Aldo Tamás** és segítőtje Viskre az adománnyal. Kárpátaljai testvérvárosukba negyedik alkalommal indult városi szállítmány,

ezúttal a pápaiak támogatásán túl az Ebtenyésztek Pápai Egyesülete adományát, valamint németországi vérvárosuk és a Teuton Lovagrend felajánlását juttatták el a háború miatt segítségre szorulóknak.

KÉTSZÁZ ÉVE SZÜLETETT PETŐFI SÁNDOR

Magyarország – Kétszáz éve, 1823. január 1-jén született Petőfi Sándor, a magyar költészet egyik legismertebb alakja. „Ő az istenek magyar kedven-

ce. Mindent megkapott, hogy nagy költő lehessen: tehetséget, történelmet, sorsot. Huszonhat évet élt, s világirodalmi rangú s méretű életmű maradt utána, mely korfordulót jelentett nemzete irodalmában” – írta róla **Németh G. Béla**.

KATALIN KÖSZÖNTŐ

Székesfehérvár – Kati néni szobránál köszöntik Székesfehérvár Katalinait évről évre. A Fehérvári Polgárok Egyesülete szervezte a programot, ahol a névnap műsort az Alba Regia Táncegyüttes és vendégei szolgáltatták, majd az egyesület forralt borral, zsíros kenyérrel, almával, felsővárosi savanyú káposztával kínálta a vendégeket. Persze a piac közkedvelt libafertályos asszonyáról sem feledkeztek el!

Kultikus szórakozóhelyek a Kárpát-hazában VI.

Magyar rock-zenekarok a nagyvilágban

A mai hatvanasok éppen átlépték a második x-et, amikor földcsuszamlásszerű változások rengették meg a világot: leomlott a berlini fal, megszűnt a vasfüggöny, kinyíltak a határok, felbomlott a Szovjetunió, egyszerűen bekövetkezett a rég óhajtott rendszerváltozás Kelet-Európában. Az akkori húsz évesek kapkodták a fejüket: tegnap Marx és Lenin, ma Rolling Stones és avantgarde. Tegnap zsíroskenyér és bambi, ma hamburger és cola. Tegnap tudományos szocializmus, ma egzisztencializmus. Sorozatunk befejező részében elhagyjuk a Kárpát-medencét, és megnézzük, hogy a magyar rock-zenekarok milyen nemzetközi karriert futottak be a 60-as, 70-es, 80-as években.

VEÉR KÁROLY

A magyarok zenei tehetsége méltán világhírű, szinte minden korban szórakoztatták a közönséget magyar muzikusok és énekesek a királyi udvaroktól a legszínvonalasabb lokálokon át a komolyzenei koncerttermekig. Amikor a beatzene az 1960-as évek legelején Magyarországot is meghódította, a legtehetségesebb hazai zenekaraink színvonal tekintetében pillanatok alatt felzárkóztak a nyugati élvonalhoz.

A mind gyakrabban hazánkba látogató nyugati sztárok fellépési lehetőségéért cserébe magyar előadók és együttesek is megmértethették magukat a beat őshazájában, Angliában és a világ más részein. Később a leleményes hazai zenészek minden csatornát megtaláltak és kitapostak, hogy nyugatra utazhassanak akkor, amikor ez a vasfüggöny miatt roppant nehézségekbe ütközött. Számos fesztiváldíj, hanglez és turné bizonyítja, hogy több formációnk is a világhír közvetlen közelébe került, habár a nagy áttörés végül nem sikerült senkinek.

Vizsgáljuk meg néhány fő szál mentén a magyar sikereket: az első a nyugati vendéglátózás. Számos magyar muzikus szolgáltatott világszínvonalú zenét hosszabb-rövidebb ideig hotelekben, bárókban, lokálokban vagy luxushajókon a szórakozni vágyó igényes közönségnek. Olyan nagyságokkal, mint Szakcsi Lakatos Béla, Babos Gyula, Fogarasi János, Frenreisz Károly, Balázs Fecó, Horváth Charlie, Somló Tamás, Pataky Attila, Tunyogi Péter, Révész Sándor, a Píramis kezdeti formációja vagy a Bergendy és az Apostol együttes. Az óriási rutin megszerzése mellett az volt a legfontosabb, hogy az akkori magyar törvények értelmében az a muzikus, aki egy évnél hosszabb időt töltött szerződés nélkül nyugaton, vámtmentesen hozhatta be például hangszereket. Ezt a kiskaput kihasználva fegyverezte fel magát világmárkás hangszerekkel a magyar rock-zenekarok többsége.

A másik lehetőséget a nagy nemzetközi fesztiválokon való szereplés jelentette. A világ egyik legnagyobb zenei fesztiválján, Japánban a Yamaha World Popular Song Festivalon, rögtön az első évben, 1970 novemberében harmadik lett az Omega együttes a Gyöngyhajú lány című dalával, a következő évben a Locomotiv GT különdijban részesült ugyanott.

1974-ben Vincze Viktória szintén a harmadik helyet szerezte meg, 1983-ban a Neoton Família megnyerte a nagydíjat, 1984-ben pedig Katona Klári a „Legkiemelkedőbb előadás díja” elismerésben részesült. Két évvel később a Karthago szintén győzedelmeskedett ugyanitt, majd szerződést kötöttek a Teldec kiadóhoz tartozó OK Musica céggel, és két angol nyelvű nagylemezt jelentettek meg, illetve sikerrel turnéztak Ausztriában és az NSZK-ban.

1979 januárjában népes hazai zenészválogatott (LGT, Fonográf, Sebő együttes, Hacki Tamás, Katona Klári, V'Moto-Rock, Neoton

Família és Szűcs Judit) utazott a cannes-i MIDEM fesztiválra, ahol a magyarok emlékeztető gálakoncertet adtak január 23-án. Több előadó és együttes készített angol nyelvű albumot, melyeket a Hungaroton standján osztogattak a szakemberek.

Omega in action

1967. július 7-én, 8-án és 9-én fellépett Budapesten a The Spencer Davis Group, melynek menedzsere, John Martin jó barátságot ápolt Charlie Coutts szerkesztővel, aki akkor éppen a Magyar Rádió angol szekciójában dolgozott, és nagyon szerette a beatzenét. Az ő közbenjárására 1968. június 6-án az Omega angliai turnéra utazhatott John Martin meghívására. Nyolc koncertet adtak, négyet Londonban, de játszottak Birminghamban, Oldhamben, Edinboroughban és Manchesterben is.

A turné szünetében a Decca cég felkérésére egy nagylemeznyi anyagot rögzítettek, ami Omega Red Star from Hungary címmel novemberben jelent meg. Novemberben ismét egy rövid turnét bonyolítottak le a The Nice társaságában, majd egy újabb, ezúttal harminc koncertre szóló meghívással a tarsolyukban tértek haza, ám a harmadik kiutazást a hazai hatóságok megakadályozták, mondván, hogy az egyensúly ne billenjen ki, utazzon inkább az Illés együttes.

1970. július 9–11. között Spanyolországban, Palma de Mallorcán a Barbarella Fesztiválon harmadik helyen végeztek az Olyan szépen mosolygott című dalukkal, a Gyöngyhajú lány című slágerüket egy francia kiadó kívánta megjelentetni egész Európában, lemezfelvé-

telre és turnéra akarták szerződtetni a zenekart, ám a magyar hatóságok hazarendelték őket. Az Omega tagjai a szállodában egy hosszú éjszakán szavaztak, hogy disszidáljanak-e vagy térjenek haza. Az előzetes megállapodás úgy szólt, hogy a többség akaratának minden tag aláveti magát, döntetlen esetén hazaindulnak.

1971-ben Presser Gábor és Laux József, valamint akkori felesége, Adamis Anna szövegíró elhagyták az Omegát. A magukra maradt zenészekben feszült a bizonyítási vágy, hamar megtalálták új társukat, Debreczeni Ferenc dobost, és megcélozták az európai sikereket. 1973-ban hosszú távú szerződést kötöttek az NSZK-beli Bellaphon lemezcéggel Peter Hauke menedzser segítségével, és sorban jelentek meg a Németországban felvett angol (és német) nyelvű albumaik. Olyan világsztárokkal koncerteztek és turnéztak együtt, mint a Uriah Heep, a Supertramp vagy a Scorpions. Úttörőként vásárolták meg és mutatták be a magyarországi színpadokon a legkorszerűbb hangszereket és színpadi, valamint látványtechnikai berendezéseket, mint például 1977-ben a lézershow-t mint vizuális elemet. 1981-ben egy igazi világcég, a WEA szerződtette az Omegát, de egyetlen lemez megjelenését követően elálltak a közös munka folytatásától.

Az LGT, immár Barta Tamás nélkül

Az 1971-ben frissen startoló új zenekar, hazánk első supergruppja, a Locomotiv GT már a megalakulásakor nem kevesebb célt tűzött ki maga elé, mint a világhírt. Erre komoly alapot adott számukra a négy tag színporkázó tehetsége és világszínvonalú, korszerű rockmuzsikájuk. 1971. június 26-án Budapesten koncertezett a The Tremeloes együttes, elkísérte őket a legmértékadóbb angol zenei szaklap, a New Musical Express vezető újságírója, Roy Carr is, aki látta az LGT bemutatkozó koncertjét a Budai Parkszínpadon, és élményeiről, benyomásairól azzal a címmel közölt fényképes beszámolót, hogy „A következő rock-szenzáció keletről jön, nem nyugatról!”

Már a megalakulás évében felléptek a Yamaha fesztiválon Tokióban, ahol különdíjat és egy konténernyi hangszert kaptak. 1972. május 27-én felléptek Angliában, Lincoln városában a Great Western Express fesztiválon, egyenrangú partnerként több világsztárral. 1973-ban Londonban várta őket az Ally Pally fesztivál az Alexander Palace-ban, ahol látta őket a kor legfontosabb producere, az akkor a The Rolling Stones lemezeit is készítő Jimmy Miller, és szerződtette a zenekart.

Októberben felvették első angol nyelvű nagylemezüket Londonban, ahol a felvételek során egymásnak adták a kilincset a világ vezető rockzenészei, Jack Bruce még játszik is az LGT lemezén. 1974 júniusában a londoni Rainbow színházban rögzítették műsorukat Dick

Clark In Concert című műsora számára, majd júniusban Gombos Zoltán, a Pannonia Enterprises és a Liberty Publishing Co. elnökének segítségével az Egyesült Államokba utaztak egy hosszú turnéra és egy újabb angol nyelvű lemez felvételére.

Olyan világhírű, vezető rock-zenekarokkal játszottak egy színpadon, mint a Lynyrd Skynyrd, a ZZ Top, a Rush, a Nazareth, a Grand Funk Railroad vagy Ted Nugent. Jól haladt a lemezfelvétel is, mire a magyar hatóságok kötelezték az LGT-t, hogy szakítsák meg a turnét és a felvételeket és utazzanak a finnországi Turku városába, a Ruisrock Fesztiválra.

Egy idegileg szétilált csapat tért vissza az USA-ba, ahol közeledett a hazatérés időpontja, amikor is kiderült, hogy az LGT szólógitárosa, Barta Tamás nem megy haza társaival. Ezért a visszatérőkre Magyarországon retorzió várt, Amerikában pedig szerződésszegés miatt elálltak a már felvett második lemezük megjelentetésétől, mert az tilalmazta a tagcserét.

1982-ben újra nekifutott az LGT, ismét Angliában: az EMI világcéggel kötöttek szerződést, megjelent a Too Long című nagylemezük, és Nagy-Britanniában turnéztak a 10cc társaságában. A kiadó szakemberei gyakorlatilag mindenbe beleszólást akartak, még a tagok kinézetébe és öltözködésébe is, amit az LGT nehezen viselt. Stúdiózenési lehetőségeket is lebegtettek számukra, ám Magyarország vezető zenekarának tagjai nem ezért jöttek a szigetországba, így az EMI-szál is elhalt.

Színpadon a Skorpió együttes

Magyarország legnagyobb rockzenei „exportcikke” a Skorpió együttes volt az 1970-es években, köszönhetően a rendkívül tehetséges Frenreisz Károlynak. Virtuóz hangszeres játékuk lenyűgözte a közönséget, és az általában külföldön is magyarul éneklő együttes itthon sokak által bírált szövegeivel sem akadt probléma nyugaton.

Éveken át rendszeresen a Skorpió nyerte az Interkoncert emléklapoktját a külföldön legtöbbet koncertező magyar zenekarként. 1978 különösen erős évük volt: az épp öt éves csapat júniusban játszott Törökországban az Istanbul Festival gálakoncertjén, augusztus 12-én Helsinkiben, 14-én a svédországi Örebroban, 22-én a finnországi Turkuban a Ruisrock fesztiválon olyan világsztárokkal egy színpadon, mint Bob Geldof akkori zenekara, a The Boomtown Rats és a Uriah Heep. 1978 decemberében Svédországban felvették első angol nyelvű nagylemezüket, ám a következő év tavaszán a Skorpió feloszlott, így a frissen megjelent albumukat már nem volt alkalmuk élőben bemutatni Nyugat-Európában.

FORRÁS: POPTORTENETIEMLEKPONT.HU

Színesen, közérthetően tanított

Heki! Gyere ki!

Színészek, sportsztárok sápadoztak az irigységtől, hogy egy barázdált arcú, szikár fizikatanár népszerűsége messze nagyobb, mint az övéké. Valóban meglepő volt annak idején, hogy egy olyan tanárember, akinek jobbára „csak” a tantermek előadói pulpitusai jutnak osztályrészül, az ország egyik legnépszerűbb tanerejévé válik. Vitathatatlan, hogy ebben oroszlánrésze volt a televíziónak, amely minden lakásba és tanterembe eljuttatta az Öveges József professzor úr által előadott tananyagot.

Minden képi megjelenítés hiábavalónak bizonyult volna, főleg egy olyan tantárgy ismertetésénél, rejtelmének megvilágosításában, mint a fizika törvényszerűségei, ám Öveges tanár úrnak volt egy olyan habitusa, előadói készsége, amelynek mentén még azok is könnyen megértették magyarázatának lényegét, akik abszolút antitalentumnak számítottak eme realista tárgynak a művelésében. Sok más előadása közül megemlítenék egyet, amelyet annak idején az iskolákba telepített televíziók „iskolátévé” adásaiban többször is lehetett látni. Ennek a lényege az volt, hogy miként lehet a magas és mély hangfrekvencia, a rezgésszámok közötti összefüggéseket közérthetően bemutatni. A professzor úr egy miniatűr Heki névre keresztelt demonstrációs tárgyat – amely egy kutyát formázott – mutatott be a közönségnek, s eme /mű/kutyának kellett kiugrani a hívó szóra, ám a mély fekvésű hangokat a bloki kutyába sem vette, míg a magas tónusú hang hívó szavára reagálva kiugrott a dobozkából Heki. Mindenki számára világosan, érthetően és színesen adta elő ismereteit a professzor úr, akinek a népszerűsége hihetetlen magasságokba emelkedett.

Az 1895. november 10-én született Öveges József a Zala megyei Pákán látta meg a napvilágot. Gimnáziumi és egyetemi tanulmányait kiváló eredménnyel végezte. Piarista tanárként Szegeden, Tatán, Vácott és Budapesten tanított középiskolákban, majd a fővárosi Tanárképző Főiskolán volt nyugdíjba vonulásáig tanácskezelő tanár, s 1979-ben Budapesten hunyt el. Szí-

kebb pátriánkban, Tatán tizenkét éven keresztül tanított piarista tanárként a gimnáziumban. A fizika tudományának népszerűsítésében elévülhetetlen érdemeket szerzett professzorról legendák keringtek kor- és pályatársai körében munkabírásról, állhatatosságáról és emberszeretetről. Öveges József egyénisége állandó jelleggel a matematikai összefüggések és fizikai jelenségek kielégíthetetlen kutatásából, illetve azok megmagyarázásából állt. Az 1948-ban SZOF-díjjal kitüntetett tudós egyebek mellett megírta a Kis fizika I-II., Kísérletezzünk és gondolkozzunk, Színes atomfizika, és A fegyverek fizikája című könyveit. Az idén összeállított szobrát a vizek városában.

Öveges József Fejezetek egy tanári noteszből címmel írt mélyenszántó gondolatokat, amelynek bevezetőjében titkos jegyzeteknek nevezi közvetlen módon megírt elmélkedéseit. Egy részlet a titkos noteszből: „Úgyis elfelejttem a tanultakat. Iskolai tudásunk egy része majdnem teljesen eltűnik. De bennünk marad életünk végéig a kifejezett akarat, szellemünk ügyessége, a tervszerűség, fortélyosság, amivel bármikor harcolni tudunk értelmünk nehézsége ellen. Miénk marad mindaz a szerzett képesség, aminek birtokában az élet diadalmas legyőzői lehetünk... Mondhatjuk azt is, hogy iskolai tudásunk, eredményeink csak olyanok, mint az inasmunka. A mester nem sajnálja, hogy azok elvesztek. Hiszen csak arra való, hogy rajtuk, velük gyakorolva magát kifejlessze képességeit, amikkel aztán később mesterműveket alkothat. – De rossz inasból semmirevaló mester lesz!”

Berg Endre

ÖVEGES
JÓZSEF

A FIZIKA TANÍTÁSÁNAK
KOSSUTH-DÍJAS

ANDREA

FODRÁSZAT

Tatabánya, Győri út 10. fsz. 1. (OBI-val szemben)

Az ideális partner mi vagyunk!

Időpontegyeztetés:

34/310-554, 30/336-7841

**SCHAFER
SZODA**

**20 éves tapasztalattal
vevőink szolgálatában!**

Termékeink és szolgáltatásaink: szódavíz (szikvíz), tisztított, ionizált és lúgos víz gyártása, forgalmazása, kiszállítása, 25 literes kór ballonok töltése és kiszállítása, vízadagoló gépek eladása, bérbeadása Tatabánya és környéke területén.

2800 Tatabánya, Táncsics u. 74.

Mobil: +36 (20) 333-0190

Web: www.schafferszoda.hu

RAGYOGJ!

a plakát és a kreativitás ünnepe

PLAKÁTPÁLYÁZAT

PÁLYÁZATI
HATÁRIDŐ:

04.24.

VESZPRÉM
MÁJUS 06-08.

VEB 2023

Európa Kulturális Fővárosa

KUNSZT!

VESZPRÉM
Veszprémi Programiroda

MEGHÍVÓ

NEMZETKÖZI TURISZTIKA ÉS TURISTA ÉREM KIÁLLÍTÁS

A TURISZTIKA AZ EMBEREKET, A NEMZETEKET ÉS A VILÁGOT KÖTI ÖSSZE.

2023. 05. 24. - 06. 30.

SÚR

A KIÁLLÍTÁS VÉDNÖKE:

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT, ORSZÁGGYÜLÉSI KÉPVISELŐ, KORMÁNYBIZTOS.

A KIÁLLÍTÁST TÁMOGATJA:

RÉVÉSZ MÁRIUSZ, MINISZTERELNÖKSÉG ÁLLAMTITKÁRA,
AKTÍV MAGYARORSZÁGÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR.

RENDEZŐK

SÚR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
TURISTA ÉREM MAGYARORSZÁG

KIÁLLÍTÁS FŐ PARTNERE
TURISTICKÉ ZNÁMKY RÝMAŘOV (CZ)

KIÁLLÍTÁS PARTNEREI

ZNACZKI TURYSTYCZNE POLSKA
TURISTICKÉ ZNÁMKY SLOVENSKO
WANDERMARKEN ÖSTERREICH